

შპს „თეგეტა მოტორსი“

კონსოლიდირებული და
ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებები

*2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნასთან ერთად*

შინაარსი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებები

ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ანგარიშგება	5
მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ანგარიშგება	6
კაპიტალის ცვლილებების კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ანგარიშგება	7
ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ანგარიშგება	8

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი შენიშვნები

1. შპს „თეგეტა მოტორსი ჯგუფი“	9
2. ჯგუფის საოპერაციო გარემო	10
3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა	10
4. ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკაში და განმარტებით შენიშვნებში	27
5. ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა	29
6. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები	29
7. ძირითადი საშუალებები	31
8. ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში	32
9. მარაგები	33
10. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	34
11. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	36
12. სესხები	36
13. სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	38
14. შემოსავალი მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებიდან	38
15. გაყიდული პროდუქციის თვითღირებულება	39
16. საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	39
17. სხვა საოპერაციო შემოსავალი	40
18. სხვა საოპერაციო ხარჯები	40
19. ფინანსური ხარჯები	40
20. ფინანსური შემოსავალი	41
21. კაპიტალი	41
22. მოგების გადასახადის ხარჯი	41
23. პირობითი ვალდებულებები	41
24. ფინანსური რისკის მართვა	43
25. ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულება	48
26. ნაშთები და ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან	48
27. არაფულადი ოპერაციები	50
28. ანგარიშგების წარდგენის თარიღის შემდგომი მოვლენები	50

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

შპს „თეგეტა მოტორსის“
პარტნიორებს და სამეთვალყურეო საბჭოს

მოსაზრება

ჩავატარეთ შპს „თეგეტა მოტორსის“ (შემდგომში „კომპანია“) და მისი შვილობილი კომპანიების (შემდგომში ერთად „ჯგუფი“) კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ანგარიშგებისგან 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის მოგება-ზარალის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ანგარიშგებისგან, სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ანგარიშგებისგან, საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ანგარიშგებისგან და ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ანგარიშგებისგან, ასევე კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნებისგან, მათ შორის მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვისგან.

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს ჯგუფის და კომპანიის კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ მდგომარეობას 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მისი საქმიანობის კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალური ფინანსურ შედეგებსა და კონსოლიდირებული ინდივიდუალური ფულადი სახსრების მოძრაობას ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს“) შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი წარმართეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების („ასს“) შესაბამისად. პასუხისმგებლობა, რომელსაც აღნიშნული სტანდარტები ჩვენთვის ითვალისწინებს, დაწვრილებით არის აღწერილი ჩვენი დასკვნის ნაწილში სახელწოდებით „აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. ჩვენ ვართ ჯგუფისა და კომპანიისგან დამოუკიდებლები, ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს „პროფესიონალი ბუღალტრების ეთიკის კოდექსის“ (IESBA კოდექსი) შესაბამისად, და შესრულებული გვაქვს IESBA კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც. გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად.

სხვა საკითხის პარაგრაფი

ჯგუფის და კომპანიის 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და ამ თარიღით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება შეამოწმა სხვა აუდიტორმა, რომელმაც 2018 წლის 31 ივლისს გამოხატა არამოდიფიცირებული მოსაზრება ხსენებულ კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ჯგუფის და კომპანიის წლიურ ანგარიშებში ასახული სხვა ინფორმაცია

სხვა ინფორმაცია გულისხმობს წლიურ ანგარიშებში ასახულ ინფორმაციას, გარდა კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებისა და მასზე გაცემული აუდიტორის დასკვნისა. სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებელია ხელმძღვანელობა. წლიური ანგარიშები ჩვენთვის ხელმისაწვდომი, სავარაუდოდ, წინამდებარე აუდიტორის დასკვნის თარიღის შემდეგ გახდება.

კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაზე გამოხატული ჩვენი მოსაზრება არ მოიცავს სხვა ინფორმაციას და მასთან დაკავშირებით ჩვენ არ გამოვთქვამთ რწმუნებას რამე ფორმით.

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობაა წავიკითხოთ ზემოაღნიშნული სხვა ინფორმაცია, როდესაც ის ჩვენთვის ხელმისაწვდომი გახდება, და განვიხილოთ, არის თუ არა ის არსებითად შეუსაბამო კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან აუდიტის განმავლობაში ჩვენ მიერ მიღებულ ცოდნასთან, ან თუ შეიცავს ამგვარი ინფორმაცია სხვა არსებით უზუსტობას.

ხელმძღვანელობისა და სამეთვალყურეო საბჭოს პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ამ კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფასს-ის შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს თაღლითობით და შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობებისგან თავისუფალი კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად.

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობაა შეაფასოს, აქვთ თუ არა ჯგუფს და კომპანიას უნარი, საქმიანობა გააგრძელონ, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ, კონკრეტული შემთხვევიდან გამომდინარე, განაცხადონ ფუნქციონირებად საწარმოსთან დაკავშირებული საკითხები და აღრიცხვისას გამოიყენონ ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვება, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს ჯგუფის ან კომპანიის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ მას არ აქვს რეალური არჩევანი ასე რომ არ მოიქცეს.

სამეთვალყურეო საბჭო პასუხისმგებელია ჯგუფის და კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

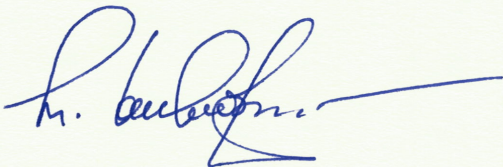
ჩვენი მიზანია გონივრული რწმუნების მოპოვება იმაზე, კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში თავისუფალია თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობისგან და აუდიტორის დასკვნის გამოცემა, რომელიც ჩვენს მოსაზრებას შეიცავს. გონივრული რწმუნება არის მაღალი დონის რწმუნება, მაგრამ არა გარანტია იმისა, რომ ასს-ის შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს არსებით უზუსტობას (ასეთის არსებობის შემთხვევაში). უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა მაშინ, თუ არსებობს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ ისინი ცალ-ცალკე ან ერთობლივად გავლენას იქონიებენ მომხმარებლების მიერ წინამდებარე კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების საფუძველზე მიღებულ ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე.

ასს-ის მიხედვით, აუდიტის ჩატარების პროცესში ჩვენ მივმართავთ პროფესიულ განსჯას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ჩვენ ასევე:

- ▶ გამოვავლენთ და ვაფასებთ კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის რისკებს, ვგეგმავთ და ვატარებთ აუდიტორულ პროცედურებს ამ რისკებზე რეაგირების მიზნით და მოვიპოვებთ აუდიტორულ მტკიცებულებას, რომელიც საკმარისი და შესაფერისია აუდიტორული მოსაზრების გამოთქმისთვის საფუძვლის შესაქმნელად. თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის რისკი უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით გამოწვეული რისკი, რადგან თაღლითობა შეიძლება მოიცავდეს საიდუმლო მორიგებას, გაყალბებას, ინფორმაციის განზრახ გამოტოვებას, არასწორი ინფორმაციის წარდგენას ან შიდა კონტროლის უგულებელყოფას.
- ▶ შევისწავლით აუდიტისთვის მნიშვნელოვან შიდა კონტროლს, რათა დავეგეგმოთ მოცემული კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ ჯგუფის და კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტურობაზე.
- ▶ ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის, ასევე მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებების და შესაბამისი განმარტებითი შენიშვნების მართებულობას.

- ▶ ვაფასებთ, რამდენად მართებულია ხელმძღვანელობის მიერ აღრიცხვისთვის ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვების გამოყენება და, მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვასკვნით, არსებობს თუ არა ისეთ მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც შეიძლება მნიშვნელოვანი ეჭვის საფუძველი გახდეს იმასთან დაკავშირებით, შეძლებენ თუ არა ჯგუფი და კომპანია გააგრძელონ საქმიანობა, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმოებმა. თუ დავასკვნით, რომ არსებითი განუსაზღვრელობა არსებობს, ვალდებულები ვართ აუდიტორის დასკვნაში ყურადღება გავამახვილოთ კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის განმარტებით შენიშვნებზე, ან, თუ განმარტებითი შენიშვნები არ არის საკმარისი, მოვახდინოთ ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებას. ამის მიუხედავად, სამომავლო მოვლენებმა ან პირობებმა შეიძლება გამოიწვიოს ჯგუფის ან კომპანიის, როგორც ფუნქციონირებადი საწარმოს ფუნქციონირების შეწყვეტა.
- ▶ მთლიანობაში ვაფასებთ კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას, სტრუქტურას და შინაარსს, განმარტებითი შენიშვნების ჩათვლით, და აგრეთვე იმას, თუ ასახავს კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება შესაბამის გარიგებებს და მოვლენებს ისე, რომ უზრუნველყოფდეს სამართლიან წარდგენას.
- ▶ ჯგუფის და კომპანიის ფარგლებში არსებული სამეურნეო ერთეულების და საქმიანობების ფინანსურ ინფორმაციასთან დაკავშირებით საკმარისი შესაბამისი აუდიტორული მტკიცებულების მოპოვება, კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაზე მოსაზრების გამოსახატავად. ჩვენ პასუხს ვაგებთ კომპანიის აუდიტის წარმართვაზე, ზედამხედველობასა და მის შედეგებზე. ჩვენ უშუალოდ ვართ პასუხისმგებელი აუდიტორულ მოსაზრებაზე.

სხვა საკითხებთან ერთად, სამეთვალყურეო საბჭოს ვატყობინებთ აუდიტის მასშტაბს და ვადგებ, აგრეთვე აუდიტორული შემოწმების მნიშვნელოვან შედეგებს, მათ შორის აუდიტის პროცესში გამოვლენილ შიდა კონტროლის მნიშვნელოვან ნაკლოვანებებს.

რუსლან ხოროშვილი

შპს „იუაის“ სახელით

თბილისი, საქართველო

2019 წლის 15 მაისი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

შპს „თეგეტა მოტორსის“

პარტნიორებს და სამეთვალყურეო საბჭოს

მოსაზრება

ჩავატარეთ შპს „თეგეტა მოტორსის“ (შემდგომში „კომპანია“) და მისი შვილობილი კომპანიების (შემდგომში ერთად „ჯგუფი“) კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ანგარიშგებისგან 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის მოგება-ზარალის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ანგარიშგებისგან, სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ანგარიშგებისგან, საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ანგარიშგებისგან და ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ანგარიშგებისგან, ასევე კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნებისგან, მათ შორის მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვისგან.

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს ჯგუფის და კომპანიის კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ მდგომარეობას 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მისი საქმიანობის კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალური ფინანსურ შედეგებსა და კონსოლიდირებული ინდივიდუალური ფულადი სახსრების მოძრაობას ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფას“) შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი წარმართეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების („ას“) შესაბამისად. პასუხისმგებლობა, რომელსაც აღნიშნული სტანდარტები ჩვენთვის ითვალისწინებს, დაწვრილებით არის აღწერილი ჩვენი დასკვნის ნაწილში სახელწოდებით „აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. ჩვენ ვართ ჯგუფისა და კომპანიისგან დამოუკიდებლები, ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს „პროფესიონალი ბუღალტრების ეთიკის კოდექსის“ (IESBA კოდექსი) შესაბამისად, და შესრულებული გვაქვს IESBA კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც. გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად.

სხვა საკითხის პარაგრაფი

ჯგუფის და კომპანიის 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და ამ თარიღით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება შეამოწმა სხვა აუდიტორმა, რომელმაც 2018 წლის 31 ივლისს გამოხატა არამოდიფიცირებული მოსაზრება ხსენებულ კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ჯგუფის და კომპანიის წლიურ ანგარიშებში ასახული სხვა ინფორმაცია

სხვა ინფორმაცია გულისხმობს წლიურ ანგარიშებში ასახულ ინფორმაციას, გარდა კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებისა და მასზე გაცემული აუდიტორის დასკვნისა. სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებელია ხელმძღვანელობა. წლიური ანგარიშები ჩვენთვის ხელმისაწვდომი, სავარაუდოდ, წინამდებარე აუდიტორის დასკვნის თარიღის შემდეგ გახდება.

კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაზე გამოხატული ჩვენი მოსაზრება არ მოიცავს სხვა ინფორმაციას და მასთან დაკავშირებით ჩვენ არ გამოვთქვამთ რჩემნებას რამე ფორმით.

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობაა წავიკითხოთ ზემოაღნიშნული სხვა ინფორმაცია, როდესაც ის ჩვენთვის ხელმისაწვდომი გახდება, და განვიხილოთ, არის თუ არა ის არსებითად შეუსაბამო კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან აუდიტის განმავლობაში ჩვენ მიერ მიღებულ ცოდნასთან, ან თუ შეიცავს ამგვარი ინფორმაცია სხვა არსებით უზუსტობას.

ხელმძღვანელობისა და სამეთვალყურეო საბჭოს პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ამ კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფასს-ის შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს თაღლითობით და შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობებისგან თავისუფალი კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად.

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობაა შეაფასოს, აქვთ თუ არა ჯგუფს და კომპანიას უნარი, საქმიანობა გააგრძელონ, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ, კონკრეტული შემთხვევიდან გამომდინარე, განაცხადონ ფუნქციონირებად საწარმოსთან დაკავშირებული საკითხები და აღრიცხვისას გამოიყენონ ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვება, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს ჯგუფის ან კომპანიის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ მას არ აქვს რეალური არჩევანი ასე რომ არ მოიქცეს.

სამეთვალყურეო საბჭო პასუხისმგებელია ჯგუფის და კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია გონივრული რწმუნების მოპოვება იმაზე, კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში თავისუფალია თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობისგან და აუდიტორის დასკვნის გამოცემა, რომელიც ჩვენს მოსაზრებას შეიცავს. გონივრული რწმუნება არის მაღალი დონის რწმუნება, მაგრამ არა გარანტია იმისა, რომ ასს-ის შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს არსებით უზუსტობას (ასეთის არსებობის შემთხვევაში). უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა მაშინ, თუ არსებობს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ ისინი ცალ-ცალკე ან ერთობლივად გავლენას იქონიებენ მომხმარებლების მიერ წინამდებარე კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების საფუძველზე მიღებულ ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე.

ასს-ის მიხედვით, აუდიტის ჩატარების პროცესში ჩვენ მივმართავთ პროფესიულ განსჯას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ჩვენ ასევე:

- ▶ გამოვავლენთ და ვაფასებთ კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის რისკებს, ვგეგმავთ და ვატარებთ აუდიტორულ პროცედურებს ამ რისკებზე რეაგირების მიზნით და მოვიპოვებთ აუდიტორულ მტკიცებულებას, რომელიც საკმარისი და შესაფერისია აუდიტორული მოსაზრების გამოთქმისთვის საფუძვლის შესაქმნელად. თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის რისკი უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით გამოწვეული რისკი, რადგან თაღლითობა შეიძლება მოიცავდეს საიდუმლო მორიგებას, გაყალბებას, ინფორმაციის განზრახ გამოტოვებას, არასწორი ინფორმაციის წარდგენას ან შიდა კონტროლის უგულებელყოფას.
- ▶ შევისწავლით აუდიტისთვის მნიშვნელოვან შიდა კონტროლს, რათა დავგეგმოთ მოცემული კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ ჯგუფის და კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტურობაზე.
- ▶ ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის, ასევე მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებების და შესაბამისი განმარტებითი შენიშვნების მართებულობას.

- ▶ ვაფასებთ, რამდენად მართებულია ხელმძღვანელობის მიერ აღრიცხვისთვის ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვების გამოყენება და, მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვასკვნით, არსებობს თუ არა ისეთ მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც შეიძლება მნიშვნელოვანი ეჭვის საფუძველი გახდეს იმასთან დაკავშირებით, შეძლებენ თუ არა ჯგუფი და კომპანია გააგრძელონ საქმიანობა, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმოებმა. თუ დავასკვნით, რომ არსებითი განუსაზღვრელობა არსებობს, ვალდებულები ვართ აუდიტორის დასკვნაში ყურადღება გავამახვილოთ კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის განმარტებით შენიშვნებზე, ან, თუ განმარტებითი შენიშვნები არ არის საკმარისი, მოვახდინოთ ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებას. ამის მიუხედავად, სამომავლო მოვლენებმა ან პირობებმა შეიძლება გამოიწვიოს ჯგუფის ან კომპანიის, როგორც ფუნქციონირებადი საწარმოს ფუნქციონირების შეწყვეტა.
- ▶ მთლიანობაში ვაფასებთ კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას, სტრუქტურას და შინაარსს, განმარტებითი შენიშვნების ჩათვლით, და აგრეთვე იმას, თუ ასახავს კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება შესაბამის გარიგებებს და მოვლენებს ისე, რომ უზრუნველყოფდეს სამართლიან წარდგენას.
- ▶ ჯგუფის და კომპანიის ფარგლებში არსებული სამეურნეო ერთეულების და საქმიანობების ფინანსურ ინფორმაციასთან დაკავშირებით საკმარისი შესაბამისი აუდიტორული მტკიცებულების მოპოვება, კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაზე მოსაზრების გამოსახატავად. ჩვენ პასუხს ვაგებთ კომპანიის აუდიტის წარმართვაზე, ზედამხედველობასა და მის შედეგებზე. ჩვენ უშუალოდ ვართ პასუხისმგებელი აუდიტორულ მოსაზრებაზე.

სხვა საკითხებთან ერთად, სამეთვალყურეო საბჭოს ვატყობინებთ აუდიტის მასშტაბს და ვადებს, აგრეთვე აუდიტორული შემოწმების მნიშვნელოვან შედეგებს, მათ შორის აუდიტის პროცესში გამოვლენილ შიდა კონტროლის მნიშვნელოვან ნაკლოვანებებს.

რუსლან ხოროშვილი

შპს „იუაის“ სახელით

თბილისი, საქართველო

2019 წლის 15 მაისი

შპს „თეგეტა მოტორსი“

ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ანგარიშგება
(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

	შენიშვნა	ჯგუფი		კომპანია	
		2018 წლის 31 დეკემბერი	2017 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი	2017 წლის 31 დეკემბერი
აქტივები					
გრძელვადიანი აქტივები					
ძირითადი საშუალებები	7	81,508	71,166	72,182	61,304
არამატერიალური აქტივები		3,768	3,178	3,711	3,128
ძირითად საშუალებებზე გადახდილი ავანსები		4,089	–	4,298	–
წინასწარ გადახდილი იჯარა		1,638	1,764	–	–
გარანტიებთან დაკავშირებული აქტივები	6	1,078	–	–	–
ინვესტიციები შვილობილ კომპანიებში	1	–	–	3,459	3,038
ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში	8	203	267	206	206
სულ გრძელვადიანი აქტივები		92,284	76,375	83,856	67,676
მიმდინარე აქტივები					
გარანტიებთან დაკავშირებული აქტივი	6	937	–	160	–
მარაგები	9	91,387	70,183	65,751	51,712
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	10	26,913	20,799	18,769	13,676
გადახდილი ავანსები		14,768	5,083	2,829	3,161
წინასწარ გადახდილი მოგების გადასახადი		1,478	–	1,299	–
გაცემული სესხები		28	1,488	7	1,482
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	11	21,423	13,902	2,837	4,885
სულ მიმდინარე აქტივები		156,934	111,455	91,652	74,916
სულ აქტივები		249,218	187,830	175,508	142,592
კაპიტალი					
საწესდებო კაპიტალი		18,133	4,133	18,133	4,133
გაუნაწილებელი მოგება		60,753	44,119	52,475	43,949
სულ კაპიტალი	21	78,886	48,252	70,608	48,082
ვალდებულებები					
გრძელვადიანი ვალდებულებები					
სესხები	12	60,995	64,954	43,672	45,353
საგარანტიო ანარიცხები	6	2,474	–	–	–
სახელმწიფო ვალდებულებები		588	2,162	–	–
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		64,057	67,116	43,672	45,353
მიმდინარე ვალდებულებები					
სესხები	12	41,062	30,484	28,359	17,300
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	13	31,175	31,851	26,274	26,980
საგარანტიო ანარიცხები	6	1,162	–	160	–
ფინანსური თავდებობის ანარიცხები		–	–	421	–
საგადასახადო ვალდებულებები, მოგების გადასახადის გარდა		5,453	3,649	4,759	2,982
სახელმწიფო ვალდებულებები	14	27,423	6,478	1,255	1,895
სულ მიმდინარე ვალდებულებები		106,275	72,462	61,228	49,157
სულ ვალდებულებები		170,332	139,578	104,900	94,510
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები		249,218	187,830	175,508	142,592

გამოსაცემად დამტკიცებულია და ხელმოწერილია 2019 წლის 15 მაისს

ავთანდილ წერეთელი
გენერალური დირექტორი

რევაზ ზირაქაძე
ფინანსური დირექტორი

9-დან 50-მდე გვერდებზე დართული შენიშვნები წინამდებარე კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განუყოფელი ნაწილია.

შპს „თეგეტა მოტორსი“

ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ანგარიშგება
(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

	შენიშვნა	ჯგუფი	კომპანია		
		2018 წლის 31 დეკემბერი	2017 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი	2017 წლის 31 დეკემბერი
აქტივები					
გრძელვადიანი აქტივები					
ძირითადი საშუალებები	7	81,508	71,166	72,182	61,304
არამატერიალური აქტივები		3,768	3,178	3,711	3,128
ძირითად საშუალებებზე გადახდილი ავანსები		4,089	–	4,298	–
წინასწარ გადახდილი იჯარა		1,638	1,764	–	–
გარანტიებთან დაკავშირებული აქტივები	6	1,078	–	–	–
ინვესტიციები შვილობილ კომპანიებში	1	–	–	3,459	3,038
ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში	8	203	267	206	206
სულ გრძელვადიანი აქტივები		92,284	76,375	83,856	67,676
მიმდინარე აქტივები					
გარანტიებთან დაკავშირებული აქტივი	6	937	–	160	–
მარაგები	9	91,387	70,183	65,751	51,712
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	10	26,913	20,799	18,769	13,676
გადახდილი ავანსები		14,768	5,083	2,829	3,161
წინასწარ გადახდილი მოგების გადასახადი		1,478	–	1,299	–
გაცემული სესხები		28	1,488	7	1,482
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	11	21,423	13,902	2,837	4,885
სულ მიმდინარე აქტივები		156,934	111,455	91,652	74,916
სულ აქტივები		249,218	187,830	175,508	142,592
კაპიტალი					
საწესდებო კაპიტალი		18,133	4,133	18,133	4,133
გაუნაწილებელი მოგება		60,753	44,119	52,475	43,949
სულ კაპიტალი	21	78,886	48,252	70,608	48,082
ვალდებულებები					
გრძელვადიანი ვალდებულებები					
სესხები	12	60,995	64,954	43,672	45,353
საგარანტიო ანარიცხები	6	2,474	–	–	–
სახელშეკრულებო ვალდებულებები		588	2,162	–	–
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		64,057	67,116	43,672	45,353
მიმდინარე ვალდებულებები					
სესხები	12	41,062	30,484	28,359	17,300
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	13	31,175	31,851	26,274	26,980
საგარანტიო ანარიცხები	6	1,162	–	160	–
ფინანსური თავდებობის ანარიცხები		–	–	421	–
საგადასახადო ვალდებულებები, მოგების გადასახადის გარდა		5,453	3,649	4,759	2,982
სახელშეკრულებო ვალდებულებები	14	27,423	6,478	1,255	1,895
სულ მიმდინარე ვალდებულებები		106,275	72,462	61,228	49,157
სულ ვალდებულებები		170,332	139,578	104,900	94,510
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები		249,218	187,830	175,508	142,592

გამოსაცემად დამტკიცებულია და ხელმოწერილია 2019 წლის 15 მაისს

ავთანდილ წერეთელი
გენერალური დირექტორი

რევაზ ზირაქაძე
ფინანსური დირექტორი

9-დან 50-მდე გვერდებზე დართული შენიშვნები წინამდებარე კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განუყოფელი ნაწილია.

შპს „თეგეტა მოტორსი“

მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ანგარიშგება
(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

	შენიშვნა	ჯგუფი		კომპანია	
		2018	2017	2018	2017
შემოსავლები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებიდან	14	427,984	347,347	234,946	204,606
გაყიდული პროდუქციის თვითღირებულება	15	(347,880)	(277,155)	(175,437)	(151,042)
საერთო მოგება		80,104	70,192	59,509	53,564
საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	16	(39,374)	(35,613)	(33,706)	(30,739)
რეალიზაციის და დისტრიბუციის ხარჯები		(8,681)	(4,371)	(7,275)	(3,261)
სხვა საოპერაციო შემოსავალი	17	2,476	5,048	3,944	4,245
სხვა საოპერაციო ხარჯები	18	(2,721)	(1,671)	(1,810)	(1,571)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული მოგება		31,804	33,585	20,662	22,238
ფინანსური შემოსავალი	20	372	3,211	290	2,958
ფინანსური ხარჯები	19	(12,274)	(9,290)	(9,239)	(5,995)
მეკავშირე საწარმოების შედეგების წილი	8	(22)	58	-	-
მოგება დაბეგვრამდე		19,880	27,564	11,713	19,201
მოგების გადასახადის ხარჯი	22	(638)	(608)	(531)	(562)
წლის მოგება		19,242	26,956	11,182	18,639
სხვა სრული შემოსავალი		-	-	-	-
მთლიანი სრული შემოსავალი		19,242	26,956	11,182	18,639

9-დან 50-მდე გვერდებზე დართული შენიშვნები წინამდებარე კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განუყოფელი ნაწილია.

შპს „თეგეტა მოტორსი“

კაპიტალის ცვლილებების კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ანგარიშგება

(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

ჯგუფი	საწესდებო კაპიტალი	გაუნაწილებელი მოგება	სულ კაპიტალი
ნაშთი 2016 წლის 31 დეკემბერს	4,133	21,163	25,296
გამოცხადებული დივიდენდები (21-ე შენიშვნა)	–	(4,000)	(4,000)
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	–	26,956	26,956
ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბერს	4,133	44,119	48,252
ფასს 9-ის მიღების ეფექტი (მე-4 შენიშვნა)	–	392	392
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	4,133	44,511	48,644
გამოცხადებული დივიდენდები (21-ე შენიშვნა)	–	(3,000)	(3,000)
საწესდებო კაპიტალის გაზრდა (21-ე შენიშვნა)	14,000	–	14,000
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	–	19,242	19,242
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბერს	18,133	60,753	78,886

კომპანია	საწესდებო კაპიტალი	გაუნაწილებელი მოგება	სულ კაპიტალი
ნაშთი 2016 წლის 31 დეკემბერს	4,133	29,310	33,443
გამოცხადებული დივიდენდები (21-ე შენიშვნა)	–	(4,000)	(4,000)
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	–	18,639	18,639
ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბერს	4,133	43,949	48,082
ფასს 9-ის მიღების ეფექტი (მე-4 შენიშვნა)	–	344	344
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	4,133	44,293	48,426
გამოცხადებული დივიდენდები (21-ე შენიშვნა)	–	(3,000)	(3,000)
საწესდებო კაპიტალის გაზრდა (21-ე შენიშვნა)	14,000	–	14,000
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	–	11,182	11,182
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბერს	18,133	52,475	70,608

9-დან 50-მდე გვერდებზე დართული შენიშვნები წინამდებარე კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განუყოფელი ნაწილია.

შპს „თეგეტა მოტორსი“

ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ანგარიშგება

(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

	შენიშვნა	ჯამური		კომპანია	
		2018	2017	2018	2017
ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან					
მოგება დაბეგვრამდე		19,880	27,564	11,713	19,201
კორექტირებები:					
ძირითადი საშუალებების ცვეთა	7	4,832	3,996	3,633	3,034
არამატერიალური აქტივების ამორტიზაცია		506	394	495	385
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების მოსალოდნელი ზარალის ანარიცხი / (ამორტუნება)	10	322	(581)	213	(225)
ძირითადი საშუალებების გასვლიდან მიღებული შემოსულობა		(165)	(55)	(168)	(26)
მარაგების ჩამოწერის ამორტუნება		–	(485)	–	–
ვალდებულებების და ხარჯების ანარიცხების გამოყენება		–	(50)	–	(50)
შვილობილ კომპანიაში ინვესტიციის გაუფასურების ამორტუნება	11	–	–	–	(2,437)
გაცემულ სესხებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ამორტუნება) / ანარიცხი		(19)	175	(19)	175
საპროცენტო შემოსავალი	20	(372)	(240)	(290)	(232)
საპროცენტო ხარჯი	12, 19	9,672	8,919	6,680	5,769
საკურსო სხვაობიდან მიღებული ზარალი / (შემოსულობა)	19, 20	2,291	(2,971)	2,482	(2,726)
ნაპატიები სავაჭრო ვალდებულებები		(25)	(77)	–	(4)
მარაგების ჩამოწერა ნეტო სარეალიზაციო ღირებულებამდე	9	1,108	498	856	498
ავანსების და უიმედო სესხების ჩამოწერა		–	75	–	55
შემოსავალი დივიდენდებიდან	1	–	–	(2,042)	(45)
მეკავშირე საწარმოებიდან მიღებული შედეგების წილი	8	22	(13)	–	–
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან სამუშაო კაპიტალის ცვლილებებამდე		38,052	37,149	23,553	23,372
ცვლილებები სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებში		(5,867)	(1,968)	(4,677)	(2,302)
ცვლილებები გადახდილ ავანსებში		(9,559)	1,082	332	(691)
ცვლილებები მარაგებში		(22,312)	(22,077)	(14,895)	(14,083)
ცვლილებები სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებში		576	5,808	237	3,551
ცვლილებები საგარანტიო ანარიცხებში		3,636	–	160	–
ცვლილებები გარანტიებთან დაკავშირებულ აქტივებში		(2,015)	–	(160)	–
ცვლილებები სახელშეკრულებო ვალდებულებებში		19,371	4,312	(640)	727
ცვლილებები საგადასახადო ვალდებულებებში		1,804	978	1,777	1,172
ცვლილებები საბრუნავ კაპიტალში		(14,366)	(11,865)	(17,866)	(11,626)
გადახდილი მოგების გადასახადი		(2,116)	(963)	(1,830)	(881)
წმინდა ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან		21,570	24,321	3,857	10,865
ფულადი სახსრები საინვესტიციო საქმიანობიდან					
ძირითადი საშუალებების შეძენა		(21,096)	(12,552)	(20,531)	(10,500)
ძირითადი საშუალებების რეალიზაციით მიღებული შემოსავალი		2,036	603	1,615	–
არამატერიალური აქტივების შეძენა		(1,060)	(842)	(1,042)	(842)
შემოსულობა ერთობლივ საწარმოში განხორციელებული ინვესტიციის გაყიდვიდან		–	1,137	–	1,137
ფულადი შენატანი შვილობილი და მეკავშირე კომპანიების კაპიტალში		–	–	–	(503)
გაცემული სესხები		(7,174)	(1,018)	(7,474)	(1,018)
გაცემული სესხების დაფარვა		8,666	464	8,966	1,164
მიღებული პროცენტი		256	144	258	195
მიღებული დივიდენდები		6	31	2,006	31
წმინდა ფულადი სახსრები საინვესტიციო საქმიანობიდან		(18,366)	(12,033)	(16,202)	(10,336)
ფულადი სახსრები ფინანსური საქმიანობიდან					
სესხების აღება	12	156,256	161,016	112,007	129,729
სესხების დაფარვა	12	(151,091)	(151,733)	(103,277)	(118,417)
გადახდილი პროცენტი	12	(10,125)	(9,098)	(6,972)	(5,822)
ფულადი შენატანი საწესდებო კაპიტალში	21	14,000	–	14,000	–
გადახდილი დივიდენდები		(3,758)	(3,991)	(3,758)	(3,991)
წმინდა ფულადი სახსრები ფინანსური საქმიანობიდან		5,282	(3,806)	12,000	1,499
სავალუტო კურსის ცვლილების გავლენა ფულსა და ფულის ეკვივალენტებზე		(965)	(23)	(1,703)	419
ფულისა და ფულის ეკვივალენტების წმინდა ზრდა / (შემცირება)		7,521	8,459	(2,048)	2,447
ფული და ფულის ეკვივალენტები წლის დასაწყისში		13,902	5,443	4,885	2,438
ფული და ფულის ეკვივალენტები წლის ბოლოს	11	21,423	13,902	2,837	4,885

არაფულადი ოპერაციები განხილულია 27-ე შენიშვნაში.

9-დან 50-მდე გვერდებზე დართული შენიშვნები წინამდებარე კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განუყოფელი ნაწილია.

შპს „თეგეტა მოტორსი“

2018 წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი შენიშვნები
(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

1. შპს „თეგეტა მოტორსი ჯგუფი“

შპს „თეგეტა მოტორსის“ („კომპანია“) საიდენტიფიკაციო ნომერია 202177205. კომპანია დარეგისტრირდა 2001 წლის 26 აპრილს და ის საქართველოში ფუნქციონერებს. კომპანია შეიქმნა როგორც შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად. კომპანიის იურიდიული მისამართია: საქართველო, თბილისი 0131, დ. აღმაშენებლის ხეივანის მე-12 კმ, #5.

კომპანიის აქციონერთა სტრუქტურა:

აქციონერები	2018	2017
თემურ კოხომე, საქართველოს მოქალაქე	70.0%	70.0%
ზაური ცხადაძე, საქართველოს მოქალაქე	21.0%	21.0%
გიორგი მშვილდაძე, საქართველოს მოქალაქე	3.0%	3.0%
მარინე მუმლაძე, საქართველოს მოქალაქე	3.0%	–
ელგუჯა წაქაძე, საქართველოს მოქალაქე	–	3.0%
ბექა ქილიფთარი, საქართველოს მოქალაქე	1.5%	1.5%
თინა კოხომე, საქართველოს მოქალაქე	1.5%	1.5%

კომპანიის ძირითადი საქმიანობაა ავტომობილის იმპორტირებული საბურავების, საპოხი მასალების, აკუმულატორების და სხვა სათანადო ნაწილების გაყიდვა, ასევე ავტომობილების ტექნიკური და სარემონტო მომსახურებების გაწევა ქვეყნის სხვადასხვა რეგიონში განთავსებულ მომსახურების ობიექტებში. კომპანია ფლობს 25 რეგიონალურ საცალო ვაჭრობისა და მომსახურების ობიექტს მთელს საქართველოში და ერთ ადმინისტრაციულ ოფისს თბილისში.

კომპანია შემდეგი საწარმოების შიშველი კომპანიაა (ერთად მოხსენიებული „ჯგუფად“), რომლებიც შესულია ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებებში:

შვილობილი კომპანია	საქმიანობა	წილი/ხმის უფლება (%)		ინვესტიცია შვილობილ კომპანიებში ('000 ლარი)	
		2018 წლის 31 დეკემბერი	2017 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი	2017 წლის 31 დეკემბერი
პირდაპირი შვილობილი კომპანიები					
შპს „თეგეტა თრაქ & ბას“	სატრანსპორტო სატვირთო მანქანების, ავტობუსებისა და ტრაილერების ვაჭრობა	100%	100%	0.2	0.2
შპს „თეგეტა კონსტრუქსიონ-ექვიფმენტ“	მძიმე სამშენებლო ავტომობილების ვაჭრობა	100%	100%	0.2	0.2
შპს „თეგეტა პრემიუმ ვიიქელს“	პორშესა და მაზდას ბრენდის ავტომობილების ვაჭრობა	100%	100%	2,937	2,900
შპს „ტოიოტა ცენტრი თეგეტა“	ტოიოტას ბრენდის ავტომობილების ვაჭრობა და მომსახურება	100%	100%	406	22
შპს „თეგეტა ლიზინგი“	მძიმე სამშენებლო ავტომობილების იჯარა	100%	100%	11	11
შპს „თეგეტა აკადემია“	ავტომობილების მომსახურების ტრენინგ ცენტრი	100%	100%	30	30
შპს „თეგეტა მოტორს თელავი“	არააქტიური	100%	100%	0.2	0.2
შპს „თეგეტა მოტორს ახალციხე“	არააქტიური	100%	100%	0.2	0.2
შპს „თეგეტა ლოგისტიკა“	არააქტიური	100%	100%	74	74
შპს „Geoprotector“	არააქტიური	60%	60%	–	–
შპს „თეგეტა მოტორს ბაქო“	არააქტიური	100%	–	–	–
შპს „აგროსერვისი“	არააქტიური	100%	100%	0.2	0.2
				3,459	3,038

1. შპს „თეგეტა მოტორსი ჯგუფი“ (გაგრძელება)

ყველა შვილობილი კომპანია რეგისტრირებულია და მდებარეობს საქართველოში, „თეგეტა მოტორს ბაქოს“ გარდა, რომელიც აზერბაიჯანის იურისდიქციის ქვეშ ფუნქციონირებს. 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ფინანსური მაჩვენებლების გაუმჯობესების მიზნით, კომპანიამ გადააფასა შპს „თეგეტა პრემიუმ ვიიქელსში“ ინვესტიციის საბალანსო ღირებულება და მოახდინა 2,437 ლარის გაუფასურების ამობრუნება.

2018 წლის განმავლობაში, კომპანიის შვილობილმა კომპანიებმა 2,042 ლარის ღირებულების დივიდენდები გამოაცხადეს, შვილობილი კომპანიებისგან მიღებული შემოსავლიდან (2017 წ.: 45 ლარი).

2018 წელს კომპანიამ თავდებობა აიღო მისი შვილობილი კომპანიების სასესხო ვალდებულებაზე რეალური ღირებულებით 421 ლარი, რომელიც კომპანიის ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაში ინვესტიციის თვითღირებულების ზრდის სახით აისახა.

ჯგუფის მეკავშირე საწარმოები მოცემულია მე-8 შენიშვნაში.

2. ჯგუფის საოპერაციო გარემო

ჯგუფის საქმიანობა კონცენტრირებულია საქართველოში. რადგანაც ქვეყანა ჯერ კიდევ ფორმირების პროცესში მყოფი ბაზარია, მას არ აქვს კარგად განვითარებული ბიზნესის ინფრასტრუქტურა და ნორმატიული ბაზა, რაც უფრო განვითარებულ საბაზრო ეკონომიკებს ახასიათებთ. საქართველოში საქმიანობა შესაძლოა მოიცავდეს რისკებს, რომლებიც, ჩვეულებრივ, არ არსებობს განვითარებულ ბაზრებზე, მათ შორის რისკს, რომ ქართული ლარი არ არის თავისუფლად კონვერტირებადი ვალუტა ქვეყნის ფარგლებს გარეთ, არსებობს ვალუტის გაცვლითი კურსის მერყეობის რისკები და სასესხო და კაპიტალის ბაზრები არ არის სათანადოდ განვითარებული. თუმცა, ბოლო წლების განმავლობაში, საქართველოს მთავრობამ მნიშვნელოვანი ნაბიჯები გადადგა საბანკო, იურიდიული, საგადასახადო და მარეგულირებელი სისტემების გაძლიერებისთვის საჭირო რეფორმების სახით, რაც დადებითად აისახება ზოგად საინვესტიციო კლიმატზე. შედეგად, ბოლო წლებში საქართველომ გააუმჯობესა მნიშვნელოვანი მაჩვენებლები, მათ შორის ქვეყნის გარე წყაროებით შეფასებული მაჩვენებლებიც, როგორიც არის სუვერენული საკრედიტო რეიტინგი, ბიზნესის განხორციელების სიმარტივე, ეკონომიკური თავისუფლება და სხვ. ჯგუფის ხელმძღვანელობის აზრით, აღნიშნული ნაბიჯები ხელს შეუწყობს საქართველოში ბიზნესის წარმოების რისკების შემცირებას.

მოსალოდნელია ბიზნესგარემოს გაუმჯობესებისკენ მიმართული არსებული ტენდენციის გაგრძელება. ქართული ეკონომიკის მომავალი სტაბილურობა დიდწილად არის დამოკიდებული ამ რეფორმებზე და იმაზე, თუ ქვეყნის ხელისუფლების მიერ გადადგმული ნაბიჯები რამდენად იქნება ეფექტური ეკონომიკური, ფინანსური და ფულადი-საკრედიტო პოლიტიკის განვითარებისათვის. ამის მიუხედავად, საქართველოს ეკონომიკაზე გავლენას ახდენს საბაზრო კრიზისი და ეკონომიკური განვითარების შეფერხება განვითარებულ ქვეყნებში.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა

(ა) მომზადების საფუძველი

ჯგუფის და კომპანიის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებები (ერთად „ფინანსური ანგარიშგებები“) მომზადებულია ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს (IASB) მიერ გამოცემული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად. ბუღალტრული აღრიცხვის პოლიტიკა, რომელიც გამოყენებულ იქნა წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგებების მომზადებისას, აღწერილია ქვემოთ. ეს პოლიტიკა ერთნაირად ვრცელდება ყველა წარმოდგენილ პერიოდზე, გარდა ახალი და შეცვლილი სტანდარტების გამოყენებისა, რომლებიც მე-4 შენიშვნაშია განხილული.

ფინანსური ანგარიშგებები მომზადებულია პირვანდელი ღირებულებით აღრიცხვის წესით, გარდა ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებებისა, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებით ფასდება თავდაპირველი აღიარებისას. ფინანსურ ანგარიშგებებში ყველა თანხა წარმოდგენილია ლარში და დამრგვალებულია ათასამდე, თუ სხვა რამ არ არის მითითებული.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ბ) კონსოლიდაციის საფუძველი

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებები მოიცავს კომპანიისა და მისი შვილობილი კომპანიების ფინანსურ ანგარიშგებებს 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. კონტროლი მიიღწევა მაშინ, როდესაც ჯგუფი იღებს, ან უფლება აქვს მიიღოს ინვესტიციის ობიექტში თავისი მონაწილეობიდან ცვლადი უკუგება და შეუძლია ამ უკუგებაზე ზემოქმედება ინვესტიციის ობიექტზე თავისი გავლენის გამო. კერძოდ, ჯგუფი აკონტროლებს ინვესტიციის ობიექტს

მხოლოდ მაშინ, როდესაც:

- ▶ აქვს ინვესტიციის ობიექტზე ზეგავლენა (ანუ ამჟამინდელი უფლებები მას საშუალებას აძლევს, ინვესტიციის ობიექტის რელევანტური საქმიანობა მართოს);
- ▶ იღებს ან უფლება აქვს მიიღოს ცვლადი უკუგება ინვესტიციის ობიექტში თავისი მონაწილეობიდან;
- ▶ შეუძლია უკუგებაზე ზემოქმედება ინვესტიციის ობიექტზე თავისი გავლენის გამო.

გავრცელებული მოსაზრებით, ხმის უფლების მქონე აქციების უმრავლესობა კონტროლის უფლებას იძლევა. ამ მოსაზრების გასამყარებლად, თუ ჯგუფს აქვს ხმის უფლების მქონე უმრავლესობაზე ნაკლები ან საინვესტიციო ობიექტის მსგავსი უფლებები, ჯგუფი ყველა შესაბამის ფაქტსა და გარემოებას ითვალისწინებს იმის შეფასებისათვის, აქვს თუ არა მას უფლება საინვესტიციო ობიექტზე, მათ შორის:

- ▶ საკონტრაქტო შეთანხმება საინვესტიციო ობიექტის ხმის უფლების სხვა მფლობელებთან;
- ▶ სხვა სახელშეკრულებო შეთანხმებებიდან წარმოქმნილი უფლებები;
- ▶ ჯგუფის ხმის უფლებები და პოტენციური ხმის უფლებები.

ჯგუფი ხელახლა აფასებს, აკონტროლებს თუ არა საინვესტიციო ობიექტს, თუ ფაქტები და გარემოებები იმაზე მიანიშნებს, რომ არსებობს კონტროლის სამი ელემენტიდან ერთის ან მეტის ცვლილება. შვილობილი საწარმოს კონსოლიდაცია იწყება მაშინ, როდესაც ჯგუფი მოიპოვებს კონტროლს შვილობილ საწარმოზე და წყდება მაშინ, როდესაც ჯგუფი კარგავს მასზე კონტროლს. შვილობილი საწარმოს წლის განმავლობაში შეძენილი ან გაყიდული აქტივები, ვალდებულებები, შემოსავალი და ხარჯები აისახება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებებში შვილობილ საწარმოზე ჯგუფის მიერ კონტროლის შეძენის თარიღიდან კონტროლის დაკარგვის თარიღამდე.

მოგება ან ზარალი და სხვა სრული შემოსავლის თითოეული კომპონენტი მიეკუთვნება ჯგუფის მშობელი კომპანიის აქციონერებსა და არასაკონტროლო პაკეტის მფლობელებს მაშინაც კი, თუ ეს არასაკონტროლო პაკეტის ბალანსის დეფიციტს იწვევს. საჭიროების შემთხვევაში ხდება შვილობილი საწარმოების ფინანსური ანგარიშგებების დაკორექტირება, რათა მათი სააღრიცხვო პოლიტიკა შესაბამისობაში მოვიდეს ჯგუფის სააღრიცხვო პოლიტიკასთან. ჯგუფის შიგნით ყველა აქტივი და ვალდებულება, კაპიტალი, შემოსავალი, ხარჯი და ფულადი ნაკადები, რომელიც უკავშირდება ჯგუფის წევრებს შორის ტრანსაქციებს სრულად უქმდება კონსოლიდაციის დროს.

შვილობილ კომპანიის კაპიტალში წილის ცვლილება, კონტროლის დაკარგვის გარეშე, აღრიცხება როგორც კაპიტალთან დაკავშირებული ოპერაცია. თუ ჯგუფი დაკარგავს კონტროლს შვილობილ კომპანიაზე, იგი წყვეტს შესაბამისი აქტივების (გუდვილის ჩათვლით), ვალდებულებების, არასაკონტროლო წილის და კაპიტალის სხვა კომპონენტების აღიარებას, ხოლო შედეგად მიღებულ მოგებას ან ზარალს აღიარებს მოგებაში ან ზარალში. ნებისმიერი შენარჩუნებული ინვესტიციის აღიარება ხდება რეალური ღირებულებით.

(i) საწარმოთა გაერთიანება

საწარმოთა გაერთიანება აღირიცხება შესყიდვის მეთოდით. შესყიდვის ღირებულება ფასდება როგორც შეძენის დღისათვის რეალური ღირებულებით შეფასებული მთლიანი გადაცემული ანაზღაურებისა და შეძენილ საწარმოში ნებისმიერი არასაკონტროლო წილის მოცულობის ჯამი. საწარმოთა გაერთიანების თითოეულ შემთხვევაში, ჯგუფი აფასებს შეძენილი კომპანიის არასაკონტროლო წილს რეალური ღირებულებით ან შეძენილი კომპანიის ნეტო აქტივების პროპორციული წილის მიხედვით.

როდესაც ჯგუფი შეისყიდის ბიზნესს, კლასიფიკაციის მიზნებისთვის აფასებს მის ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებს შესყიდვის თარიღისათვის არსებული სახელშეკრულებო პირობების, ეკონომიკური გარემოებებისა და რელევანტური პირობების შესაბამისად. აღნიშნული მოიცავს შესყიდული საწარმოს მიერ ხელშეკრულებებში ჩადებული წარმოებული ინსტრუმენტების განცალკევებას.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ბ) კონსოლიდაციის საფუძველი (გაგრძელება)

ნებისმიერი პირობითი ანაზღაურება, რომელიც გადახდილ უნდა იქნას შემძენის მიერ, აღიარებულია რეალური ღირებულებით შემძენის თარიღისათვის. პირობითი ანაზღაურება, რომელიც კლასიფიცირდება კაპიტალად, არ გადაფასდება და მისი შემდგომი გადახდა აღირიცხება კაპიტალში. პირობითი ანაზღაურება, რომელიც მოიაზრება აქტივად ან ვალდებულებად, წარმოადგენს ფინანსურ ინსტრუმენტს და შეესაბამება ფასს 9-ს „ფინანსური ინსტრუმენტები“; ფასდება რეალური ღირებულებით და ფასს 9-ის შესაბამისად რეალური ღირებულების ცვლილება აისახება მოგებაში ან ზარალში. სხვა პირობითი ანაზღაურება, რომელიც არ ექვევება ფასს 9-ის მოქმედების არეალში, ფასდება რეალური ღირებულებით თითოეული საანგარიშგებო თარიღისთვის მოგებაში ან ზარალში აღიარებული რეალური ღირებულების ცვლილებით.

(ii) ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში

მეკავშირე საწარმო ისეთი საწარმოა, რომელზეც ჯგუფს გააჩნია მნიშვნელოვანი გავლენა. მნიშვნელოვანი გავლენა ნიშნავს ინვესტორის მიერ ინვესტირებული საწარმოს ფინანსური და საოპერაციო პოლიტიკის გადაწყვეტილებების მიღებაში მონაწილეობის უფლებას, რაც არ გულისხმობს ამ პოლიტიკაზე ინვესტორის კონტროლის ან ერთობლივი კონტროლის უფლებას.

მნიშვნელოვანი გავლენის განსაზღვრაში გამოყენებული მოსაზრებები შეესაბამება შვილობილ კომპანიებზე კონტროლის განსაზღვრისთვის საჭირო მოსაზრებებს. ჯგუფის ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოში აღირიცხება კაპიტალ-მეთოდით.

კაპიტალ-მეთოდის ფარგლებში, შვილობილ საწარმოში ან ერთობლივ საწარმოში განხორციელებული ინვესტიცია თავდაპირველად თვითღირებულებით აღირიცხება. ინვესტიციის საბალანსო ღირებულება კორექტირდება, რომ ასახოს მეკავშირე საწარმოში ან ერთობლივ საწარმოში ჯგუფის მიერ ფლობილ ნეტო აქტივებში შემძენის თარიღიდან მომხდარი ცვლილებები.

მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება ასახავს მეკავშირე საწარმოს ოპერაციების შედეგებში ჯგუფის წილს. ამგვარი საინვესტიციო ობიექტების სხვა სრულ შემოსავალში ნებისმიერი ცვლილება წარმოადგენილია ჯგუფის სხვა სრული შემოსავლის ნაწილის სახით. ამასთან, როდესაც მეკავშირე საწარმოს კაპიტალში პირდაპირ არის აღიარებული ცვლილება, ჯგუფი ნებისმიერ ცვლილებაში (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) მის წილს აღიარებს კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებაში. ჯგუფსა და მეკავშირე საწარმოს შორის ოპერაციებიდან მიღებული არარეალიზებული შემოსულობა და ზარალი აღმოიფხვრება, მეკავშირე საწარმოში ჯგუფის წილის შესაბამისად.

მეკავშირე საწარმოში ჯგუფის მოგების ან ზარალის წილის მთლიანი თანხა ნაჩვენებია მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში, საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული მოგების გარეთ და ის წარმოადგენს მოგებას ან ზარალს გადასახადით დაბეგვრის შემდეგ და არასაკონტროლო წილს მეკავშირე საწარმოს შვილობილ კომპანიებში.

მეკავშირე საწარმოს ფინანსური ანგარიშგებები მომზადებულია იგივე საანგარიშგებო პერიოდისთვის, რომელიც წარმოადგენილია ჯგუფის ანგარიშგებებში. საჭიროების შემთხვევაში კეთდება კორექტირებები სააღრიცხვო პოლიტიკების ჯგუფის პოლიტიკებთან შესაბამისობის უზრუნველყოფის მიზნით.

კაპიტალ-მეთოდის გამოყენების შემდეგ, ჯგუფი განსაზღვრავს საჭიროა თუ არა გაუფასურების ზარალის აღიარება მის მეკავშირე საწარმოში არსებულ ინვესტიციაზე. თითოეულ საანგარიშგებო თარიღში, ჯგუფი განსაზღვრავს არსებობს თუ არა ობიექტური მტკიცებულება იმისა, რომ მეკავშირე საწარმოში განხორციელებული ინვესტიცია გაუფასურებულია. თუ არსებობს ამგვარი მტკიცებულება, ჯგუფი გაუფასურების ოდენობას ანგარიშობს მეკავშირე საწარმოს ანაზღაურებად ღირებულებასა და მის საბალანსო ღირებულებას შორის განსხვავების სახით და შემდეგ ზარალს აღიარებს მოგებაში ან ზარალში მეკავშირე საწარმოს მოგების წილში.

მეკავშირე საწარმოზე მნიშვნელოვანი გავლენის დაკარგვის შემთხვევაში, ჯგუფი ახდენს გაუნაწილებელი ინვესტიციის შეფასებას და აღიარებს სამართლიანი ღირებულებით. მნიშვნელოვანი გავლენის დაკარგვის მომენტისთვის მეკავშირე საწარმოს საბალანსო ღირებულებასა და გაუნაწილებელი ინვესტიციისა და გასვლის შემოსავლის სამართლიან ღირებულებას შორის ნებისმიერი სხვაობის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ბ) კონსოლიდაციის საფუძველი (გაგრძელება)

(iii) ინვესტიციები შვილობილ კომპანიებში და მეკავშირე საწარმოებში კომპანიის ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებებში

კომპანია შვილობილ კომპანიაში და მეკავშირე საწარმოები ინვესტიციას აღრიცხავს თვითღირებულებით, რომელიც წარმოადგენს გადახდილი ან გადასახდელი თანხის ოდენობას. კომპანია შვილობილი კომპანიისგან და მეკავშირე საწარმოსგან მიღებულ დივიდენდს სრული შემოსავლის ინდივიდუალურ ანგარიშგებაში აღიარებს ამ დივიდენდის გამოცხადებისას.

შვილობილ კომპანიაში ინვესტიციის გაუფასურების ტესტირება ხდება მე-3(ლ) შენიშვნაში აღწერილი პოლიტიკის მიხედვით.

(გ) შემოსავალი საქონლის გაყიდვიდან და გაწეული მომსახურებებიდან

შემოსავალი საქონლის გაყიდვიდან აღიარდება იმ მომენტში, როდესაც საქონელზე კონტროლი გადადის კლიენტზე, ე.ი. როდესაც საქონელი გადაეცემა კლიენტს. ნორმალური საკრედიტო ვადაა საქონლის გადაცემის მომენტიდან 30-დან 90 დღემდე. შემოსავლების აღიარება მოხდება იმ ანაზღაურების ოდენობით, რომელსაც ჯგუფი მოელის ამგვარი საქონლის სანაცვლოდ. ჯგუფი განსაზღვრავს ამგვარ ოპერაციებში პრინციპალის სახით გამოდის თუ - აგენტის, კლიენტისთვის მისი დაპირების ხასიათიდან გამომდინარე. ჯგუფი არის პრინციპალი და შემოსავალს ბრუტო სახით აღრიცხავს, თუ ის აკონტროლებს დაპირებულ საქონელს, სანამ მათ კლიენტს გადასცემს. ჯგუფმა ზოგადად დაასკვნა, რომ ის პრინციპალია შემოსავლების მომტან გარიგებებში, გარდა აგენტის მომსახურებებისა, რადგან ის ტიპიურად აკონტროლებს საქონელს, მისი კლიენტზე გადაცემამდე.

შემოსავლები გაწეული მომსახურებებიდან აღიარდება დროის გასვლის შემდეგ გამოყენებული რესურსების მეთოდის გამოყენებით, რათა ჯგუფმა შეაფასოს მომსახურების სრულად შესრულების პროგრესი, რადგან მომხმარებელი ერთდროულად იღებს და მოიხმარს ჯგუფის მიერ მისთვის შეთავაზებულ სარგებელს.

ჯგუფი განიხილავს არსებობს თუ არა ხელშეკრულებაში სხვა დაპირებებიც, რომლებიც განცალკევებულია შესასრულებელი მოვალეობისგან, რომელზეც უნდა გადანაწილდეს ოპერაციის ფასის ნაწილი. (მაგ. გარანტიები, კლიენტთა წახალისების ქულები და სხვ.). საქონლის გაყიდვის და მომსახურების გაწევის ოპერაციის ფასის განსაზღვრისას, ჯგუფი განიხილავს ცვლადი საზღაურების ეფექტებს.

(i) ცვალეზადი ანაზღაურება

როდესაც ხელშეკრულებით დაპირებული ანაზღაურება მოიცავს ცვალეზად თანხას, ჯგუფი აფასებს ანაზღაურების იმ ოდენობას, რომლის მიღების უფლებასაც მოიპოვებს იგი მომხმარებლისათვის დაპირებული საქონლის ან მომსახურების გადაცემის სანაცვლოდ. ცვალეზადი ანაზღაურება განისაზღვრება ხელშეკრულების გაფორმებისას და შეზღუდულია, ვიდრე მაღალი ალბათობით არის მოსალოდნელი, რომ შემდგომში, ცვალეზად ანაზღაურებასთან დაკავშირებული განუსაზღვრელობის პრობლემის გადაჭრის დროს, დაგროვილი აღიარებული შემოსავლების სიდიდე მნიშვნელოვნად არ შემცირდება. სათადარიგო ნაწილების გაყიდვის რამდენიმე ხელშეკრულება მომხმარებლებს აძლევს დაბრუნების და მოცულობის გამო ფასდაკლების უფლებას. შემოსავლებზე უფლებები და მოცულობის გამო ფასდაკლებები ცვლად ანაზღაურებებს წარმოშობს.

(ii) დაბრუნების უფლება

კონკრეტული ხელშეკრულებები კლიენტებს ანიჭებს მითითებულ პერიოდში საქონლის დაბრუნების უფლებას. ჯგუფი დაუბრუნებელი საქონლის შესაფასებლად მოსალოდნელი ღირებულების მეთოდს იყენებს, რადგან ეს მეთოდი საუკეთესოდ ახდენს ჯგუფის მიერ მისაღები ცვლადი საზღაურის პროგნოზირებას. ფასს 15-ის მოთხოვნები ცვლადი საზღაურის შეფასების შეზღუდვის შესახებ ასევე გამოიყენება ისეთი ცვლადი საზღაურის თანხის განსაზღვრად, რომელიც შესაძლოა შევიდეს ოპერაციის ფასში. დასაბრუნებელი საქონელი, რომელსაც ჯგუფი მიიღებს შემოსავლის ნაცვლად, აღიარდება დაბრუნებული ვალდებულების სახით.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(გ) შემოსავალი საქონლის გაყიდვიდან და გაწეული მომსახურებებიდან (გაგრძელება)

(iii) მოცულობის გამო ფასდაკლება

ჯგუფი კონკრეტულ კლიენტებს სთავაზობს მოცულობის გამო რეტროსპექტულ ფასდაკლებას მას შემდეგ, რაც პერიოდის განმავლობაში შეძენილი პროდუქტების რაოდენობა გადააჭარბებს ხელშეკრულებაში განსაზღვრულ ნორმას. ფასდაკლებები გაიქვითება მომხმარებლის ვალდებულებების თანხით. მოსალოდნელი მომავალი ფასდაკლებების ცვლადი საზღაურის შესაფასებლად, ჯგუფი უმეტესად იყენებს რაოდენობრივ მეთოდს რამდენიმე მოცულობის ნორმის მქონე ხელშეკრულებებისთვის და მოსალოდნელი ფასის მეთოდს - ერთზე მეტი მოცულობის ნორმის მქონე ხელშეკრულებებისთვის. შერჩეული მეთოდი, რომელიც საუკეთესოდ ახდენს ცვლადი საზღაურის თანხის პროგნოზირებას, პირველ რიგში განპირობებულია ხელშეკრულებაში განსაზღვრული მოცულობის ნორმების რაოდენობით. ამის შემდეგ ჯგუფი იყენებს ცვლადი საზღაურის შეზღუდული შეფასებების მოთხოვნებს და დაბრუნების ვალდებულებას აღიარებს მოსალოდნელი მომავალი ფასდაკლებებისთვის.

(iv) მომხმარებელთა წამახალისებელი ქულების პროგრამა

2013 წლის სექტემბრის შემდეგ, ჯგუფში მოქმედებს წამახალისებელი ქულების პროგრამა, რომელიც კლიენტს ქულების დაგროვების შესაძლებლობას აძლევს, რომლებიც მომავალში შესაძლოა გამოყენებულ იქნას საქონლის უფასოდ მისაღებად. წამახალისებელი ქულები წარმოქმნის ცალკე შესასრულებელ მოვალეობას, რადგან ისინი მატერიალურ უფლებას ანიჭებს კლიენტს. ოპერაციის ფასის ნაწილი გადანაწილდება კლიენტისთვის მინიჭებულ წამახალისებელი ქულებზე შესაბამისი ინდივიდუალური სარეალიზაციო ფასის საფუძველზე და ქულების გახარჯვამდე აღიარდება სახელშეკრულებო ვალდებულების სახით. შემოსავალი აღიარდება კლიენტის მიერ წამახალისებელი ქულების გახარჯვისთანავე.

(i) საგარანტიო ვალდებულება

ტიპიურად ჯგუფი იძლევა გარანტიას დეფექტების გენერალურ რემონტზე და დაზიანებული ერთეულ(ებ)ის გამოცვლაზე, იმის უზრუნველსაყოფად, რომ გაყიდული პროდუქტები შეესაბამებოდეს შეთანხმებულ სპეციფიკაციებს. მარწმუნებელი ტიპის გარანტიები აღირიცხება - ბასს 37-ის (ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები) შესაბამისად.

(v) სათადარიგო ნაწილების და მათი გამოცვლის მომსახურების პაკეტებად გაყიდვა

ჯგუფი უზრუნველყოფს საკუთარ მაღაზიებში შეძენილი სათადარიგო ნაწილების გამოცვლისა და სარემონტო მომსახურებებს. ეს მომსახურებები ზოგჯერ კლიენტებზე ცალკე ან პაკეტებად იყიდება, სათადარიგო ნაწილების გაყიდვასთან ერთად.

გაწეული მომსახურებების პაკეტებად გაყიდვების ხელშეკრულებები ორ შესასრულებელ მოვალეობას მოიცავს, რადგან გაყიდული საქონლის გადაცემის და მომსახურების გაწევის დაპირება შესაძლოა იყოს გამორჩეული და ინდივიდუალურად იდენტიფიცირებადი. შესაბამისად, ჯგუფი გარიგების ფასის განაწილებას ახდენს საქონლის და გაწეული მომსახურებების შესაბამისი განცალკევებული სარეალიზაციო ფასების საფუძველზე. ჯგუფი აღიარებს შემოსავალს კონკრეტულ მომენტში გაწეული მომსახურებებიდან და მოწყობილობის გაყიდვიდან, შესაბამისი განცალკევებული ფასის შესაბამისად.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(გ) შემოსავალი საქონლის გაყიდვიდან და გაწეული მომსახურებებიდან (გაგრძელება)

სახელშეკრულებო ნაშთები

სახელშეკრულებო აქტივები

სახელშეკრულებო აქტივი არის ჯგუფის მიერ მომხმარებლისთვის გადაცემული საქონლის ან მომსახურების სანაცვლოდ მოპოვებული უფლება. თუ ჯგუფი კლიენტს საქონელს ან მომსახურებას გადასცემს კლიენტის მიერ ანაზღაურების გადახდამდე ან გადახდის თარიღის დადგომამდე, სახელშეკრულებო აქტივის აღიარება ხდება პირობითად მიღებულ ანაზღაურებად. ჯგუფი არ ფლობს სახელშეკრულებო აქტივებს.

სავაჭრო მოთხოვნა

სავაჭრო მოთხოვნა წარმოადგენს ჯგუფის უფლებას ანაზღაურების თანხაზე, რომელიც არ არის პირობითი (ანუ მხოლოდ დროის გასვლაა აუცილებელი ანაზღაურების გადახდის თარიღის დადგომამდე).

სახელშეკრულებო ვალდებულებები

სახელშეკრულებო ვალდებულება წარმოადგენს კლიენტისთვის საქონლის ან მომსახურების გადაცემის ვალდებულებას, რომლისთვისაც ჯგუფს კლიენტისგან მიღებული აქვს ანაზღაურება (ან გადახდა მომავალში მოხდება). თუ კლიენტი გადახდას განახორციელებს ჯგუფის მიერ მისთვის საქონლის ან მომსახურების გადაცემამდე, სახელშეკრულებო ვალდებულების აღიარება მოხდება ღირებულების გადახდისას ან მისი გადახდის ვადის დადგომისას (რომელსაც უფრო ადრე ექნება ადგილი). სახელშეკრულებო ვალდებულებების შემოსავლად აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც ჯგუფი გასწევს ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ვალდებულებას.

(დ) ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავლები და ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯები

ჯგუფის ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავლები და ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯები მოიცავს შემდეგს:

- ▶ საპროცენტო შემოსავალი;
- ▶ საპროცენტო ხარჯი;
- ▶ საკურსო ცვლილებით წარმოშობილი შემოსულობა ან ზარალი სხვა ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებზე;
- ▶ ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული სხვა დანახარჯები.

საპროცენტო შემოსავალი ან ხარჯი აღიარდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

საკურსო სხვაობით წარმოშობილი შემოსულობები და ზარალი წმინდა საფუძველზე აღირიცხება იმის მიხედვით, უცხოური ვალუტის მოძრაობა წმინდა შემოსულობის პოზიციამია, თუ წმინდა ზარალის.

სესხები, რომლებიც პირდაპირ არ უკავშირდება განსაკუთრებული აქტივის შეძენას, მშენებლობას და წარმოებას აღიარდება მოგებაში ან ზარალში ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ე) უცხოური ვალუტა

ფინანსური ანგარიშგებები წარმოდგენილია ლარში, რომელიც ამავდროულად მშობელი კომპანიის სამუშაო ვალუტაა. ჯგუფი თითოეული წევრისთვის განსაზღვრავს სამუშაო ვალუტას და თითოეული მათგანის ფინანსურ ანგარიშგებებში შესული მუხლები ფასდება ამ სამუშაო ვალუტის გამოყენებით. ჯგუფი იყენებს კონსოლიდაციის პირდაპირ მეთოდს და უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციების გაყიდვისას შემოსულობა ან ზარალი (რომელიც მოგებაში ან ზარალშია რეკლასიფიცირებული) ასახავს იმ თანხას, რომელიც წარმოიქმნება პირდაპირი მეთოდის გამოყენებიდან.

ოპერაციები უცხოურ ვალუტაში

უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციები თავიდან ჯგუფის სამეურნეო ერთეულების მიერ აღირიცხება მათ შესაბამის სამუშაო ვალუტაში, რომლის კონვერტაცია ხდება ოპერაციის აღიარების დღეს არსებული სპოტ გაცვლითი კურსით.

უცხოურ ვალუტაში გამოხატული ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების კონვერტაცია ხდება ანგარიშგების დღეს არსებული სამუშაო ვალუტის სპოტ გაცვლითი კურსით.

ფულადი მუხლების დაფარვით ან კონვერტაციით გამოწვეული სხვაობები აისახება მოგებაში ან ზარალში გარდა იმ ფულადი მუხლებისა, რომლებიც უცხოურ ოპერაციებში ჯგუფის წმინდა ინვესტიციების ჰეჯირებისთვის არის განკუთვნილი. ისინი აღიარებულია სხვა სრულ შემოსავალში წმინდა ინვესტიციების ჩამოწერამდე, როდესაც მოხდება მთლიანი თანხის მოგებაში ან ზარალში რეკლასიფიკაცია. სხვა სრულ შემოსავალში ასევე აისახება ამ ფულადი მუხლების საკურსო სხვაობებზე მიკუთვნებული დარიცხული გადასახადი და კრედიტები.

არაფულადი მუხლები, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებით აღირიცხება უცხოურ ვალუტაში, კონვერტირდება იმ დღის გაცვლითი კურსით, როცა მოხდა სამართლიანი ღირებულების დადგენა. არაფულადი მუხლების კონვერტაციის შედეგად მიღებული შემოსულობა თუ ზარალი აღირიცხება მუხლის სამართლიან ღირებულებაში მომხდარი ცვლილებით განპირობებული მოგებისა და ზარალის აღიარების შესაბამისად. უცხოურ ვალუტაში წარმოდგენილი არაფულადი მუხლები, რომლებიც ისტორიული ღირებულების საფუძველზე ფასდება, კონვერტირდება ოპერაციის დღეს მოქმედი გაცვლითი კურსის გამოყენებით.

შესაბამისი აქტივების, ხარჯების ან შემოსავლის (ან მისი ნაწილის) თავდაპირველ აღიარებაზე სპოტ სავალუტო კურსის გამოყენების განსაზღვრად, ისეთი არაფულადი აქტივების ან არაფულადი აქტივებისა და არაფულადი ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტისას, რომლებიც წინასწარ გადახდებს უკავშირდება, გარიგების თარიღი არის ის თარიღი, როდესაც ჯგუფი თავდაპირველად აღიარებს საავანსო გადახდიდან წარმოშობილ არაფულად აქტივებს ან არაფულად ვალდებულებებს. თანხის რამდენიმე წინასწარი გადახდის ან მიღების შემთხვევაში, ჯგუფი თანხის თითოეული წინასწარი გადახდისთვის ან მიღებისთვის ცალკე განსაზღვრავს ოპერაციის თარიღს.

ჯგუფის კომპანიები

კონსოლიდაციისას უცხოურ ვალუტაში წარმოებული ოპერაციების აქტივები და ვალდებულებები ლარში გადაიყვანება ანგარიშგების თარიღისთვის მოქმედი სავალუტო კურსით, ხოლო მათი მოგება-ზარალის ანგარიშგება გადაიყვანება იმ სავალუტო კურსებით, რომლებიც მოქმედებს შესაბამისი ოპერაციების დღეს. კონსოლიდაციისთვის აუცილებელი კონვერტაციის შედეგად მიღებული საკურსო სხვაობების აღიარება ხდება სხვა სრულ შემოსავალში. უცხოურ ვალუტაში არსებული ოპერაციების ჩამოწერის შემთხვევაში, სხვა სრული შემოსავლის ამ კონკრეტულ უცხოურ ოპერაციასთან დაკავშირებული კომპონენტის აღიარება ხდება მოგებასა ან ზარალში. როდესაც შიდაჯგუფურ ბალანსზე საკურსო სხვაობა წარმოიშობა, რომელიც არსებითად შეადგენს სამეურნეო სუბიექტის წმინდა ინვესტიციის ნაწილს საზღვარგარეთ წარმოებულ ოპერაციაში, მაშინ საკურსო სხვაობის აღიარება არ ხდება მოგებასა ან ზარალში კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებებში. მისი აღიარება ხდება სხვა სრულ შემოსავალში და გროვდება კაპიტალის ცალკე კომპონენტზე, ამ საზღვარგარეთ წარმოებული ოპერაციის ჩამოწერამდე.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ვ) გადასახადები

მიმდინარე მოგების გადასახადი

საწარმოების მიერ მიღებული წლიური მოგება, გარდა ბანკებისა, სადაზღვევო კომპანიებისა და მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებისა, 2017 წლის 1 იანვრიდან არ იბეგრება საქართველოში. მოგების გადასახადი განაწილებულ მოგებაზე ირიცხება დივიდენდების სახით იმ პარტნიორებზე გადანაწილებულ მოგებაზე, რომლებიც ფიზიკური ან არარეზიდენტი პირები არიან საქართველოში, წმინდა განაწილების 15/85-ზე განაკვეთით. დივიდენდების გადახდით წარმოქმნილი მოგების გადასახადი აღირიცხება, როგორც ვალდებულება და ხარჯი იმ პერიოდში, რომელშიც დივიდენდები გამოცხადდა, მიუხედავად იმისა, თუ ფაქტობრივად რომელი თარიღით ან რომელ პერიოდში მოხდა დივიდენდების გადახდა. გარკვეულ შემთხვევებში დასაშვებია დარიცხული საგადასახადო დავალიანებიდან გამოქვითვები, რომლებიც აღირიცხება, როგორც შესაბამის განაწილებასთან დაკავშირებული მოგების გადასახადის ხარჯის შემცირება. საქართველოს საგადასახადო სისტემის თავისებურებიდან გამომდინარე, საქართველოში რეგისტრირებულ საწარმოებს არ წარმოეშვებათ გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები. ჯგუფის მფლობელებისთვის დივიდენდის განაწილებასთან დაკავშირებით დაკავებული გადასახადი კაპიტალის ცვლილებების კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში აღიარებულია კაპიტალიდან გამოქვითვის სახით.

საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობა ასევე ითვალისწინებს მოგების გადასახადით გარკვეული გარიგებების დაბეგრას, რომლებიც ითვლება პირობითი მოგების განაწილებად (მაგალითად, არასაბაზრო ფასებით აღრიცხული გარიგებები, ბიზნეს საქმიანობასთან დაუკავშირებელი ხარჯები, ან საქონლისა და მომსახურების უსასყიდლო მიწოდება). ამგვარი გარიგებების დაბეგრა აღირიცხება საოპერაციო გადასახადების ანალოგიურად და მოგება-ზარალის ანგარიშგების ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯების ნაწილში აისახება, როგორც გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა.

დამატებული ღირებულების გადასახადი („დღგ“)

შემოსავალი, ხარჯები და აქტივები აღირიცხება ბრუნვიდან გადასახადის გამოკლებით, გარდა შემდეგი შემთხვევებისა:

- ▶ როდესაც აქტივებისა და მომსახურებების შესყიდვისას წარმოშობილი ბრუნვის გადასახადი არის დაუმრუნებადი საგადასახადო ორგანოებიდან, ამ შემთხვევაში ხდება ბრუნვიდან გადასახადის აღიარება აქტივის შესყიდვის ხარჯის ნაწილად ან ხარჯების მუხლში, კონკრეტული შემთხვევიდან გამომდინარე;
- ▶ როდესაც დებიტორული და კრედიტორული დავალიანების აღრიცხული ოდენობა შეიცავს ბრუნვიდან გადასახადს.

საგადასახადო ორგანოებისთვის გადასახდელი ან მათგან დასაბრუნებელი ბრუნვიდან გადასახადის წმინდა ოდენობა აისახება როგორც საგადასახადო დავალიანება (მოგების გადასახადის გარდა ან ავანსად გადახდილი გადასახადები), (მოგების გადასახადის გარდა), რომლებიც წმინდა სახით აღირიცხება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში.

საგადასახადო აქტივების და ვალდებულებების ნეტო წარმოდგენა

2016 წლის 1 იანვრიდან საქართველოს კანონმდებლობაში შევიდა ცვლილებები გადასახადის გადახდის წესებთან დაკავშირებით. ახალი წესების მიხედვით, საქართველოს შემოსავლების სამსახური გააკონტროლებს გადასახადის გადამხდელის ნეტო (წმინდა) დავალიანებებს სახელმწიფოს მიმართ გადასახადის გადამხდელის კონსოლიდირებული ანგარიშების შექმნით. ამიტომ ჯგუფი თითოეული სამეურნეო სუბიექტის ყველა საგადასახადო დავალიანებასა და მოთხოვნასთან დაკავშირებულ აქტივებსა და ვალდებულებებს წარმოადგენს ნეტო საფუძველზე.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ზ) მიმდინარე და გრძელვადიანი აქტივებისა და ვალდებულებების კლასიფიკაცია

ჯგუფი აქტივებსა და ვალდებულებებს ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარმოადგენს მათი მიმდინარე და გრძელვადიანი კლასიფიკაციის საფუძველზე. აქტივი მოკლევადიანია, როდესაც:

- ▶ მოსალოდნელია მისი რეალიზება ან გადაწყვეტილია მისი გაყიდვა ან მოხმარება ჩვეულებრივი საოპერაციო ციკლის განმავლობაში;
- ▶ ფლობის ძირითადი მიზანია ვაჭრობა;
- ▶ მოსალოდნელია მისი რეალიზება ანგარიშგების პერიოდიდან თორმეტი თვის განმავლობაში, ან
- ▶ აქტივი წარმოადგენს ფულად სახსრებს და მათ ეკვივალენტებს, თუ არ არის შეზღუდული მისი გადაცვლა ან გამოყენება ვალდებულების დასაფარად მინიმუმ თორმეტი თვის განმავლობაში ანგარიშგების პერიოდის შემდეგ.

ყველა დანარჩენი აქტივი გრძელვადიანად არის კლასიფიცირებული.

ვალდებულება მოკლევადიანია, როდესაც:

- ▶ მოსალოდნელია მისი დაფარვა ჩვეულებრივი საოპერაციო ციკლის განმავლობაში;
- ▶ მისი ფლობის ძირითადი მიზანია ვაჭრობა;
- ▶ დასაფარია ანგარიშგების პერიოდიდან თორმეტი თვის განმავლობაში; ან
- ▶ არ არსებობს ვალდებულების დაფარვის ანგარიშგების პერიოდის შემდეგ მინიმუმ თორმეტი თვით გადავადების უპირობო უფლება.

ყველა დანარჩენ ვალდებულებას ჯგუფი გრძელვადიანის კატეგორიას მიაკუთვნებს.

(თ) მარაგები

მარაგები ფასდება თვითღირებულებასა და ნეტო სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით. ნეტო სარეალიზაციო ღირებულება არის სავარაუდო სარეალიზაციო ფასი ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში, რომელსაც აკლდება გაყიდვის სავარაუდო დანახარჯები. სათანადო ნაწილების და სხვა მარაგების თვითღირებულება განისაზღვრება საშუალო შეწონილი ღირებულების მეთოდით და მოიცავს მარაგების შეძენაზე გაწეულ დანახარჯებსა და ამჟამინდელ ადგილმდებარეობამდე და მდგომარეობამდე მათ მისაყვანად გაწეულ ხარჯებს. ავტომობილების თვითღირებულება განისაზღვრება სპეციფიური იდენტიფიცირების საფუძველზე.

(ი) ძირითადი საშუალებები

აღიარება და შეფასება

ძირითადი საშუალებები აღირიცხება თვითღირებულებით, აკუმულირებული ცვეთისა და გაუფასურებით გამოწვეული ზარალის (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) გამოკლებით. დანახარჯები მოიცავს აქტივის შეძენასთან პირდაპირ დაკავშირებულ ხარჯებს. საკუთარი ძალებით შექმნილი აქტივის ღირებულება მოიცავს მასალების, შრომისა და ნებისმიერ პირდაპირ ხარჯს, რომელიც უკავშირდება აქტივის სამუშაო მდგომარეობაში მოყვანას მისი დანიშნულებისამებრ გამოსაყენებლად; ერთეულების დემონტაჟის და ობიექტიდან გატანის ხარჯებს და იმ სამუშაო მოედნის აღდგენას, სადაც განთავსებულია ისინი, ასევე სესხით სარგებლობასთან დაკავშირებული დანახარჯების კაპიტალიზაციას. შესყიდული პროგრამული უზრუნველყოფა, რომელიც აუცილებელია შესაბამისი აღჭურვილობის ფუნქციონირებისთვის, კაპიტალიზდება, როგორც ამ აღჭურვილობის განუყოფელი ნაწილი. დაუმთავრებელი მშენებლობა აღრიცხულია თვითღირებულებით, აკუმულირებული გაუფასურების ზარალის (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) გამოკლებით.

თუ ძირითადი საშუალებების ერთეულებს სხვადასხვა სასარგებლო გამოყენების ვადა აქვთ, ისინი აღირიცხება ძირითადი საშუალებების ცალკე ერთეულებად (ძირითად კომპონენტებად) და მათზე ცვეთა ცალკე აღირიცხება, შესაბამისი სასარგებლო გამოყენების ვადის გათვალისწინებით. ანალოგიურად, როდესაც ტარდება ფართომასშტაბიანი ინსპექცია, მისი ხარჯის აღიარება ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულების ოდენობაში ხდება, როგორც ჩანაცვლების ღირებულება, თუ აღიარების კრიტერიუმები დაკმაყოფილებულია. ყველა დანარჩენი შეკეთებისა და ტექნიკური მომსახურების ხარჯის აღიარება ხდება მათი დადგომისთანავე მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

3. მნიშვნელოვანი საღრიცხო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ი) ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

ძირითადი საშუალებების განკარგვით მიღებული ნებისმიერი სარგებელი ან ზარალი განისაზღვრება ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულებით გაყიდვიდან მიღებული შემოსავლების შედარებით და მოგებაში ან ზარალში წმინდა ფორმით აღიარდება სხვა შემოსავლის/სხვა ხარჯის კატეგორიაში.

ცვეთა

ცვეთის დარიცხვა იწყება ძირითადი საშუალების დამონტაჟების და მათი სამუშაო მდგომარეობაში მოყვანის მომენტიდან, ან აშენებული აქტივების შემთხვევაში, იმ დროიდან, როდესაც აქტივი დასრულებულია და მზად არის გამოსაყენებლად. ცვეთა ეფუძნება აქტივის ღირებულებაზე შეფასებული ნარჩენი ღირებულების გამოკლებას.

ცვეთა აღიარება მოგებაში ან ზარალში ძირითადი საშუალებების თითოეული ნაწილის სასარგებლო მომსახურების სავარაუდო ვადაზე ცვეთის დარიცხვის წრფივი მეთოდით, რადგანაც ეს ყველაზე ზუსტად ასახავს აქტივიდან მიღებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მოსალოდნელ ათვისებას. იჯარით აღებულ აქტივებზე ცვეთა დაირიცხება იჯარის ყველაზე მოკლე ვადის და მათი სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში, სანამ გონივრულ ფარგლებში არ გახდება აშკარა, რომ ჯგუფი იჯარის ვადის ბოლოსთვის მასზე საკუთრების უფლებას მიიღებს. მიწას ცვეთა არ ერიცხება.

მნიშვნელოვანი ძირითადი საშუალებების შეფასებული სასარგებლო მომსახურების ვადები მიმდინარე და შესადარისი პერიოდებისთვის არის შემდეგი:

▶ შენობა-ნაგებობები	30-დან 50 წლამდე;
▶ მანქანა-დანადგარები და აღჭურვილობა	3-დან 10 წლამდე;
▶ საოფისე აღჭურვილობა, ავტომობილები და სხვ.	2-დან 10 წლამდე.

ცვეთის დარიცხვის მეთოდები, სასარგებლო მომსახურების ვადები და ნარჩენი ღირებულებები გადაისინჯება ყოველი საანგარიშგებო თარიღით და საჭიროების შემთხვევაში კორექტირდება.

სესხით სარგებლობასთან დაკავშირებული დანახარჯები

ისეთი აქტივის შეძენისთვის, აგებისა თუ წარმოებისთვის უშუალოდ მიკუთვნებადი სესხის მიღების ხარჯები, რომლის მიზნობრივი მოხმარებისთვის ან რეალიზაციისთვის მომზადებასაც საკმაოდ დიდი დრო სჭირდება, კაპიტალიზდება, როგორც აქტივის ღირებულების ნაწილი. სესხით სარგებლობასთან დაკავშირებული ყველა დანარჩენი დანახარჯი დადგომისთანავე გატარდება პერიოდის ხარჯად. სესხის მიღების ხარჯი შედგება პროცენტისგან და სხვა ხარჯებისგან, რომლებსაც კომპანია გაიღებს სესხის მიღებასთან დაკავშირებით.

(კ) არამატერიალური აქტივები

ცალკეული არამატერიალური აქტივი პირველადი აღიარებისას თვითღირებულებით აღირიცხება. საწარმოთა გაერთიანებისას შეძენილი არამატერიალური აქტივების ღირებულება წარმოადგენს მათ სამართლიან ღირებულებას შესყიდვის თარიღისთვის. თავდაპირველი აღიარების შემდგომ არამატერიალური აქტივები აღირიცხება თვითღირებულებით, რასაც აკლდება აკუმულირებული ამორტიზაცია და აკუმულირებული გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი. კომპანიის შიგნით წარმოქმნილი არამატერიალური აქტივების კაპიტალიზაცია, გარდა კაპიტალიზებული კვლევა-განვითარების ხარჯებისა, არ ხდება და ხარჯი აისახება იმ პერიოდის მოგებაში ან ზარალში, რომლის განმავლობაშიც ეს ხარჯი გაიწია.

ჯგუფის არამატერიალურ აქტივებს განსაზღვრული სასარგებლო გამოყენების ვადა აქვს.

შეზღუდული სასარგებლო ვადის მქონე არამატერიალური აქტივების ამორტიზება ხდება ეკონომიკური მომსახურების ვადის პერიოდში და გაუფასურების ოდენობის დასადგენად გადაფასდება მაშინ, როდესაც რამე მიანიშნებს ამ არამატერიალური აქტივის შესაძლო გაუფასურებაზე. ამორტიზაციის პერიოდი და მეთოდი სასარგებლო გამოყენების შეზღუდული ვადის მქონე არამატერიალური აქტივის შემთხვევაში მინიმუმ ყოველი ანგარიშგების პერიოდის ბოლოს გადაისინჯება. მოსალოდნელი სასარგებლო გამოყენების ვადის ან აქტივიდან მიღებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მოსალოდნელი ათვისების ცვლილება შესაბამისად ცვლის ამორტიზაციის პერიოდს ან მეთოდს და აღირიცხება, როგორც საღრიცხო შეფასებებში მომხდარი ცვლილება.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(კ) არამატერიალური აქტივები (გაგრძელება)

შეზღუდული ვადის მქონე არამატერიალური აქტივების ამორტიზაციის ხარჯის აღიარება ხდება მოგება-ზარალში არამატერიალური აქტივების ფუნქციების შესაბამისი ხარჯის კატეგორიაში. ჯგუფის არამატერიალური აქტივების სასარგებლო მომსახურების ვადა 6 -დან 15 წლამდეა.

არამატერიალური აქტივის აღიარების შეწყვეტა ხდება მისი გასხვისების დროს (ე.ი. იმ თარიღში, როდესაც ხდება კონტროლის მიღება) ან მაშინ, როცა მისი ექსპლუატაციიდან ან გასხვისებიდან სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მიღება აღარ არის მოსალოდნელი. აქტივის აღიარების შეწყვეტისას მიღებული ნებისმიერი შემოსულობა ან ზარალი (რომელიც გამოითვლება, როგორც გასხვისებიდან წმინდა შემოსულობასა და აქტივის საბალანსო ღირებულებას შორის სხვაობა) აისახება მოგებაში ან ზარალში.

(ლ) ფინანსური ინსტრუმენტები

ფინანსური ინსტრუმენტი არის ნებისმიერი ხელშეკრულება, რომელიც ერთი საწარმოსთვის წარმოშობს ფინანსურ აქტივს, ხოლო მეორესთვის - ფინანსურ ვალდებულებას ან წილობრივ ინსტრუმენტს.

(i) ფინანსური აქტივები

თავდაპირველი აღიარება და შეფასება

თავდაპირველი აღიარებისას ფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება როგორც შემდგომში შეფასებული ამორტიზებული ღირებულებით, სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით და სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით. ჯგუფი თავისი ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციას განსაზღვრავს მათი თავდაპირველი აღიარებისას.

ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია თავდაპირველი აღიარებისას დამოკიდებულია ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მახასიათებლებზე და მათ სამართავად ჯგუფის ბიზნეს მოდელზე. სავაჭრო დებიტორული დავალიანების გარდა, რომელიც არ მოიცავს მნიშვნელოვან ფინანსურ კომპონენტს ან რომლისთვისაც ჯგუფი პრაქტიკულ გამოცდილებას იყენებს, ჯგუფი ფინანსურ აქტივებს თავდაპირველად აფასებს მისი სამართლიანი ღირებულებით, რასაც ემატება გარიგების დანახარჯები იმ შემთხვევაში, თუ ფინანსური აქტივი არ არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული მოგებაში ან ზარალში ასახვით. სავაჭრო მოთხოვნა, რომლებიც არ შეიცავს დაფინანსების მნიშვნელოვან კომპონენტს, ან რომლისთვისაც ჯგუფმა პრაქტიკულ გამოცდილებას მიმართა, ფასდება ფასს 15-ით („შემოსავლები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან“) განსაზღვრული გარიგების ფასით.

იმისათვის, რომ მოხდეს ფინანსური აქტივის კლასიფიცირება და მოხდეს მისი შეფასება ამორტიზებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, იგი უნდა წარმოქმნიდეს ფულად ნაკადებს, რომლებიც წარმოადგენს „მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებს“ (SPPI) დაუფარავ ძირითად თანხაზე. ამ შეფასებას ეწოდება SPPI-ტესტირება, რომელიც ინსტრუმენტის დონეზე სრულდება.

ჯგუფის ფინანსური აქტივების მართვის ბიზნესის მოდელი ეხება იმას, თუ როგორ მართავს ის თავის ფინანსურ აქტივებს ფულადი ნაკადების მისაღებად. ბიზნესმოდელი განსაზღვრავს, მიიღება თუ არა ფულადი ნაკადები სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოღების, ფინანსური აქტივების გაყიდვის ან ორივეს შედეგად.

ფინანსური აქტივების ყოველგვარი ყიდვა-გაყიდვა ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში აღიარებულია გარიგების თარიღით, ანუ იმ თარიღით, როდესაც ჯგუფმა აქტივის შესყიდვის ან გაყიდვის ვალდებულება იკისრა. ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში ყიდვა-გაყიდვა ნიშნავს ფინანსური აქტივების ისეთ ყიდვა-გაყიდვას, რაც მოითხოვს აქტივების გადაცემას კანონმდებლობით ან საბაზრო პრაქტიკით განსაზღვრულ ვადაში.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ლ) ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

შემდგომი შეფასება

შემდგომი შეფასების მიზნებისთვის ფინანსური აქტივები ოთხ კატეგორიად იყოფა:

- ▶ ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები (სასესხო ინსტრუმენტები);
- ▶ სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით რეალური ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები კუმულატიური (დაგროვებითი) შემოსულობისა და ზარალის ხელახალი კლასიფიკაციით (სასესხო ინსტრუმენტები);
- ▶ რეალური ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, აღიარების შეწყვეტისას, კუმულატიური (დაგროვებითი) შემოსულობისა და ზარალის ხელახალი კლასიფიკაციის გარეშე;
- ▶ რეალური ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები მოგებასა და ზარალში ასახვით.

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები (სასესხო ინსტრუმენტები)

ეს კატეგორია ჯგუფისთვის ყველაზე აქტუალურია. ჯგუფი ფინანსურ აქტივებს ამორტიზებული ღირებულებით აფასებს თუ დაკმაყოფილებულია ქვემოთ მოცემული ორივე პირობა:

- ▶ ამ ბიზნესმოდელის მიხედვით ფინანსური აქტივი მფლობელობაშია სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოღების მიზნით; და
- ▶ ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტული თარიღებით წარმოქმნის ფულად ნაკადებს, რომლებიც წარმოადგენს მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებს დაუფარავ ძირითად თანხაზე.

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები შემდეგ ფასდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით და ის გაუფასურებას ექვემდებარება. შემოსულობისა და ზარალის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში მაშინ, როდესაც წყდება აქტივის აღიარება, ან ხდება აქტივის მოდიფიცირება ან გაუფასურება.

ჯგუფის ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები მოიცავს სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებსა და გაცემულ სესხებს.

ფინანსური აქტივების გაუფასურება

ფინანსური აქტივების გაუფასურებასთან დაკავშირებული დამატებითი ინფორმაცია წარმოდგენილია შემდეგ შენიშვნებში:

- ▶ მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები - მე-6 შენიშვნა;
- ▶ სავაჭრო მოთხოვნები - მე-10 შენიშვნა;
- ▶ ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკაში და განმარტებით შენიშვნებში - მე-4 შენიშვნა.

ჯგუფი აღიარებს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვს ყველა სასესხო ინსტრუმენტისთვის, რომლებსაც არ აღრიცხავს სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ეფუძნება სხვაობას ხელშეკრულების საფუძველზე ვადადამდგარ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებსა და ყველა ფულად ნაკადს შორის, რომლის მიღებასაც მოელის ჯგუფი, თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მიახლოების დისკონტირებით. მოსალოდნელ ფულად ნაკადებში შედის ფულადი ნაკადები დასაკუთრებული უზრუნველყოფის საგნიდან ან სხვა საკრედიტო რისკის შემცირების საშუალებებიდან, რომლებიც ხელშეკრულების პირობების განუყოფელი ნაწილია.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი აღიარდება ორ ეტაპზე. კრედიტის ოდენობისთვის, რომელთან მიმართებაშიც თავდაპირველი აღიარების შემდეგ ადგილი არ ჰქონია საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი განისაზღვრება დეფოლტის მოვლენებით გამოწვეული საკრედიტო ზარალისთვის, რაც შესაძლებელია მომდევნო 12 თვის განმავლობაში (12 თვის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი) კრედიტის ოდენობისთვის, რომელთან მიმართებაშიც თავდაპირველი აღიარების შემდეგ ადგილი ჰქონდა საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას, მოთხოვნილია ზარალის რეზერვი საკრედიტო ზარალისთვის, რომელიც მოსალოდნელია დარჩენილ ვადაზე, გადაუხდელობის ვადის მიუხედავად (არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი).

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ლ) ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

სავაჭრო მოთხოვნებისათვის ჯგუფი იყენებს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლის გამარტივებულ მეთოდს. შესაბამისად, ჯგუფი ნაცვლად საკრედიტო რისკების ცვლილებების აღრიცხვისა, აღიარებს ზარალის რეზერვს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ვადაზე, თითოეული საანგარიშგებო თარიღისთვის. ჯგუფმა შეადგინა რეზერვების მატრიცა, რომელიც ეყრდნობა საკრედიტო ზარალის წარსულ გამოცდილებას და დაკორექტირებულია დებიტორებისა და ეკონომიკური გარემოსთვის დამახასიათებელი პერსპექტიული ფაქტორების შესაბამისად.

საკრედიტო ინსტიტუტებში არსებული თანხებისთვის (ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები, საბანკო ანაზრები), ჯგუფი მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს ანგარიშობს 12 თვეში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მეთოდის გამოყენებით. 12 თვეში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ნაწილი, რომელიც იწვევს დეფოლტის შემთხვევებს ფინანსურ ინსტრუმენტზე და რომლებიც შესაძლოა დადგეს საანგარიშგებო თარიღიდან 12 თვის განმავლობაში. თუმცა, როდესაც წარმოშობის თარიღის შემდგომ ადგილი აქვს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას, რეზერვი დაეფუძნება არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მეთოდს.

ჯგუფი ფინანსურ აქტივს ვადაგადაცილებულად მიიჩნევს, როდესაც სახელშეკრულებო გადახდები 180 დღით გვიანდება. თუმცა, გარკვეულ შემთხვევებში, ჯგუფმა შეიძლება ფინანსური აქტივი ვადაგადაცილებულად მაშინაც მიიჩნიოს, როდესაც შიდა ან გარე ინფორმაცია მიანიშნებს იმაზე, რომ ჯგუფი სავარაუდოდ სრულად ვერ მიიღებს დაუფარავ სახელშეკრულებო თანხებს, ჯგუფის მფლობელობაში არსებული საკრედიტო რისკის შემცირების საშუალებების გათვალისწინების გარეშე. ფინანსური აქტივი ჩამოიწერება მაშინ, როდესაც არ არსებობს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოღება მოხდება. ჩამოწერილი თანხების შემდგომი ამოღება მოგებაში ან ზარალში ამცირებს ფინანსური აქტივების გაუფასურების ხარჯს.

აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივის (ან, სადაც მისაღებია, ფინანსური აქტივის ნაწილის ან ანალოგიური ფინანსური აქტივების ჯგუფის ნაწილის) აღიარების შეწყვეტა (ანუ ჯგუფის ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგებიდან ამოღება) უმეტესად ხდება შემდეგ შემთხვევებში:

- ▶ ამოიწურა აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლების ვადა, ან
- ▶ ჯგუფმა დათმო აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება, ან დაიტოვა ამგვარი უფლება, მაგრამ აიღო მესამე პირებისათვის მიღებული თანხების სრულად და დაგვიანების გარეშე გადახდის სახელშეკრულებო ვალდებულება; ან (ა) ჯგუფმა გადასცა აქტივთან დაკავშირებული ყველა რისკი და სარგებელი; (ბ) ჯგუფმა არც გადასცა და არც დაიტოვა აქტივთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი, მაგრამ გადასცა აქტივზე კონტროლი.

თუ ჯგუფმა გადასცა აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება ან გააფორმა ამაზე ხელშეკრულება, იგი აფასებს, შეინარჩუნა თუ არა მან, ან რამდენად შეინარჩუნა ამ აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებული რისკები და სარგებელი. თუ ჯგუფმა არც გადასცა და არც დაიტოვა აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი, და ასევე არ გადასცა აქტივზე კონტროლი, ჯგუფი აგრძელებს გადაცემული აქტივის აღიარებას ამ აქტივში მისი მონაწილეობის შენარჩუნების გამო. ასეთ შემთხვევაში ჯგუფი მასთან დაკავშირებულ ვალდებულებასაც აღიარებს. გადაცემული აქტივი და მასთან დაკავშირებული ვალდებულება ფასდება ჯგუფის მიერ დატოვებული უფლება-მოვალეობების საფუძველზე.

მონაწილეობის შენარჩუნება, რომელსაც აქვს გადაცემულ აქტივზე ერთგვარი თავდებობის ფორმა, აისახება აქტივის თავდაპირველ საბალანსო ღირებულებასა და ჯგუფის მიერ გადასახდელ მაქსიმალურ თანხას შორის უმცირესით.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ლ) ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

(ii) ფინანსური ვალდებულებები

თავდაპირველი აღიარება და შემდგომი შეფასება

თავდაპირველი შეფასებისას ფინანსური ვალდებულებები ნაწილდება შემდეგ კატეგორიებში: სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული და მოგებასა და ზარალში ასახული ფინანსური ვალდებულებები, სესხები, მოთხოვნები ან წარმოებული ვალდებულებები, რომლებიც განისაზღვრება ჰეჯირების ინსტრუმენტებად ეფექტური ჰეჯირების განხორციელების დროს.

ყველა ფინანსური ვალდებულების აღიარება თავდაპირველად ხდება რეალური ღირებულებით და სესხების და მოთხოვნების შემთხვევაში აკლდება მათთან უშუალოდ დაკავშირებული გარიგების დანახარჯები.

2018 წლისა და 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფის ფინანსური ვალდებულებები მოიცავს სავაჭრო და სხვა ვალდებულებას და სესხებს.

შემდგომი შეფასება

ფინანსური ვალდებულებების შეფასება დამოკიდებულია მათ კლასიფიკაციაზე:

სესხები

ეს კატეგორია ჯგუფისთვის ყველაზე აქტუალურია. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ სესხების შეფასება ხდება ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. შემოსულობის და ზარალის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში ვალდებულების აღიარების შეწყვეტის შემთხვევაში, აგრეთვე ამორტიზაციის პროცესში ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

ამორტიზებული ღირებულება დაანგარიშდება შესყიდვის ყოველგვარი დისკონტის ან პრემიის, აგრეთვე იმ საზღაურის თუ დანახარჯების გათვალისწინებით, რომლებიც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის განუყოფელი ნაწილია. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით დარიცხული ცვეთა აისახება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯების სახით. ეს კატეგორია, ზოგადად, სესხებ ს ეხება.

ფინანსური თავდებობის ხელშეკრულებები - კომპანიის ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებები

ჯგუფის მიერ გაცემული ფინანსური თავდებობის ხელშეკრულებებია კონტრაქტები, რომლებიც მოითხოვს გარანტიის მფლობელის ზარალის ანაზღაურებას, რომელიც მან განიცადა კონკრეტული დებიტორის მიერ სავალო ინსტრუმენტის პირობების თანახმად გადახდის დაგვიანების გამო. ისეთი ფინანსური გარანტიის კონტრაქტები, რომლებიც შესაბამისი სასესხო ხელშეკრულებების შემადგენელ ნაწილს წარმოადგენენ, თავდაპირველად აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ვალდებულების სახით, რაც შემდგომ კორექტირდება გარანტიის გაცემისთვის პირდაპირ მიკუთვნებადი გარიგების დანახარჯებით. შემდგომში ვალდებულება ფასდება საანგარიშგებო თარიღში არსებული ვალდებულების შესასრულებლად საჭირო დანახარჯებსა და დაგროვებითი ამორტიზაციით შემცირებულ აღიარებულ თანხას შორის უმაღლესი ოდენობით.

აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური ვალდებულებების აღიარება წყდება მაშინ, როდესაც ისინი იფარება, ბათილდება ან ამოიწურება.

როდესაც არსებული ფინანსური ვალდებულება ჩანაცვლდება სხვა ვალდებულებით იმავე კრედიტორის წინაშე, რომელსაც არსებითად განსხვავებული პირობები აქვს ან თუ არსებული ვალდებულების პირობები არსებითად შეიცვლება, ასეთი ჩანაცვლება ან ცვლილება აღირიცხება, როგორც საწყისი ვალდებულების აღიარების შეწყვეტა და ახალი ვალდებულების აღიარება, ხოლო განსხვავება შესაბამის საბალანსო ღირებულებებს შორის აისახება შემოსავლის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში.

(iii) ფინანსური ინსტრუმენტების ურთიერთჩათვლა

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ურთიერთჩათვლა მოხდება და წმინდა თანხა აისახება ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, თუ არსებობს აღიარებული თანხების ურთიერთგადაფარვის იურიდიული უფლება და ურთიერთჩათვლას ან ერთდროულად აქტივის რეალიზაციის და ვალდებულების დაფარვის სურვილი.

3. მნიშვნელოვანი საღირსეზო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(მ) არაფინანსური აქტივების გაუფასურება

ჯგუფი ანგარიშგების თითოეული თარიღისთვის აფასებს, არსებობს თუ არა აქტივის შესაძლო გაუფასურების ნიშნები. ასეთი ნიშნების არსებობის შემთხვევაში ან როდესაც მისი გაუფასურების დასადგენად აქტივის წლიური შემოწმებაა საჭირო, ჯგუფი აფასებს აქტივის აღდგენით ღირებულებას. აქტივის აღდგენითი ღირებულება არის აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებულ სამართლიან ღირებულებასა და აქტივის გამოყენების ღირებულებას შორის უდიდესი. აქტივის აღდგენითი ღირებულება განისაზღვრება ცალკეული აქტივისთვის, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც აქტივიდან არ ხდება ფულადი სახსრების შემოდინება, რომლებიც მეტწილად დამოუკიდებელია სხვა აქტივებიდან ან აქტივების ჯგუფიდან მიღებულ ფულად სახსრებზე. როდესაც აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის საბალანსო ღირებულება გადააჭარბებს მის აღდგენით ღირებულებას, აქტივი ითვლება გაუფასურებულად და ჩამოიწერება მის აღდგენით ღირებულებამდე.

გამოყენების ღირებულების შესაფასებლად სავარაუდო მომავალი ფულადი ნაკადების დღევანდელ ღირებულებამდე დისკონტირება ხდება დაბეგვრამდე დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც ასახავს ფულის დროითი ღირებულების არსებულ საბაზრო შეფასებებს და აქტივისთვის დამახასიათებელ რისკებს. გაყიდვების ხარჯით შემცირებული სამართლიანი ღირებულების გამოთვლა ხდება ბოლოდროინდელი საბაზრო გარიგებების გათვალისწინებით.

თუ ასეთი გარიგებების განსაზღვრა ვერ ხერხდება, შეფასების სხვა შესაფერისი მეთოდი გამოიყენება. ეს გამოთვლები დასაბუთდება შეფასების კოეფიციენტებით, აქციათა კოტირებული ფასებით საფონდო ბირჟაზე რეგისტრირებული კომპანიების შემთხვევაში და სამართლიანი ღირებულების სხვა ხელმისაწვდომი მაჩვენებლებით.

ჯგუფი გაუფასურებას გამოითვლის დეტალური ბიუჯეტისა და პროგნოზირებული გაანგარიშების საფუძველზე, რომლებიც ინდივიდუალურად მზადდება ჯგუფის ფულადი ნაკადების წარმომქმნელი თითოეული ერთეულისთვის, რომლისთვისაც გამოყოფილია ესა თუ ის აქტივი. ასეთი ბიუჯეტები და ფინანსური პროგნოზები ჩვეულებრივ ოთხწლიან პერიოდს მოიცავს. უფრო ხანგრძლივი პერიოდისთვის გამოითვლება გრძელვადიანი ზრდის ტემპი, რომელიც გამოიყენება ფულადი ნაკადების პროგნოზირებისთვის.

უწყვეტი ოპერაციების გაუფასურებით გამოწვეული დანაკარგების, მათ შორის მარაგების გაუფასურების აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში, გაუფასურებული აქტივის ფუნქციის შესაბამის ხარჯის კატეგორიებში.

ანგარიშგების ყოველი თარიღით ფასდება, არსებობს თუ არა იმის ნიშანი, რომ მანამდე აღიარებული გაუფასურების ზარალი აღმოფხვრილი ან შემცირებულია. მსგავსი ნიშნების არსებობის შემთხვევაში, ჯგუფი აფასებს აქტივის ან ფულადი ნაკადების წარმომქმნელი ერთეულის აღდგენით ღირებულებას. გაუფასურების შედეგად განცდილი უკვე აღიარებული ზარალის შებრუნება მხოლოდ მაშინ არის შესაძლებელი, თუ გაუფასურებით გამოწვეული ზარალის ბოლო აღიარების შემდეგ აქტივის აღდგენითი ღირებულების განმსაზღვრელ დაშვებებში გარკვეული ცვლილებებია მომხდარი. შემობრუნების შედეგად აქტივის საბალანსო ღირებულებამ არ უნდა გადააჭარბოს მის აღდგენით ღირებულებას და ასევე არ უნდა გადააჭარბოს იმ საბალანსო ღირებულებას, რომელიც განისაზღვრებოდა ცვეთის გამოკლებით, წინა წლებში აქტივის გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი რომ არ ყოფილიყო აღიარებული. ასეთი აღდგენის აღიარება ხდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც აქტივი აღრიცხულია გადაფასებული ღირებულებით, რა შემთხვევაშიც აღდგენა აღირიცხება, როგორც გადაფასებული ღირებულების ზრდა.

(ნ) სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა

ჯგუფი ფინანსურ ინსტრუმენტებს აფასებს გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებული სამართლიანი ღირებულებით თავდაპირველი აღიარებისას. სამართლიანი ღირებულება არის თანხა, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად, ან გადაიხდება ვალდებულების გადაცემის შედეგად, ბაზრის მონაწილეებს შორის ჩვეულებრივი გარიგების პირობებში შეფასების თარიღისთვის. სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა იმ დაშვებას ეყრდნობა, რომ აქტივის გაყიდვის ან ვალდებულების გადაცემის გარიგება შედგება:

- ▶ აქტივის ან ვალდებულების მთავარ ბაზარზე;
- ▶ მთავარი ბაზრის არარსებობის შემთხვევაში, აქტივის ან ვალდებულებისთვის ყველაზე ხელსაყრელ ბაზარზე.

მთავარი ან ყველაზე ხელსაყრელი ბაზარი ჯგუფისთვის ხელმისაწვდომი უნდა იყოს. აქტივის ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა ხორციელდება იმ დაშვების საფუძველზე, რომ ბაზრის მონაწილეები აქტივის ან ვალდებულების შეფასებისას იმოქმედებენ საკუთარი ეკონომიკური ინტერესების მაქსიმალური გათვალისწინებით.

3. მნიშვნელოვანი საღრიცხო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ნ) სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა (გაგრძელება)

ჯგუფი ირჩევს შეფასების მეთოდებს, რომლებიც არსებული გარემოებებისთვის შესაფერისია და რომელთა გამოყენებითაც სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად საკმარისი მონაცემები მოიძევა, რომლებიც მაქსიმალურად იყენებენ ემპირიულ მონაცემებს და მინიმალურად - არაემპირიულ მონაცემებს.

ყველა აქტივი და ვალდებულება, რომელთა სამართლიანი ღირებულება შეფასებულია ან წარმოდგენილია ფინანსურ ანგარიშგებებში, დაჯგუფებულია სამართლიანი ღირებულების ქვემოთ მოცემული იერარქიის მიხედვით, ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის საფუძველზე, რომელიც მნიშვნელოვანია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისას:

- ▶ დონე 1 – იდენტური აქტივების ან ვალდებულების კოტირებული (არაკოტირებული) საბაზრო ფასები აქტიურ ბაზრებზე;
- ▶ დონე 2 – ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შესაძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალი მონაცემის პირდაპირი ან არაპირდაპირი განსაზღვრა;
- ▶ დონე 3 – ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შეუძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალი მონაცემის განსაზღვრა.

ჯგუფი განსაზღვრავს ფინანსურ ანგარიშგებებში რეგულარულად აღიარებული აქტივებისა და ვალდებულებების ერთი იერარქიიდან მეორეში გადასვლის ფაქტს კატეგორიზაციის განმეორებითი შეფასებით (მთლიანი სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალი მონაცემის საფუძველზე) ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოსთვის.

სამართლიანი ღირებულების შესახებ ინფორმაციის წარმოდგენის მიზნით, ჯგუფმა განსაზღვრა აქტივებისა და ვალდებულებების კლასები მათი დანიშნულების, მახასიათებლების და რისკების, ასევე სამართლიანი ღირებულების ზემოაღნიშნულ იერარქიაში მათი დონის საფუძველზე.

(ო) საწესდებო კაპიტალი

კომპანიის საწესდებო კაპიტალის რაოდენობა განისაზღვრება კომპანიის წესდებით. კომპანიის წესდებაში ცვლილებების შეტანა შესაძლებელია მხოლოდ კომპანიის მფლობელების გადაწყვეტილების საფუძველზე. კომპანიის მიერ საწესდებო კაპიტალი აღიარდება იმის გათვალისწინებით, რომ ის კომპანიაში მფლობელებმა შეიტანეს.

(პ) ფულადი სახსრები და მოკლევადიანი ანაზრები

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ფულადი სახსრები და მოკლევადიანი ანაზრები მოიცავს ფულად სახსრებს ბანკში და სალაროში და მოკლევადიან ანაზრებს, რომელთა ვადაც სამი თვე ან უფრო ნაკლებია, რაც ექვემდებარება ღირებულების ცვლილების უმნიშვნელო რისკს.

ფულადი ნაკადების მოძრაობის ანგარიშგების მიზნებისთვის, ფული და ფულის ეკვივალენტები შედგება ნაღდი ფულის ნაშთისგან და მოკლევადიანი ანაზრებისგან, ზემოაღნიშნული განმარტების შესაბამისად, რასაც აკლდება საბანკო ოვერდრაფტები, რადგან ისინი ჯგუფის ფულადი სახსრების მართვის განუყოფელ ნაწილად ითვლება.

(ჟ) ანარიცხები

ზოგადი ანარიცხები

ანარიცხების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც ჯგუფს განვლილი მოვლენების გამო აქვს მიმდინარე იურიდიული თუ პრაქტიკიდან გამომდინარე ვალდებულება და მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის მქონე რესურსების გადინება ვალდებულების დასაფარად. ასევე, შესაძლებელია ვალდებულების თანხის საიმედოდ შეფასება. თუ ჯგუფი მოელის ანარიცხების მთლიანად ან ნაწილობრივ ანაზღაურებას, მაგალითად სადაზღვევო ხელშეკრულების საფუძველზე, ანაზღაურების აღიარება ხდება ცალკე აქტივის სახით, მაგრამ მხოლოდ მაშინ, როდესაც ანაზღაურება პრაქტიკულად განხორციელებადია. ანარიცხებთან დაკავშირებული ხარჯები მოგება-ზარალში აისახება ყოველგვარი ანაზღაურების გამოკლებით.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ჟ) ანარიცხები (გაგრძელება)

თუ ფულის დროითი ღირებულების გავლენა მნიშვნელოვანია, ანარიცხების დისკონტირება ხდება მიმდინარე დაბეგვრამდე განაკვეთით, რომელიც, საჭიროების შემთხვევაში, ასახავს ამ ვალდებულებისთვის დამახასიათებელ რისკებს. დისკონტირების გამოყენების შემთხვევაში, ანარიცხების ზრდა დროის გასვლის გამო აღიარებულია ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯების ნაწილში.

საგარანტიო ანარიცხები და დაკავშირებული აქტივი

ჯგუფი გასცემს გარანტიებს გენერალური რემონტის და დეფექტური ერთეულ(ებ)ის გამოცვლაზე, ასევე მწარმოებლის სპეციფიკაციების შეუსაბამო პროდუქტების გამოცვლაზე. ამ რწმუნებულების მსგავს გარანტიებთან დაკავშირებული ანარიცხების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც იყიდება პროდუქტი ან კლიენტს გაეწევა მომსახურება. თავდაპირველი აღიარება ისტორიულ გამოცდილებაზე დაყრდნობით ხდება. თავდაპირველად შეფასებულ გარანტიებთან დაკავშირებული ხარჯები ყოველწლიურად გადაისინჯება.

ჯგუფი განცალკევებით აღიარებს გარანტიასთან დაკავშირებულ აქტივს, მწარმოებლისგან საგარანტიო ანაზღაურების უფლების აღრიცხვის მიზნით, როდესაც ანაზღაურება პრაქტიკულად განხორციელებადია.

(რ) იჯარა

განსაზღვრება იმისა, შეიცავს თუ არა შეთანხმება იჯარას

იმის განსაზღვრა, შეთანხმება წარმოადგენს (ან შეიცავს) თუ არა იჯარას, იჯარის დასაწყისში ხდება, შეთანხმების არსიდან გამომდინარე. შეთანხმება წარმოადგენს ან მოიცავს იჯარას, თუ მისი შესრულება დამოკიდებულია გარკვეული აქტივის (ან აქტივების) გამოყენებაზე და შეთანხმება ასახავს აქტივის (ან აქტივების) გამოყენების უფლებას მაშინაც კი, თუ ეს აქტივი (ან აქტივები) მკაფიოდ არ არის განსაზღვრული შეთანხმებაში.

ჯგუფი, როგორც მოიჯარე

აქტივის კლასიფიცირება ხდება ფინანსურ ან საოპერაციო იჯარად იჯარის საწყისი თარიღით. იჯარა, რომელიც ჯგუფს გადასცემს საკუთრებასთან დაკავშირებულ არსებითად ყველა რისკსა და სარგებელს, კლასიფიცირდება ფინანსურ იჯარად.

ფინანსური იჯარა კაპიტალიზდება იჯარის დაწყებისთანავე იჯარის საწყისი თარიღისთვის საიჯარო ქონების სამართლიან ღირებულებასა და მინიმალური საიჯარო გადასახადის დღევანდელ ღირებულებას შორის უმცირესით. საიჯარო გადასახადები ნაწილდება ფინანსურ დანახარჯებსა და საიჯარო ვალდებულების შემცირებას შორის იმგვარად, რომ წარმოიქმნას მუდმივი საპროცენტო განაკვეთი ვალდებულების დარჩენილ ნაშთზე. ფინანსური ხარჯების აღიარება ხდება ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯების სახით მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

იჯარით გადაცემული აქტივი ცვდება მისი სასარგებლო გამოყენების მთლიანი ვადის განმავლობაში. ამის მიუხედავად, თუ ნაკლებ სავარაუდოა ჯგუფის მიერ საიჯარო ვადის ბოლოსთვის საკუთრების შეძენა, აქტივი ცვდება სავარაუდო სასარგებლო გამოყენების ვადასა და საიჯარო ვადას შორის უმცირესი ვადის განმავლობაში.

საოპერაციო იჯარა არის ისეთი ტიპის იჯარა, რომელიც არ შეიძლება ჩაითვალოს ფინანსურ იჯარად. საოპერაციო იჯარის გადასახდელების აღიარება ხდება საოპერაციო ხარჯად მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში იჯარის ვადაზე დარიცხვის წრფივი მეთოდით.

ჯგუფი, როგორც მემიჯარე

იჯარა, რომლის დროსაც ჯგუფი არ გადასცემს აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებულ ყველა რისკსა და სარგებელს, საოპერაციო იჯარად კლასიფიცირდება. მიღებული საიჯარო შემოსავალი აღირიცხება დარიცხვის წრფივი მეთოდით იჯარის ვადაზე და, თავისი საოპერაციო ხასიათის გამო, მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში აისახება შემოსავლის ნაწილში. საოპერაციო იჯარის პირობებზე მოლაპარაკებისას გაწეული თავდაპირველი პირდაპირი დანახარჯები საიჯარო აქტივების საბალანსო ღირებულებას ემატება და მათი აღიარება ხდება იჯარის ვადაზე იმავე წესით, როგორითაც საიჯარო შემოსავალი. პირობითი საიჯარო ქირის აღიარება ხდება შემოსავლის სახით იმ პერიოდში, როდესაც მოხდა მისი მიღება.

4. ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკაში და განმარტებითი შენიშვნებში

(ა) ახალი და შეცვლილი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები

ჯგუფმა პირველად გამოიყენა ფასს 15 და ფასს 9. ამ ახალი სააღრიცხვო სტანდარტების მიღებით გამოწვეული ცვლილებების ხასიათი და ეფექტი ქვემოთ არის აღწერილი.

რამდენიმე სხვა ცვლილება და ინტერპრეტაცია პირველად იქნა გამოყენებული 2018 წელს, თუმცა მათ არ ჰქონიათ გავლენა ფინანსურ ანგარიშგებებზე. ჯგუფს ვადაზე ადრე არ მიუღია ისეთი სტანდარტი, ინტერპრეტაცია თუ ცვლილება, რომელიც გამოშვებულია, მაგრამ ჯერ ძალაში არ არის შესული.

ფასს 15 - შემოსავლები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან

ფასს 15 ჩაანაცვლებს ბასს 11-ს (*სამშენებლო ხელშეკრულებები*), ბასს 18-ს (*შემოსავალი*) და შესაბამის ინტერპრეტაციებს და შეზღუდული გამოწვევის სახით იყენებს მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებიდან ყველა შემოსავლებზე. ფასს 15 ადგენს მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებიდან წარმოშობილი შემოსავლის აღრიცხვის ხუთ-საფეხურიან მოდელს და მოითხოვს, რომ ამგვარი შემოსავლების აღიარება მოხდეს იმ ანაზღაურების ოდენობით, რომელსაც საწარმო მოელის კლიენტისთვის საქონლის ან მომსახურების მიწოდების სანაცვლოდ. ფასს 15 საწარმოებისგან მოითხოვს მსჯელობის გამოყენებას და ყველა შესაბამისი ფაქტის და ვითარების გათვალისწინებას მოდელის ყველა საფეხურზე მომხმარებლებთან გაფორმებულ ხელშეკრულებებში.

ჯგუფმა მიიღო ფასს 15, მიღების სრულად რეტროსპექტიული მეთოდის გამოყენებით. თუმცა, ამ სტანდარტის მიღებას არ ჰქონია არსებითი გავლენა ფინანსურ ანგარიშგებებზე.

საქონლის გაყიდვა ცვლადი საზღაურის სანაცვლოდ

საქონლის გაყიდვის ხელშეკრულებები კლიენტებს არ აძლევს დაბრუნების უფლებას, მოცულობის გამო ფასდაკლებას ან ცვლებად ანაზღაურებასთან დაკავშირებულ სხვა ელემენტებს. ფასს 15-ის მიღებამდე, ჯგუფი აღიარებს საქონლის რეალიზაციით მიღებულ შემოსავლებს, მიღებული ან მისაღები ანაზღაურების სამართლიანი ღირებულებით, დაბრუნებული თანხებისა და მოცულობის გამო ფასდაკლების გამოკლებით. თუ შემოსავალი სარწმუნოდ ვერ ფასდება, ჯგუფი გადაავადებს შემოსავლის აღიარებას გაურკვევლობის აღმოფხვრამდე. ფასს 15-ის საფუძველზე, შემოსავლებზე უფლებებმა და მოცულობის გამო ფასდაკლებებმა შესაძლოა ცვლადი საზღაურები წარმოშვას. თუმცა, ჯგუფმა 31 დეკემბრის დასაბრუნებელ საქონელზე დაბრუნების ვალდებულება არაარსებითად განსაზღვრა და მან არ ასახა მოცულობის გამო ფასდაკლების რეზერვი თითოეული საანგარიშგებო თარიღის მდგომარეობით მოცულობის მიღწეული ნორმის ვადის გაცვლის შემდეგ.

წამახალისებელი ქულების პროგრამა

არსებული წამახალისებელი პროგრამის ფარგლებში, 31 დეკემბრის ვადა გასდის გაცემულ, მაგრამ გამოუყენებელ ქულებს. შესაბამისად, საანგარიშგებო თარიღში ჯგუფი არ აღიარებს სახელშეკრულებო ვალდებულებას გაცემულ, მაგრამ გამოუყენებელ ქულებზე.

სათადარიგო ნაწილების და მათი გამოცვლის მომსახურების პაკეტებად გაყიდვა

ფასს 15-ის მიღებამდე ჯგუფს უკვე ჰქონდა გადანაწილებული გარიგების ფასი სათადარიგო ნაწილების და მათი გამოცვლის მომსახურებების პაკეტებად გაყიდვის ინდივიდუალური შესასრულებელი მოვალეობების სახით. განაწილება განხორციელდა სამართლიანი ღირებულების შესაბამისი მეთოდის გამოყენებით. ფასს 15-ის მიღებას გავლენა არ ჰქონია ამ მიმართულებით ჯგუფის შემოსავლის აღიარებაზე.

ფასს 9 - ფინანსური ინსტრუმენტები

ფასს 9 ჩაანაცვლებს ბასს 39-ს (*ფინანსური ინსტრუმენტები: აღიარება და შეფასება*) 2018 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული და ამ თარიღის შემდეგ ყოველწლიური პერიოდებისთვის. ეს სტანდარტი ფინანსური ინსტრუმენტების აღრიცხვის სამივე ასპექტს აერთიანებს: კლასიფიკაცია და შეფასება, გაუფასურება და ჰეჯირების აღრიცხვა.

4. ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკაში და განმარტებითი შენიშვნებში (გაგრძელება)

(ა) ახალი და შეცვლილი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები (გაგრძელება)

ჯგუფმა ფასს 9 რეტროსპექტულად გამოიყენა, თავდაპირველად 2018 წლის 1 იანვარს. ჯგუფის ხელმძღვანელობამ მიიღო გადაწყვეტილება არ მოახდინოს შედარებადი ინფორმაციის გადაანგარიშება 2017 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული და შემდგომი პერიოდისთვის, რადგან:

- ▶ შედარებადი ინფორმაცია ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების შესახებ განხილულია ბასს 39-ის კლასიფიკაციისა და შეფასების მოთხოვნების შესაბამისად (მე-10, მე-11 და 13 ბ შენიშვნები);
- ▶ 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით გაუნაწილებელი მოგების საწყისი ნაშთის ცვლილება აღიარდება კაპიტალში ცვლილებების საბოლოო ფინანსურ ანგარიშგებაში 2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის. ამგვარი ცვლილების თანხები ჯგუფის და კომპანიისთვის შეადგენს 392 და 344 ლარს (შესაბამისად) და ისინი მხოლოდ სავაჭრო და სხვა დებიტორულ დავალიანებებს ეხება.

კლასიფიკაცია და შეფასება

ფასს 9-ის ფარგლებში, სასესხო ფინანსური ინსტრუმენტები შემდგომში ფასდება სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით, ამორტიზებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით. კლასიფიკაცია ორ კრიტერიუმს ეფუძნება: კომპანიის მიერ ფინანსური აქტივების სამართავად გამოყენებული ბიზნეს-მოდელი და განსაზღვრება იმისა, ხომ არ წარმოადგენს ფინანსური ინსტრუმენტისთვის სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები 'ძირითადი თანხის და პროცენტის ერთპიროვნულ გადახდებს' დაუფარავ ძირ თანხაზე.

ჯგუფის ბიზნეს მოდელის შეფასება განხორციელდა სტანდარტის თავდაპირველი გამოყენების თარიღში 2018 წლის 1 იანვარს და ის ეფუძნებოდა აქტივების თავდაპირველი აღიარების მდგომარეობით არსებულ ფაქტებს და ვითარებებს.

ფასს 9-ის კლასიფიცირების და შეფასების მოთხოვნებს არ ჰქონიათ გავლენა ჯგუფზე. ახალი მოთხოვნების საფუძველზე, ჯგუფი კვლავ ახდენს მისი ფინანსური აქტივების ამორტიზებული ღირებულებით კლასიფიცირებას.

გაუფასურება

ფასს 9-ის მიღებამ შეცვალა ჯგუფის მიერ ფინანსური აქტივების გაუფასურების ზარალის აღრიცხვა, ბასს) 39-ის განცდილი ზარალის მიდგომის მომავალზე ორიენტირებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მიდგომით ჩანაცვლების გზით. ფასს 9 ჯგუფისგან მოითხოვს აღიაროს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი ყველა სასესხო ინსტრუმენტისთვის, რომლებსაც არ აღრიცხავს სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით და სახელშეკრულებო აქტივებისთვის.

ფასს 9-ის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოთხოვნების მიღებამ 2018 წლის 1 იანვარს გამოიწვია სასესხო ფინანსური აქტივების რეზერვის 392 ლარით შემცირება ჯგუფისთვის და 344 ლარით კლება კომპანიისთვის.

(ბ) სხვა სტანდარტები და ინტერპრეტაციები

ქვემოთ მოცემულ სტანდარტებს/ინტერპრეტაციებს, რომლებიც ძალაში შევიდა 2018 წლის 1 იანვარს, გავლენა არ ჰქონიათ ფინანსურ მდგომარეობაზე ან საქმიანობის შედეგებზე:

- ▶ ფასიკ 22-ის ინტერპრეტაცია „ოპერაციები უცხოურ ვალუტაში და ანაზღაურება ავანსად“;
- ▶ ცვლილებები ბასს 40-ში „საინვესტიციო ქონების გადატანა“;
- ▶ ცვლილებები ფასს 2-ში „აქციებზე დაფუძნებული გადახდის ოპერაციების კლასიფიკაცია და შეფასება“;
- ▶ ცვლილებები ფასს 4-ში „ფასს 9-ის „ფინანსური ინსტრუმენტები“ გამოყენება ფასს 4-თან „სადაზღვევო ხელშეკრულებები“ ერთად“;
- ▶ ბასს 28-ის ცვლილება „ინვესტიციები მეკავშირე და ერთობლივ საწარმოებში“ - განმარტება, რომ ინვესტიციის ობიექტების სამართლიანი ღირებულებით შეფასება მოგებაში ან ზარალში ასახვით თითოეული ინვესტიციის შემთხვევაში ინდივიდუალურად უნდა მოხდეს;
- ▶ ფასს 1-ის ცვლილება „ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების პირველად გამოყენება“- მოკლევადიანი გამონაკლისების გაუქმება მათთვის, ვინც ფინანსური ანგარიშგების სტანდარტებს პირველად იყენებს.

5. ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა

ახალი და შეცვლილი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ფინანსური ანგარიშგებების გამოშვების თარიღისთვის ჯერ ძალაში არ შესულა, მოცემულია ქვემოთ. ჯგუფი ამ ახალი და შეცვლილი სტანდარტების და ინტერპრეტაციების მიღებას შეძლებისდაგვარად აპირებს მათი ძალაში შესვლისთანავე.

ფასს 16 - იჯარა

ფასს 16 გამოიცა 2016 წლის იანვარში და ის ჩაანაცვლებს ბასს 17-ს „იჯარა“; ფასიკ 4-ს „როგორ განვსაზღვროთ, შეიცავს თუ არა შეთანხმება იჯარას“; იმკ (SIC) 15-ს „საოპერაციო იჯარა - სტიმულირება“ და იმკ 27-ს „გარიგებების შინაარსის შეფასება, რომელიც შეიცავს იჯარის სამართლებრივ ფორმას“. ფასს 16-ში მოცემულია იჯარის აღიარების, შეფასების, წარდგენისა და განმარტებითი შენიშვნების პრინციპები და ის მოიჯარისგან მოითხოვს ყველა იჯარის აღრიცხვას საბალანსო უწყისზე, ბასს 17-ის მიხედვით ფინანსური იჯარის აღრიცხვის ანალოგიურად. სტანდარტი ითვალისწინებს აღიარების ორ გამონაკლისს მოიჯარეებისთვის - „დაბალი ღირებულების მქონე“ აქტივების (მაგ. პერსონალური კომპიუტერები) იჯარა და მოკლევადიანი იჯარა (ე. ი. იჯარა 12-თვიანი ან ნაკლები ვადით). საიჯარო ხელშეკრულების ძალაში შესვლის თარიღისთვის, მოიჯარე აღიარებს ვალდებულებას საიჯარო გადასახადის გადახდის თაობაზე (ე.ი. საიჯარო ვალდებულება) და აქტივს, რომელიც წარმოადგენს უფლებას საბაზისო აქტივის გამოყენებაზე იჯარის ვადის განმავლობაში (ე. ი. აქტივის გამოყენების უფლება). მოიჯარეები ვალდებული არიან ცალკე აღიარონ საიჯარო ვალდებულების საპროცენტო ხარჯი და აქტივის გამოყენების უფლების საამორტიზაციო ხარჯი.

მოიჯარე ასევე ვალდებულია გარკვეული მოვლენების დადგომის შემთხვევაში (მაგ. იჯარის ვადის შეცვლა, სამომავლო საიჯარო გადასახადებში ცვლილება მათი განსაზღვრისთვის გამოყენებული ინდექსის ან განაკვეთის ცვლილების გამო) ხელახლა შეაფასოს საიჯარო ვალდებულება. ზოგადად მოიჯარე საიჯარო ვალდებულების ხელახლა შეფასების თანხას აღიარებს, როგორც აქტივის გამოყენების უფლების კორექტირებას.

მოიჯარის აღრიცხვა ფასს 16-ის მიხედვით არსებითად არ განსხვავდება ბასს 17-ის თანახმად არსებული პრაქტიკისგან. მოიჯარე გააგრძელებს ყველა იჯარის კლასიფიცირებას იმავე პრინციპით, როგორც ბასს 17-ის მიხედვით და გამოიყენებს ორი ტიპის იჯარას: საოპერაციოს და ფინანსურს.

ფასს 16, რომელიც მოქმედია 2019 წლის 1 იანვარს და ამ თარიღის შემდგომი წლიური პერიოდებისთვის, როგორც მოიჯარეებს, ისე - მიიჯარეებს ავალდებულებს უფრო დეტალური განმარტებითი შენიშვნების წარმოდგენას, ვიდრე ეს ბასს 17-ის და ფასიკ 4-ის საფუძველზე ხდებოდა.

ჯგუფი გეგმავს ფასს 16-ის რეტროსპექტულად მიღებას, ყველა წინასაანგარიშგებო პერიოდისთვის. ჯგუფი მიიღებს გადაწყვეტილებას სტანდარტი გამოიყენოს იმ ხელშეკრულებებისთვის, რომლებიც წინასწარ განისაზღვრება იჯარებად ბასს 17 და ფასიკ 4-ის გამოყენებით. შესაბამისად, ჯგუფი სტანდარტს გამოიყენებს იმ ხელშეკრულებებისთვის, რომლებიც წინასწარ არ განისაზღვრება იჯარად ბასს 17-ის და ფასიკ 4-ის გამოყენებით.

საანგარიშგებო თარიღში, ჯგუფმა ჩაატარა ფასს 16-ის გავლენის წინასწარი ანალიზი და შეაფასა, რომ 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით გამოყენების უფლების მქონე აქტივები გაიზრდება 16,800 ლარით და შესაბამისი ვალდებულებებიც იგივე თანხით გაიზრდება.

6. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები

ჯგუფის ფინანსური ანგარიშგებების მომზადება ხელმძღვანელობის მხრიდან მოითხოვს გარკვეულ გადაწყვეტილებებს, შეფასებებსა და დაშვებებს, რაც გავლენას ახდენს ანგარიშგებებში წარმოდგენილი შემოსავლის, ხარჯების, აქტივებისა და ვალდებულებების ოდენობაზე და ასევე პირობითი ვალდებულებების გაცხადებაზე. ამ დაშვებებისა და შეფასებების სუბიექტური ხასიათიდან გამომდინარე, შეიძლება მნიშვნელოვანი კორექტირებების შეტანა გახდეს საჭირო მომავალი პერიოდების აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაში.

მოსაზრებები

ქვემოთ წარმოდგენილია ჯგუფის სააღრიცხვო პოლიტიკის გატარების პროცესში ხელმძღვანელობის მიერ გამოთქმული მოსაზრება, რომელიც ყველაზე მეტად მოქმედებს ფინანსურ ანგარიშგებებში ასახულ თანხებზე.

6. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

სათადარიგო ნაწილების და მათი გამოცვლის მომსახურებების პაკეტებად გაყიდვასთან დაკავშირებით შესასრულებელი ვალდებულებების განსაზღვრა

ჯგუფი გასწევს ნაწილების გამოცვლის მომსახურებებს, რომლებიც იყიდება პაკეტებად, კლიენტებზე საქონლის გაყიდვასთან ერთად. გაწეული მომსახურებები მომავალში მომსახურებების გადაცემის დაპირებას და ჯგუფსა და კლიენტს შორის შეთანხმებული გაცვლა-გამოცვლის მომსახურების ნაწილს წარმოადგენენ.

ჯგუფმა განსაზღვრა, რომ საქონელი და მომსახურებები შესაძლოა განცალკევებადი იყოს. ფაქტი, რომ ჯგუფი საქონლისა და მომსახურების გასაყიდ ფასებს ცალ-ცალკე აღრიცხავს საფუძველზე იმაზე მეტყველებს, რომ კლიენტმა შესაძლოა ორივედან მიიღოს სარგებელი. შესაბამისად, ჯგუფმა გარიგების ფასის ნაწილი გადაანაწილა საქონლის გაყიდვას და მომსახურებების გაწევაზე განცალკევებული ფასები მიხედვით. ჯგუფი ხელშეკრულების დაწყებისას თითოეული განსხვავებული საქონლის ან მომსახურებისათვის განსაზღვრავს განცალკევებულ გასაყიდ ფასს, რომელიც საფუძვლად უდევს ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ თითოეულ შესასრულებელ ვალდებულებას და გარიგების ფასს ანაწილებს ამ განცალკევებული გასაყიდი ფასების პროპორციულად.

შეფასებები და დაშვებები

მომავალთან დაკავშირებით გაკეთებული ძირითადი დაშვებები და შეფასებები, ასევე სხვა განუსაზღვრელობები საანგარიშო თარიღისათვის, რომელთა გამოც მომავალ ფინანსურ წელს შეიძლება საჭირო გახდეს აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაში მნიშვნელოვანი კორექტირების შეტანა, აღწერილია ქვემოთ. ჯგუფმა თავისი დაშვებებისა და შეფასებების საფუძვლად გამოიყენა ის ინფორმაცია, რომელიც ხელმისაწვდომი იყო ფინანსური ანგარიშგებების მომზადების დროს. თუმცა არსებული გარემოებები და დაშვებები მომავალ მოვლენებთან დაკავშირებით შეიძლება შეიცვალოს ბაზარზე ან ვითარებების ისეთი ცვლილებების გამო, რომლებიც არ ექვემდებარება ჯგუფის კონტროლს. ასეთი ცვლილებები დაშვებებში აისახება მათი დადგომისთანავე.

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარიცხი

ჯგუფი იყენებს რეზერვების მატრიცას სავაჭრო დებიტორული დავალიანებების და სახელშეკრულებო აქტივების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დასაანგარიშებლად. დარეზერვების დონე ეფუძნება ვადაგადაცილებული დღეების რაოდენობას ზარალის მსგავსი მახასიათებლების მქონე სხვადასხვა სამომხმარებლო სეგმენტების დაჯგუფების საფუძველზე.

რეზერვების მატრიცა თავდაპირველად ეფუძნება ჯგუფის განვლილ ხილულ გადაუხდელობის განაკვეთს. თუმცა ჯგუფი აღნიშნულ ინფორმაციას ამატებს სამომავლოდ მოსალოდნელ გადახდების ისტორიას. შესაბამისად, ყოველი საანგარიშგებო თარიღისათვის, წარსულში დაფიქსირებული გადაუხდელობის სტატისტიკა დაკორექტირებულია აღნიშნული თარიღის შემდგომ დაბრუნებული თანხების ისტორიით.

წარსულში დაფიქსირებული გადაუხდელობის განაკვეთების, საპროგნოზო ეკონომიკური პირობების და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის თანაფარდობის დადგენა მნიშვნელოვანი შეფასებაა. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის თანხა მგრძნობიარეა ვითარებების და საპროგნოზო ეკონომიკური პირობების ცვლილებების მიმართ. ჯგუფის საკრედიტო ზარალის განვლილი გამოცდილება და საპროგნოზო ეკონომიკური პირობები შესაძლოა არ იყოს მომავალში კლიენტის ფაქტიური დეფოლტირების განმსაზღვრელი. ინფორმაცია მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შესახებ ჯგუფის სავაჭრო დებიტორულ დავალიანებებთან და სახელშეკრულებო აქტივებთან დაკავშირებით, მოცემულია მე-10 შენიშვნაში.

საგარანტიო ვალდებულება და აქტივები

ანარიცხი აღიარდება წლის განმავლობაში გაყიდულ პროდუქტებზე მოსალოდნელი საგარანტიო მოთხოვნებისთვის, ნაწილების შეკეთებისა და გამოცვლის განვლილი გამოცდილების საფუძველზე. ანარიცხი წარმოადგენს მოცულობების დონის, პროდუქციის ასორტიმენტის და შეკეთებისა და გამოცვლის თვითღირებულების წარსული გამოცდილების საფუძველზე განხორციელებულ შეფასებას და ის საანგარიშგებო თარიღის მდგომარეობით გაყიდულ საქონელზე ჯგუფის ვალდებულების შესასრულებლად საჭირო თანხების ხელმძღვანელობისეულ შეფასებას. წარმოადგენს. 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფმა მის ფინანსურ ანგარიშგებებში აღიარა საგარანტიო ანარიცხი 3,636 ლარის ოდენობით (კომპანია: 160 ლარი). ჯგუფმა ასევე ასახა შესაბამისი აქტივი 2,015 ლარის (კომპანია: 160 ლარი) ოდენობით, შესაბამისი მწარმოებლებისგან ამგვარი საგარანტიო ვალდებულებების ანაზღაურებაზე მისი სახელშეკრულებო უფლების აღიარების მიზნით.

7. ძირითადი საშუალებები

მოძრაობები ჯგუფის ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულებაში იყო შემდეგი:

ჯგუფი	მიწა და შენობა- ნაგებობები	მანქანა- დანადგარები და აღჭურვი- ლობა	საოფისე აღჭურვილობა და ავტომო- ბილები	სხვა	დაუმთავ- რებელი მშენებლობა	სულ
თვითღირებულება	57,642	11,484	9,881	3,796	729	83,532
დაგროვილი ცვეთა	(5,027)	(7,866)	(6,232)	(2,105)	–	(21,230)
საბალანსო ღირებულება						
2016 წლის 31 დეკემბრისთვის	52,615	3,618	3,649	1,691	729	62,302
შესყიდვები	5,120	1,192	2,327	3,308	1,628	13,575
გადატანები	(11)	499	620	(1,108)	–	–
გასვლები	(46)	(114)	(990)	(85)	–	(1,235)
ცვეთის ხარჯი	(903)	(1,139)	(1,176)	(778)	–	(3,996)
გაყიდვებზე დაგროვილი ცვეთა	5	89	368	58	–	520
საბალანსო ღირებულება	56,780	4,145	4,798	3,086	2,357	71,166
2017 წლის 31 დეკემბრისთვის						
თვითღირებულება	62,705	13,061	11,838	5,911	2,357	95,872
დაგროვილი ცვეთა	(5,925)	(8,916)	(7,040)	(2,825)	–	(24,706)
საბალანსო ღირებულება						
2017 წლის 31 დეკემბრისთვის	56,780	4,145	4,798	3,086	2,357	71,166
შესყიდვები	1,167	1,083	2,659	4,601	7,597	17,107
გადატანები	108	680	806	(1,594)	–	–
გასვლები	(738)	(118)	(1,657)	(181)	–	(2,694)
ცვეთის ხარჯი	(939)	(1,304)	(1,458)	(1,131)	–	(4,832)
გაყიდვებზე დაგროვილი ცვეთა	11	157	554	39	–	761
საბალანსო ღირებულება	56,389	4,643	5,702	4,820	9,954	81,508
2018 წლის 31 დეკემბრისთვის						
თვითღირებულება	63,242	14,706	13,646	8,737	9,954	110,285
დაგროვილი ცვეთა	(6,853)	(10,063)	(7,944)	(3,917)	–	(28,777)
საბალანსო ღირებულება						
2018 წლის 31 დეკემბრისთვის	56,389	4,643	5,702	4,820	9,954	81,508

2018 წლის 31 დეკემბერს ჯგუფის და კომპანიის მიწა, შენობა-ნაგებობები, მანქანა-დანადგარები და აღჭურვილობა საბალანსო ღირებულებით 61,032 და 53,038 ლარი (2017 წ.: 60,925 და 52,619 ლარი) ოდენობით, შესაბამისად, წარმოადგენს ჯგუფის მიერ აღებული სესხების უზრუნველყოფას (იხილეთ 23-ე შენიშვნა).

7. ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

მოძრაობები კომპანიის ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულებაში იყო შემდეგი:

კომპანია	მიწა და შენობა- ნაგებობები	მანქანა- დანადგარები და აღჭურვი- ლობა	საოფისე აღჭურვილობა და ავტომო- ბილები	სხვა	დაუმთავ- რებელი მშენებლობა	სულ
თვითღირებულება	49,314	9,387	7,844	3,544	714	70,803
დაგროვილი ცვეთა	(4,032)	(7,019)	(5,381)	(1,855)	–	(18,287)
საბალანსო ღირებულება						
2016 წლის 31 დეკემბრისთვის	45,282	2,368	2,463	1,689	714	52,516
შესყიდვები	5,005	1,136	2,056	2,519	1,628	12,344
გადატანები	(11)	499	620	(1,108)	–	–
გასვლები	(46)	(112)	(609)	(85)	–	(852)
ცვეთის ხარჯი	(740)	(855)	(894)	(545)	–	(3,034)
გაყიდვებზე დაგროვილი ცვეთა	5	88	179	58	–	330
საბალანსო ღირებულება	49,495	3,124	3,815	2,528	2,342	61,304
2017 წლის 31 დეკემბრისთვის						
თვითღირებულება	54,262	10,910	9,911	4,870	2,342	82,295
დაგროვილი ცვეთა	(4,767)	(7,786)	(6,096)	(2,342)	–	(20,991)
საბალანსო ღირებულება						
2017 წლის 31 დეკემბრისთვის	49,495	3,124	3,815	2,528	2,342	61,304
შესყიდვები	1,136	1,021	2,038	4,378	7,597	16,170
გადატანები	108	680	806	(1,594)	–	–
გასვლები	(738)	(94)	(1,284)	(181)	–	(2,297)
ცვეთის ხარჯი	(775)	(1,016)	(1,160)	(682)	–	(3,633)
გაყიდვებზე დაგროვილი ცვეთა	11	86	502	39	–	638
საბალანსო ღირებულება	49,237	3,801	4,717	4,488	9,939	72,182
2018 წლის 31 დეკემბრისთვის						
თვითღირებულება	54,768	12,517	11,471	7,473	9,939	96,168
დაგროვილი ცვეთა	(5,531)	(8,716)	(6,754)	(2,985)	–	(23,986)
საბალანსო ღირებულება						
2018 წლის 31 დეკემბრისთვის	49,237	3,801	4,717	4,488	9,939	72,182

8. ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში

ჯგუფი	2018 წლის 31 დეკემბერი	2017 წლის 31 დეკემბერი
საბალანსო ღირებულება 1 იანვარს	267	254
შედეგების წილი	(22)	58
მიღებული დივიდენდები	(42)	(45)
საბალანსო ღირებულება 31 დეკემბერს	203	267

8. ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში (გაგრძელება)

მეკავშირე საწარმოების შეფასებული ფინანსური ინფორმაცია, მათ შორის მთლიანი აქტივები, ვალდებულებები, შემოსავალი და მოგება ან ზარალი, მოიცავდა შემდეგს:

სახელწოდება	ხასიათი	სულ სულ აქტივები	სულ ვალდებ- ბულებები	შემოსა- ვალი	წმინდა მოგება / (ზარალი)	ფლობილი პროცენტი	თვითღირე -ბულებით
2017 წლის 31 დეკემბერს							
შპს „თეგეტა მოტორსი მესხეთი“	კომერციული ფართის იჯარა	557	(172)	147	106	34%	96
შპს „DSD თეგეტა“	კომერციული ფართის იჯარა	962	(497)	184	70	25%	109
შპს „თეგეტა და L“	სათადარიგო ნაწილების გაყიდვა	275	(143)	381	27	15%	1
2018 წლის 31 დეკემბერს							
შპს „თეგეტა მოტორსი მესხეთი“	კომერციული ფართის იჯარა	557	(150)	147	(110)	34%	96
შპს „DSD თეგეტა“	კომერციული ფართის იჯარა	1,254	(1,030)	191	58	25%	109
შპს „აზტექი და თეგეტა მოტორსი“	სათადარიგო ნაწილების გაყიდვა	8,796	(9,655)	15,752	(374)	20%	–
შპს „თეგეტა და L“	სათადარიგო ნაწილების გაყიდვა	219	(170)	521	9	15%	1

9. მარაგები

	ჯგუფი		კომპანია	
	2018 წლის 31 დეკემბერი	2017 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი	2017 წლის 31 დეკემბერი
გადასაყიდად გამიზნული საქონელი (თვითღირებულებასა და ნეტო სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით)	59,367	51,369	47,014	40,730
გადაცემის პროცესში მყოფი საქონელი (თვითღირებულებასა და ნეტო სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით)	28,475	16,327	15,625	8,886
სხვა (თვითღირებულებით)	3,545	2,487	3,112	2,096
სულ მარაგები	91,387	70,183	65,751	51,712

ჯგუფის და კომპანიის მარაგები ჩამოიწერა მათ ნეტო სარეალიზაციო ღირებულებამდე და აღირიცხა ხარჯად გაყიდული პროდუქციის თვითღირებულებაში 1,108 და 856 ლარის (2017 წ.: 498 და 498 ლარი) ოდენობით, შესაბამისად.

2018 წლის 31 დეკემბერს ჯგუფის და კომპანიის მარაგები, 91,387 და 65,751 ლარის (2017 წ.: 70,183 და 51,712 ლარი) ოდენობით (შესაბამისად), დაგირავებული იყო მესამე მხარის სასარგებლოდ სესხების უზრუნველყოფის მიზნით (იხილეთ 23-ე შენიშვნა).

10. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები

	ჯგუფი		კომპანია	
	2018 წლის 31 დეკემბერი	2017 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი	2017 წლის 31 დეკემბერი
სავაჭრო მოთხოვნები	25,243	21,003	16,209	13,450
მოთხოვნები მეკავშირე საწარმოებიდან	1,682	121	1,682	121
მოთხოვნები შვილობილი კომპანიებიდან	–	–	473	161
გამოკლებული: მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარიცხი	(615)	(776)	(307)	(508)
სულ სავაჭრო მოთხოვნები	26,310	20,348	18,057	13,224
სხვა მოთხოვნები	603	451	712	452
სულ სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	26,913	20,799	18,769	13,676

ანალიზი სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებში შესული ფინანსური აქტივების საკრედიტო ხარისხის მიხედვით ჯგუფისა და კომპანიისთვის 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, არის შემდეგი:

ჯგუფი	მიმდინარე	31 დღეზე ნაკლები	31-დან 93 დღემდე	93-დან 186 დღემდე	186-დან 341 დღემდე	341 დღეზე მეტე	სულ
დეფოლტის რისკის ქვეშ არსებული შეფასებული მთლიანი ღირებულება	9,635	8,345	3,457	2,747	1,929	1,622	27,735
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	58	36	45	73	109	294	615
მოსალოდნელი ზარალის განაკვეთი	0.60%	0.43%	1.31%	2.65%	5.64%	18.11%	2.22%

კომპანია	მიმდინარე	31 დღეზე ნაკლები	31-დან 93 დღემდე	93-დან 186 დღემდე	186-დან 341 დღემდე	341 დღეზე მეტე	სულ
დეფოლტის რისკის ქვეშ არსებული შეფასებული მთლიანი ღირებულება	9,039	4,551	2,542	1,237	820	1,177	19,366
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	52	32	41	36	52	94	307
მოსალოდნელი ზარალის განაკვეთი	0.57%	0.70%	1.61%	2.92%	6.39%	8.00%	1.59%

10. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები (გაგრძელება)

2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებში შესული კრედიტის ხარისხის მიხედვით ანალიზი ასეთია:

ჯგუფი	მიმდინარე	31 დღეზე ნაკლები	31-დან 93 დღემდე	93-დან 186 დღემდე	186-დან 341 დღემდე	341 დღეზე მეტი	სულ
დეფოლტის რისკის ქვეშ არსებული შეფასებული მოთხოვნი ღირებულება	6,872	8,695	3,351	748	1,041	869	21,575
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	1	1	4	21	113	244	384
მოსალოდნელი ზარალის განაკვეთი	0.02%	0.02%	0.13%	2.76%	10.85%	20.86%	1.49%

კომპანია	მიმდინარე	31 დღეზე ნაკლები	31-დან 93 დღემდე	93-დან 186 დღემდე	186-დან 341 დღემდე	341 დღეზე მეტი	სულ
დეფოლტის რისკის ქვეშ არსებული შეფასებული მოთხოვნი ღირებულება	7,388	3,684	1,346	504	635	624	14,182
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	1	1	3	17	39	104	165
მოსალოდნელი ზარალის განაკვეთი	0.01%	0.02%	0.19%	3.42%	6.19%	16.61%	1.16%

მოდრაობა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარიცხში შემდეგია:

	ჯგუფი		კომპანია	
	2018 წლის 31 დეკემბერი	2017 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი	2017 წლის 31 დეკემბერი
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარიცხი 1 იანვარს	776	1,357	508	733
ბუღალტრული აღრიცხვის ახალი სტანდარტის მიღების ეფექტი (მე-4 შენიშვნა)	(392)	–	(344)	–
წლის ცვლილება / (მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ადრე აღიარებული ანარიცხის აღდგენა) (მე-18 შენიშვნა)	322	(581)	213	(225)
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვის გამოყენება	(91)	–	(70)	–
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარიცხი 31 დეკემბერს	615	776	307	508

11. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

	ჯგუფი		კომპანია	
	2018 წლის 31 დეკემბერი	2017 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი	2017 წლის 31 დეკემბერი
მიმდინარე ანგარიშები ბანკებში	20,511	10,507	2,083	1,760
ფული გზაში	651	49	513	49
ნაღდი ფული სალაროში	255	3,089	241	3,076
შეზღუდული წვდომის ფულადი სახსრები	6	257	–	–
სულ ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	21,423	13,902	2,837	4,885

ჯგუფი ფულისა და ფულის ეკვივალენტების ძირითად ნაშთებს ფლობს ქართულ კომერციულ ბანკში, რომელსაც „Standard and Poor's“-ის და „Fitch“-ის სარეიტინგო სააგენტოების მიერ მინიჭებული აქვთ BB- რეიტინგი.

მიმდინარე ანგარიშებს ერიცხებოდა წლიური 1%-7%. 2018 წელს საპროცენტო შემოსავალმა ანაზღაურა ჯგუფისა და კომპანიისთვის 2018 წლის განმავლობაში შეადგინა 198 და 114 ლარი (2017 წ.: 97 და 36 ლარი), შესაბამისად.

12. სესხები

	ჯგუფი		კომპანია	
	2018 წლის 31 დეკემბერი	2017 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი	2017 წლის 31 დეკემბერი
მიღებული სესხები - გრძელვადიანი წილი	60,995	64,954	43,672	45,353
გრძელვადიანი ვალდებულებები	60,995	64,954	43,672	45,353
მიღებული სესხები - მიმდინარე წილი	41,059	30,373	28,356	17,189
ფინანსური იჯარის ვალდებულებები	3	111	3	111
მიმდინარე ვალდებულებები	41,062	30,484	28,359	17,300
სულ სესხები	102,057	95,438	72,031	62,653

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია მიღებული დაუფარავი სესხები 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

თავდაპირველი ვალუტა	ხელშეკრულების თარიღი	დაფარვის თარიღი	კრედიტორი	ჯგუფი	კომპანია
აშშ დოლარი	2018	2024	ქართული კომერციული ბანკი	11,358	11,358
ევრო	2018	2024	ქართული კომერციული ბანკი	22,442	22,442
ლარი	2018	2024	ქართული კომერციული ბანკი	36,022	36,022
აშშ დოლარი	2018	2025	ქართული კომერციული ბანკი	26,113	–
ევრო	2018	2019	ქართული კომერციული ბანკი	3,183	–
იაპონური იენი	2018	2019	ქართული კომერციული ბანკი	1,644	–
ბრიტანული გირვანქა			ქართული კომერციული ბანკი		
სტერლინგი	2018	2019		1,292	–
ლარი	2018	2019	შპს „თეგეტა თრაქ & ბას“	–	551
ევრო	2018	2019	შპს „თეგეტა თრაქ & ბას“	–	1,655
				102,054	72,028

12. სესხები (გაგრძელება)

ქვემოთ ცხრილში გაანალიზებულია ქართული კომერციული ბანკისგან მიღებული დაუფარავი სესხები 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

თავდაპირველი ვალუტა	ხელშეკრულების/ ცვლილების თარიღი	დაფარვის თარიღი	კრედიტორი	ჯგუფი	კომპანია
აშშ დოლარი	2013	2024	ქართული კომერციული ბანკი	62,542	62,542
აშშ დოლარი	2017	2018	ქართული კომერციული ბანკი	26,691	–
ბრიტანული გირვანქა	2017	2018	ქართული კომერციული ბანკი		
სტერლინგი				3,461	–
ევრო	2017	2018	ქართული კომერციული ბანკი	1,804	–
იაპონური იენი	2017	2018	ქართული კომერციული ბანკი	829	–
				95,327	62,542

ინფორმაცია საბანკო სესხებისთვის უზრუნველყოფის საგნის სახით დაგირავებული აქტივების შესახებ და განხილვები ვალდებულებებთან შესაბამისობის თაობაზე მოცემულია 23-ე შენიშვნაში.

სესხების მოძრაობა ასე გამოიყურებოდა:

ჯგუფი	სულ
2017 წლის 1 იანვარს	89,844
სესხების აღება	161,016
საპროცენტო ხარჯი	8,919
გადახდილი პროცენტი	(9,098)
სესხების დაფარვა	(151,733)
საკურსო სხვაობიდან მიღებული შემოსულობა, ნეტო	(3,510)
2017 წლის 31 დეკემბერს	95,438
სესხების აღება	156,256
საპროცენტო ხარჯი	10,268
გადახდილი პროცენტი	(10,125)
სესხების დაფარვა	(151,091)
საკურსო სხვაობიდან მიღებული ზარალი, ნეტო	1,311
2018 წლის 31 დეკემბერს	102,057
კომპანია	სულ
2017 წლის 1 იანვარს	54,502
სესხების აღება	129,729
საპროცენტო ხარჯი	5,769
გადახდილი პროცენტი	(5,822)
სესხების დაფარვა	(118,417)
საკურსო სხვაობიდან მიღებული შემოსულობა, ნეტო	(3,108)
2017 წლის 31 დეკემბერს	62,653
სესხების აღება	112,007
საპროცენტო ხარჯი	7,276
გადახდილი პროცენტი	(6,972)
სესხების დაფარვა	(103,277)
საკურსო სხვაობიდან მიღებული ზარალი, ნეტო	344
2018 წლის 31 დეკემბერს	72,031

13. სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები

	ჯგუფი		კომპანია	
	2018 წლის 31 დეკემბერი	2017 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი	2017 წლის 31 დეკემბერი
სავაჭრო ვალდებულებები	25,050	25,399	21,177	20,599
გრძელვადიან აქტივებში გადასახდელი თანხები	1,892	2,653	1,870	2,794
ვალდებულება მეკავშირე საწარმოების მიმართ	25	18	25	18
გადასახდელი დივიდენდები	14	772	14	772
ვალდებულება შვილობილ კომპანიების მიმართ	–	–	–	465
სულ ფინანსური ვალდებულებები	26,981	28,842	23,086	24,648
დარიცხული სახელფასო ვალდებულება	3,802	2,601	3,006	2,136
სხვა	392	408	182	196
სულ სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	31,175	31,851	26,274	26,980

14. შემოსავალი მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებიდან

	ჯგუფი		კომპანია	
	2018 წლის 31 დეკემბერი	2017 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი	2017 წლის 31 დეკემბერი
შემოსავალი საქონლის გაყიდვიდან	405,779	328,183	216,324	188,082
შემოსავალი გაწეული მომსახურებებიდან	22,205	19,164	18,622	16,524
სულ შემოსავალი	427,984	347,347	234,946	204,606

ჯგუფმა და კომპანიამ აღიარა შემოსავალთან დაკავშირებული შემდეგი სავაჭრო მოთხოვნები და სახელშეკრულებო ვალდებულებები:

	ჯგუფი		კომპანია	
	2018 წლის 31 დეკემბერი	2017 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი	2017 წლის 31 დეკემბერი
სავაჭრო მოთხოვნები	26,310	20,348	18,057	13,224
სახელშეკრულებო ვალდებულებები - გრძელვადიანი წილი	588	2,162	–	–
სახელშეკრულებო ვალდებულებები - მიმდინარე წილი	27,423	6,478	1,255	1,895

დებიტორული ანგარიშების აღიარება ხორციელდება მაშინ, როდესაც ანაზღაურებაზე უფლება უპირობოდ ხდება. სახელშეკრულებო ვალდებულებები ითვლება კლიენტებისგან მიღებულ საზღაურად და ის წარმოადგენს ჯგუფის ვალდებულებას, გადასცეს საქონელი ამ კლიენტებს.

27,423 და 1,255 ლარის ოდენობით ჯგუფის და კომპანიის სახელშეკრულებო ვალდებულებების აღიარება მოსალოდნელია 2019 წლის შემოსავლის სახით, რომელიც უკავშირდება საანგარიშგებო თარიღში დაუკმაყოფილებელ შესასრულებელ ვალდებულებებს. 2018 წელს, ჯგუფმა და კომპანიამ შემოსავლის სახით აღიარა 5,176 და 1,630 ლარი, რომელიც საანგარიშგებო პერიოდის დასაწყისში აღრიცხული იყო სახელშეკრულებო ვალდებულებების ნაწილში.

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფის სახელშეკრულებო ვალდებულებები მოიცავს ქალაქ თბილისის მუნიციპალური ავტობუსების მიწოდებისთვის შპს „თბილისის სატრანსპორტო კომპანიისგან“ მიღებულ ავანსის თანხებს 22,500 ლარის ოდენობით.

15. გაყიდული პროდუქციის თვითღირებულება

	ჯგუფი		კომპანია	
	2018	2017	2018	2017
გაყიდული პროდუქციის თვითღირებულება	(330,155)	(261,625)	(160,562)	(138,213)
გაწეული მომსახურების ღირებულება:				
პერსონალთან დაკავშირებული დანახარჯები	(13,136)	(10,955)	(11,375)	(9,726)
ცვეთის ხარჯი	(2,058)	(1,658)	(1,470)	(1,291)
შესყიდული მომსახურებები	(1,013)	(1,344)	(943)	(854)
გამოყენებული სათადარიგო მასალები	(910)	(1,069)	(590)	(540)
სხვა დანახარჯები	(608)	(504)	(497)	(418)
სულ გაყიდული პროდუქციის თვითღირებულება	(347,880)	(277,155)	(175,437)	(151,042)

16. საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები

	ჯგუფი		კომპანია	
	2018	2017	2018	2017
პერსონალთან დაკავშირებული დანახარჯები	(20,524)	(20,062)	(17,247)	(17,226)
საიჯარო ხარჯი	(5,124)	(3,642)	(5,046)	(3,705)
ცვეთა და ამორტიზაცია	(3,280)	(2,732)	(2,658)	(2,128)
საოფისე ხარჯი	(2,060)	(1,617)	(1,825)	(1,385)
გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა	(1,955)	(1,956)	(1,404)	(1,426)
პროფესიული მომსახურება	(1,659)	(1,484)	(1,507)	(1,363)
კომუნალური მომსახურება	(1,250)	(1,108)	(1,076)	(956)
სამივლინებო ხარჯი	(834)	(687)	(578)	(534)
კომუნიკაციის ხარჯები	(564)	(399)	(515)	(369)
დაცვის ხარჯი	(417)	(379)	(368)	(341)
შეკეთება და ტექნიკური მომსახურება	(396)	(524)	(377)	(422)
საბანკო ხარჯები	(325)	(270)	(286)	(236)
საწვავის ხარჯი	(279)	(222)	(273)	(219)
სხვა ხარჯები	(707)	(531)	(546)	(429)
სულ საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	(39,374)	(35,613)	(33,706)	(30,739)

თანამშრომლებზე გაწეული მთლიანი დანახარჯი გადანაწილდება შემდეგი სახით: გაყიდული პროდუქციის თვითღირებულება, გაყიდვის და დისტრიბუციის ხარჯები, საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები და შეადგენს 37,049 ლარს (2017 წ.: 31,017 ლარი) ჯგუფისთვის, ხოლო 32,011 ლარს (2017 წ.: 26,952 ლარი) - კომპანიისთვის.

17. სხვა საოპერაციო შემოსავალი

	ჯგუფი		კომპანია	
	2018	2017	2018	2017
შემოსულობა საგარანტიო რეზერვის გადაფასებიდან	467	455	–	–
შემოსავალი იჯარიდან	227	74	512	381
ძირითადი საშუალებების გასვლიდან მიღებული შემოსულობა	165	55	168	26
სადაზღვეო ზარალის ანაზღაურება	134	98	129	80
შემოსავალი სასაწყობე მომსახურებიდან	110	80	102	74
შემოსავალი ჯარიმებიდან	85	24	17	23
აგენტის მომსახურების გასამრჯელო (ა)	13	1,695	–	–
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების გაუფასურების ამობრუნება	–	581	–	225
მარაგების ჩამოწერის ამობრუნება	–	485	–	–
შემოსავალი დივიდენდებიდან	–	–	2,042	45
ინვესტიციებზე გაუფასურების ჩამოწერის აღდგენა	–	–	–	2,437
სხვა	1,275	1,501	974	954
სხვა საოპერაციო შემოსავალი, სულ	2,476	5,048	3,944	4,245

ა) ჯგუფმა მოიგო თბილისის მერიის მიერ გამოცხადებული ტენდერი, „MAN Truck and Bus AG“-ს (შემდგომში „MAN“) 143 ახალი ავტობუსების გაყიდვაში აგენტად მოქმედების შესახებ. აგენტის მომსახურების გასამრჯელო მოიცავს მიწოდებული ავტობუსების საკომისიო საფასურს.

18. სხვა საოპერაციო ხარჯები

	ჯგუფი		კომპანია	
	2018	2017	2018	2017
მარაგების ჩამოფასება ნეტო სარეალიზაციო ღირებულებამდე	(1,108)	(498)	(856)	(498)
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარიცხი სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებისთვის (მე-10 შენიშვნა)	(322)	–	(213)	–
საურავები, ჯარიმები და გადასახადებთან დაკავშირებული სხვა დანახარჯები	(235)	(157)	(103)	(150)
ტენდერში მონაწილეობის ხარჯები	(84)	(50)	(80)	(49)
ქვემოქმედებაზე გაწეული ხარჯები	(2)	(158)	(2)	(158)
გაცემული სესხების ანარიცხი	–	(175)	–	(175)
სხვა	(970)	(633)	(556)	(541)
სულ სხვა საოპერაციო ხარჯები	(2,721)	(1,671)	(1,810)	(1,571)

19. ფინანსური ხარჯები

	ჯგუფი		კომპანია	
	2018	2017	2018	2017
საპროცენტო ხარჯები (მე-12 შენიშვნა)	(9,672)	(8,919)	(6,680)	(5,769)
საკურსო სხვაობიდან მიღებული ნეტო ზარალი	(2,291)	–	(2,482)	–
საკომისიო ხარჯები	(311)	(371)	(77)	(226)
სულ ფინანსური ხარჯები	(12,274)	(9,290)	(9,239)	(5,995)

20. ფინანსური შემოსავალი

	ჯგუფი		კომპანია	
	2018	2017	2018	2017
საპროცენტო შემოსავალი	372	240	290	232
საკურსო სხვაობიდან მიღებული ნეტო შემოსულობა	–	2,971	–	2,726
სულ ფინანსური შემოსავალი	372	3,211	290	2,958

21. კაპიტალი

2018 წელს, პარტნიორებმა გაზარდეს კომპანიის საწესდებო კაპიტალი 14,000 ლარის ოდენობით ფულადი შენატანის სახით.

2018 წელს კომპანიამ გამოაცხადა დივიდენდები მისი არსებული პარტნიორებისთვის 3,000 ლარის (2017 წ.: 4,000 ლარი) ოდენობით.

22. მოგების გადასახადის ხარჯი

	ჯგუფი		კომპანია	
	2018	2017	2018	2017
მიმდინარე მოგების გადასახადი	(638)	(608)	(531)	(562)
მოგების გადასახადი წლის განმავლობაში	(638)	(608)	(531)	(562)

მიმდინარე მოგების გადასახადი წარმოადგენს გადასახადს კომპანიის პარტნიორებისთვის გადახდილ დივიდენდებზე.

23. პირობითი ვალდებულებები**სასამართლოში საქმის წარმოება**

ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში ჯგუფის წინააღმდეგ შესაძლოა აღიმართოს სარჩელები. საკუთარი შეფასების და შიდა და გარე პროფესიონალური კონსულტაციის საფუძველზე, ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ამ სარჩელებიდან გამომდინარე საბოლოო ვალდებულებას, რომელიც ჯერ არ არის განსაზღვრული, არ ექნება არსებითი უარყოფითი გავლენა ფინანსურ მდგომარეობაზე ან სამომავლო ფუნქციონირებაზე.

საგადასახადო კანონმდებლობა

საქართველოს საგადასახადო სისტემა შედარებით ახალია და ხშირია საკანონმდებლო ცვლილებები, ოფიციალური განცხადებები და სასამართლო გადაწყვეტილებები, რომლებიც ხშირად ბუნდოვანი და ურთიერთსაწინააღმდეგოა და სხვადასხვა საგადასახადო უწყების მიერ განსხვავებულად შეიძლება იქნეს გაგებული. გადასახადები ექვემდებარება გადასინჯვას და მოკვლევას მთელი რიგი სახელმწიფო უწყების მიერ, რომლებსაც აქვთ მკაცრი ჯარიმებისა და საურავების დაკისრების უფლება.

ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ მან ადეკვატურად გაითვალისწინა საგადასახადო ვალდებულებები საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის, ოფიციალური განცხადებებისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების საკუთარი ინტერპრეტაციის საფუძველზე. თუმცა შესაბამისი ორგანოების ინტერპრეტაცია შეიძლება განსხვავდებოდეს „კომპანიის“ ინტერპრეტაციისგან და თუ ისინი შეძლებენ საკუთარი ინტერპრეტაციის განხორციელებას, ამას შესაძლოა მნიშვნელოვანი ზეგავლენა ჰქონდეს ფინანსურ ანგარიშგებებზე.

23. პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

დაგირავებული აქტივები

ქვემოთ მოცემული აქტივები დაგირავებული იყო ბანკებისგან აღებული სესხების უზრუნველყოფისთვის (მე-12 შენიშვნა):

	ჯგუფი		კომპანია	
	2018 წლის 31 დეკემბერი	2017 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი	2017 წლის 31 დეკემბერი
მიწა და შენობა-ნაგებობები (მე-7 და მე-12 შენიშვნები)	56,389	56,780	49,237	49,495
მანქანა-დანადგარები და აღჭურვილობა (მე-7 და მე-12 შენიშვნა)	4,643	4,145	3,801	3,124
მარაგები (მე-9 და მე-12 შენიშვნა)	91,387	70,183	65,751	51,712

თავდებობები

კომპანია და მისი შვილობილი კომპანიები აფორმებენ თავდებობის ხელშეკრულებას ბანკების წინაშე ჯგუფის საწარმოების ვალდებულებების გარანტირების მიზნით. თავდებობა გამოუთხოვადი რწმუნებულებაა იმისა, რომ ჯგუფი განახორციელებს გადახდას იმ შემთხვევაში, თუ მისი რომელიმე შვილობილი კომპანია (ან „კომპანია“) ვერ დააკმაყოფილებს ვალდებულებებს. ჯგუფი არ კისრულობს მესამე პირის თავდებობას.

შემდეგი თავდებობები გაიცა ათასი აშშ დოლარის ოდენობით:

ემიტენტი	მოსარგებლე (ბენეფიციარი) – დაკავშირებული მხარეები	2018 წლის 31 დეკემბერი		2017 წლის 31 დეკემბერი	
		მაქსიმალური რისკი	რისკს დაქვემდებარებული ოდენობები	მაქსიმალური რისკი	რისკს დაქვემდებარებული ოდენობები
შპს „თეგეტა თრაქ & ბას“	კომპანია	50,000		50,000	
შპს „თეგეტა კონსტრაქსშენ ექვიფმენტ“		50,000		50,000	24,074
შპს „თეგეტა პრემიუმ ვიიქელს“		50,000	26,745	50,000	
შპს „ტოიოტა ცენტრი თეგეტა“		50,000		-	-
კომპანია	შპს „ტოიოტა ცენტრი თეგეტა“	10,500	8,870	10,500	9,318
კომპანია	შპს „თეგეტა პრემიუმ ვიიქელს“	5,200	826	5,200	800
კომპანია	შპს „თეგეტა თრაქ & ბას“	1,300	1,300	1,300	973
კომპანია	შპს „ტრანსკავკასიური სადისტრიბუციო კომპანია“	1,200	1,200	1,200	282
შპს „თეგეტა ქონსტრაქშენ ექვიფმენტი“	შპს „თეგეტა თრაქ & ბას“	50,000		50,000	
შპს „თეგეტა კონსტრაქსშენ ექვიფმენტ“		50,000	1,526	50,000	973
შპს „თეგეტა პრემიუმ ვიიქელს“			826		800
შპს „თეგეტა პრემიუმ ვიიქელს“		20,000	1,526	20,000	973
შპს „თეგეტა თრაქ & ბას“	შპს „თეგეტა პრემიუმ ვიიქელს“	10,000	826	10,000	800
შპს „თეგეტა თრაქ & ბას“	შპს „თეგეტა კონსტრაქსშენ ექვიფმენტ“	1,000	743	1,000	1,483

23. პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

თავდებობები (გაგრძელება)

თავდებობა წარმოადგენს სასესხო ხელშეკრულების შემადგენელ ნაწილს და, შესაბამისად, ის ცალკე არ აღირიცხება.

31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიამ ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებებში აღიარა მისი შვილობილი კომპანიების სასარგებლოდ გაცემული თავდებობების რეალური ღირებულება 421 ლარის ოდენობით. კომპანიამ იგივე ოდენობით გაზარდა ინვესტიცია შვილობილ კომპანიებში.

შესაბამისობა სახელშეკრულებო ვალდებულებებთან

ჯგუფი კონკრეტული გარანტიების საგანს წარმოადგენს, რომლებიც უმეტესად მის საბანკო სესხებს უკავშირდება (იხილეთ მე-12 შენიშვნა). ამ პირობების დაუკმაყოფილებლობას შეიძლება უარყოფითი შედეგები მოყვეს ჯგუფისთვის, მათ შორის სესხების თვითღირებულების ზრდა და დეფოლტის შემთხვევის გამოცხადება. 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფი აკმაყოფილებდა ყველა სახელშეკრულებო ვალდებულებას, გარდა ქართული კომერციული ბანკის სასესხო ხელშეკრულებით განსაზღვრული კონკრეტული ფინანსური ვალდებულებისა, რომლისგანაც ჯგუფს მიღებული აქვს ნებართვის წერილი 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ვალდებულებები

2018 წელს კომპანიის შვილობილმა კომპანიამ შპს „თეგეტა თრაქ & ბას“-მა მოიგო შპს „თბილისის სატრანსპორტო კომპანიისთვის“ მუნიციპალური ავტობუსების მიწოდების ტენდერი. 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფს ნაკისრი ჰქონდა შპს „თბილისის სატრანსპორტო კომპანიისთვის“ 2019 წლის განმავლობაში ავტობუსების მიწოდების სატენდერო ვალდებულება.

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფის ფული და ფულის ეკვივალენტები მოიცავს შპს „თბილისის სატრანსპორტო კომპანიისგან“ მიღებულ თანხებს 13,666 ლარის ოდენობით, რომელიც 2019 წლის პირველ კვარტალში გადაუხადეს ავტობუსის მომწოდებელს.

24. ფინანსური რისკის მართვა

ჯგუფის ძირითადი ფინანსური ვალდებულებები შედგება სესხებისგან და ასევე სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებისაგან. ამ ფინანსური ვალდებულებების ძირითადი მიზანია დაფინანსების მოზიდვა ჯგუფის საოპერაციო და საინვესტიციო საქმიანობისთვის. ჯგუფს აქვს უშუალოდ თავისი საოპერაციო საქმიანობის შედეგად მიღებული სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები, ფინანსური დაწესებულებების მიმართ მოთხოვნები, ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები და გაცემული სესხები.

ჯგუფი გასწევს საკრედიტო, სავალუტო, ლიკვიდურობის და საპროცენტო განაკვეთის რისკებს.

საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ კონტრაგენტი ვერ შეასრულებს ფინანსური ინსტრუმენტით ან კლიენტთან გაფორმებული ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ვალდებულებებს და ამით კომპანიას ფინანსური ზარალი მიაღებდა. ჯგუფი ექვემდებარება საკრედიტო რისკს საოპერაციო საქმიანობის (ძირითადად სავაჭრო მოთხოვნები) და ფინანსური საქმიანობის ნაწილში, ასევე ბანკებში განთავსებული ანაზღაურებიდან გამომდინარე.

24. ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)**საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)**

ჯგუფის და კომპანიის მაქსიმალური დაქვემდებარება საკრედიტო რისკზე აქტივების კლასების მიხედვით აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულებაში.

	ჯგუფი		კომპანია	
	2018 წლის 31 დეკემბერი	2017 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი	2017 წლის 31 დეკემბერი
სავაჭრო მოთხოვნები (მე-10 შენიშვნა)	27,528	21,575	19,076	14,184
გაცემული სესხები	28	1,488	7	1,482
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები (მე-11 შენიშვნა)	21,423	13,902	2,837	4,885
სულ საკრედიტო რისკის მაქსიმალური მოცულობა	48,979	36,965	21,920	20,551

სავაჭრო მოთხოვნები

ჯგუფმა შეიმუშავა საკრედიტო რეიტინგის გადახედვის პროცესი, რომ უზრუნველყოს კონტრაგენტების კრედიტუნარიანობაში სავარაუდო ცვლილებების ადრეული გამოვლენა. ეს მოიცავს სესხის დაფარვისა და მისაღები დავალიანების ვადების სისტემატიურ ანალიზს. კონტრაგენტის ლიმიტები დადგინდა საკრედიტო პირობების გამოყენებით. საკრედიტო რეიტინგის გადახედვის პროცესი ჯგუფს საშუალებას აძლევს შეაფასოს რისკებით გამოწვეული პოტენციური ზარალი და მიიღოს მაკორექტირებელი ზომები.

ჯგუფმა შეაფასა კლიენტების საკრედიტო რისკების მართვასთან დაკავშირებული პოლიტიკები, პროცედურები და კონტროლის მექანიზმები. კლიენტის საკრედიტო რეიტინგი ფასდება საფუძვლიანი საკრედიტო ანალიზით და ამ შეფასების საფუძველზე განისაზღვრება ინდივიდუალური საკრედიტო ლიმიტები.

გაუფასურების ანალიზი მსხვილი კლიენტებისთვის ხდება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შესაფასებელი რეზერვების მატრიცის გამოყენებით, ანგარიშგების ყოველი თარიღისთვის. დარეზერვების დონე ეფუძნება ვადაგადაცილებული დღეების რაოდენობას ზარალის მსგავსი მახასიათებლების მქონე სხვადასხვა სამომხმარებლო სეგმენტების დაჯგუფების საფუძველზე. დაანგარიშება ასახავს ვარაუდზე დაფუძნებულ შედეგებს, ფულის დროით ღირებულებას და გონივრულ და შესაფერის ინფორმაციას წარსული მოვლენების, არსებული პირობებისა და სამომავლო ეკონომიკური ვითარების პროგნოზების შესახებ, რომელიც საანგარიშგებო თარიღისთვის არის ხელმისაწვდომი. ზოგადად, სავაჭრო მოთხოვნა ჩამოიწერება, თუ ისინი ერთ წელზე მეტი პერიოდით არის ვადაგადაცილებული და არ წარმოადგენენ სამართალგამოყენების საგანს. ჯგუფი არ ფლობს უზრუნველყოფის საგნებს ან აკრედიტივებს.

ჯგუფის ხელმძღვანელობა განიხილავს დაუფარავი სავაჭრო მოთხოვნების ვადიანობის ანალიზს და ვადაგადაცილებულ ნაშთებს. აქედან გამომდინარე, ხელმძღვანელობა შესაბამისად მიიჩნევს ვადიანობის შესახებ და საკრედიტო რისკთან დაკავშირებული სხვა განმარტებითი ინფორმაციის მე-10 შენიშვნაში წარმოდგენას.

მიმდინარე ანგარიშებზე და მოკლევადიან ანაზრებზე განთავსებული ფულადი სახსრები

ჯგუფი საკრედიტო რისკს მართავს ხელმისაწვდომი ფულადი სახსრების უდიდესი ნაწილის საქართველოს წამყვან ბანკებში განთავსებით. ჯგუფის ხელმძღვანელობა მუდმივად აკონტროლებს იმ ბანკების სტატუსს, სადაც ანაზრები აქვს განთავსებული, ასევე ყოველდღიურად კონტროლდება ძირითადი კლიენტებისა და შესაბამისი სავაჭრო მოთხოვნების სტატუსიც.

ჯგუფს არ აქვს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი კონცენტრაცია, რადგან სამომხმარებლო პორტფელი დივერსიფიცირებულია დიდი რაოდენობით კერძო და იურიდიულ პირ მომხმარებლებს შორის. მიუხედავად იმისა, რომ სავაჭრო მოთხოვნების ამოღებაზე მოქმედებს ეკონომიკური ფაქტორები, ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ არ არსებობს ზარალის მნიშვნელოვანი რისკი კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებებში უკვე აღრიცხული ანარიცხების მიღმა.

24. ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)**საბაზრო რისკი**

საბაზრო რისკები წარმოიშობება (ა) უცხოური ვალუტის და (ბ) პროცენტიანი ვალდებულებების ღია პოზიციებიდან, რომლებიც ბაზარზე ზოგად და სპეციფიურ მოძრაობას ექვემდებარება. ხელმძღვანელობა აწესებს ლიმიტებს რისკის დასაშვებ მოცულობაზე, რისი მონიტორინგიც ხდება ყოველდღიურად. თუმცა, ასეთი მიდგომა ვერ უზრუნველყოფს დანაკარგების აღმოფხვრას დაწესებული ლიმიტის ზევით ბაზარზე მომხდარი მნიშვნელოვანი ცვლილებების შემთხვევაში.

მგრძნობელობა საბაზრო რისკების მიმართ, რომლებიც ქვემოთ არის განსაზღვრული, ეფუძნება კოეფიციენტის ცვლილებას, ყველა სხვა კოეფიციენტის მუდმივ დონეზე შენარჩუნებით. პრაქტიკაში ეს სავარაუდო არ არის და რამდენიმე კოეფიციენტის ცვლილება შესაძლოა უკავშირდებოდეს, მაგალითად, საპროცენტო განაკვეთის ან უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის ცვლილებებს.

სავალუტო რისკი

ჯგუფი საკრედიტო რისკს გასწევს იქედან გამომდინარე, რომ არსებობს სხვაობა ყიდვა-გაყიდვის და სესხების ვალუტებს და ჯგუფის საწარმოების სამუშაო ვალუტებს შორის. ჯგუფის კომპანიების სამუშაო ვალუტა უპირატესად ქართული ლარია („ლარი“). ვალუტა, რომელშიც ეს ოპერაციები უმეტესწილად არის გამოხატული არის აშშ დოლარი, ევრო, ბრიტანული გირვანქა-სტერლინგი და იაპონური იენი. აქედან ყველაზე მნიშვნელოვანია გარიგებები აშშ დოლარსა და ევროში.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია ჯგუფის და კომპანიის დაქვემდებარება უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის რისკზე საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს:

	2018 წლის 31 დეკემბერი			2017 წლის 31 დეკემბერი		
	ფულად- საკრედიტო ფინანსური აქტივები	ფულად- საკრედიტო ფინანსური ვალდებულებები	ნეტო პოზიცია	ფულად- საკრედიტო ფინანსური აქტივები	ფულად- საკრედიტო ფინანსური ვალდებულებები	ნეტო პოზიცია
ჯგუფი						
აშშ დოლარი	6,503	(51,866)	(45,363)	7,664	(101,592)	(93,928)
ევრო	16,652	(31,027)	(14,375)	6,118	(7,822)	(1,704)

	2018 წლის 31 დეკემბერი			2017 წლის 31 დეკემბერი		
	ფულად- საკრედიტო ფინანსური აქტივები	ფულად- საკრედიტო ფინანსური ვალდებუ- ლებები	ნეტო პოზიცია	ფულად- საკრედიტო ფინანსური აქტივები	ფულად- საკრედიტო ფინანსური ვალდებუ- ლებები	ნეტო პოზიცია
კომპანია						
აშშ დოლარი	2,573	(25,716)	(23,143)	1,563	(74,157)	(72,594)
ევრო	1,244	(28,905)	(27,661)	961	(5,555)	(4,594)

24. ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)**სავალუტო რისკი (გაგრძელება)**

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია მოგება-ზარალისა და კაპიტალის მგრძნობელობა, სავალუტო კურსის გონივრულ ფარგლებში შესაძლო ცვლილებების მიმართ, ჯგუფის სამუშაო ვალუტასთან მიმართებაში, ხოლო კომპანია ყველა სხვა ცვლადს მუდმივ პოზიციაში შეინარჩუნებს:

	ჯგუფი	კომპანია
	2018	2018
	გავლენა	გავლენა
	მოგებაზე ან	მოგებაზე ან
	ზარალზე	ზარალზე
აშშ დოლარის 10%-იანი გამყარება	(4,536)	(2,314)
აშშ დოლარის 10%-იანი გაუფასურება	4,536	2,314
ევროს 10%-იანი გამყარება	(1,438)	(2,766)
ევროს 10%-იანი გაუფასურება	1,438	2,766

ჯგუფის და კომპანიის დაქვემდებარება სავალუტო რისკზე საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის არ არის წარმოდგენილი მნიშვნელობის წლის განმავლობაში ტიპური დაქვემდებარებისთვის.

საპროცენტო განაკვეთის რისკი

ჯგუფის ფინანსურ მდგომარეობასა და ფულად ნაკადებზე გავლენას ახდენს ბაზარზე ძირითადი საპროცენტო განაკვეთების დონეების მერყეობა. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია ჯგუფის და კომპანიის დაქვემდებარება საპროცენტო განაკვეთის რისკებზე. ცხრილში წარმოდგენილია ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების აგრეგირებული თანხები საბალანსო ღირებულებაზე, რომლებიც კატეგორიულად არის დაყოფილი, სახელშეკრულებო პროცენტის, გადაფასების და დაფარვის თარიღებიდან უახლესის მიხედვით.

	ჯგუფი		კომპანია	
	2018 წლის	2017 წლის	2018 წლის	2017 წლის
	31 დეკემბერი	31 დეკემბერი	31 დეკემბერი	31 დეკემბერი
ფიქსირებული განაკვეთის მქონე ინსტრუმენტები				
გაცემული სესხები	28	1,488	7	1,482
მიღებული სესხები	(2,098)	(8,720)	(445)	(249)
ცვლადგანაკვეთიანი ინსტრუმენტები				
მიღებული სესხები	(99,959)	(86,718)	(71,586)	(62,404)

საპროცენტო განაკვეთში 100 ერთეულით ცვლილება, საანგარიშგებო თარიღში მოგება-ზარალის მხოლოდ 1,000 ლარით შეცვლას განაპირობებს. ეს ანალიზი უშვებს, რომ სხვა ყველა ცვლადი, კონკრეტულად, უცხოური სავალუტო გაცვლითი კურსი, დარჩება უცვლელი.

ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი იმისა, რომ საწარმოს გაუჭირდება ფინანსური ვალდებულებების შესრულება, რაც გულისხმობს მათ დაფარვას ფულადი სახსრებით ან სხვა ფინანსური აქტივით. ლიკვიდურობის მართვის მიმართ ჯგუფის მიდგომა, შემდგომი დაგეგმვა იმის უზრუნველყოფა, რომ ყოველთვის ჰქონდეს ვადამოსული ვალდებულებების დაფარვისთვის საკმარისი ლიკვიდურობა როგორც ნორმალურ, ისე სტრესულ პირობებში, დანაკარგების განუცდელად და ჯგუფის რეპუტაციისთვის საფრთხის შექმნის გარეშე.

ჯგუფი უზრუნველყოფს, რომ მოთხოვნისთანავე მუდმივად იქონიოს საოპერაციო ხარჯებისა და ფინანსური ვალდებულებების მომსახურებისთვის საჭირო ფულადი სახსრები, საკმარისი სამი თვის განმავლობაში. ეს გამოიწვევს ექსტრემალური ვითარებების პოტენციურ გავლენას, რომლის წინასწარ განსაზღვრაც შეუძლებელია; ამგვარი ვითარებები მოიცავს ბუნებრივ კატასტროფებს.

24. ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)**ლიკვიდურობის რისკი (გაგრძელება)**

ქვემოთ, ცხრილში მოყვანილია ვალდებულებები, მათი დარჩენილი სახელშეკრულებო ვადების მიხედვით. როდესაც დავალიანების თანხა არ არის ფიქსირებული, ასახული თანხა განისაზღვრება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს არსებული პირობების გათვალისწინებით. გადახდა უცხოურ ვალუტაში გამოითვლება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსათვის არსებული სავალუტო სპოტ-კურსის მიხედვით.

ქვემოთ მოცემულია დარჩენილი ფინანსური ვალდებულებების სახელშეკრულებო ვადები 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის. თანხები ბრუტო და არადისკონტირებულ საფუძველზეა წარმოდგენილი, მოიცავს მოსალოდნელ საპროცენტო გადახდებს და გამორიცხავს ურთიერთჩათვლის ხელშეკრულების გავლენას.

ჯგუფი	მოთხოვნამდე და 1 თვემდე ვადით	1-დან 3 თვემდე	3-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
სესხები	2,762	7,248	36,746	62,687	10,921	120,364
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	31,175	–	–	–	–	31,175
სულ მომავალი გადახდები	33,937	7,248	36,746	62,687	10,921	151,539

კომპანია	მოთხოვნამდე და 1 თვემდე ვადით	1-დან 3 თვემდე	3-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
სესხები	1,166	2,327	27,225	47,589	4,689	82,996
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	26,274	–	–	–	–	26,274
სულ მომავალი გადახდები	27,440	2,327	27,225	47,589	4,689	109,270

ფინანსური ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

ჯგუფი	მოთხოვნამდე და 1 თვემდე ვადით	1-დან 3 თვემდე	3-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
სესხები	2,364	4,382	28,284	60,330	19,140	114,500
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	31,851	–	–	–	–	31,851
სულ მომავალი გადახდები	34,215	4,382	28,284	60,330	19,140	146,351

კომპანია	მოთხოვნამდე და 1 თვემდე ვადით	1-დან 3 თვემდე	3-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
სესხები	1,323	2,427	18,202	44,650	6,074	72,676
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	26,980	–	–	–	–	26,980
სულ მომავალი გადახდები	28,303	2,427	18,202	44,650	6,074	99,656

ჯგუფს არ აქვს ოფიციალურად დადგენილი მიზნები კაპიტალის მართვასთან დაკავშირებით.

25. ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულება

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების რეალური ღირებულება უახლოვდება მათ საბალანსო ღირებულებას.

როგორც წესი, იმ ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება, რომლებიც არის ლიკვიდური ან მოკლევადიანობით (თორმეტ თვეზე ნაკლები) ხასიათდება, ასევე ცვალებადი საპროცენტო განაკვეთის მქონე ფინანსური ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება მათ რეალური ღირებულებას უახლოვდება.

ფიქსირებულგანაკვეთიანი სესხების რეალური ღირებულება განისაზღვრება მომავალი ფულადი ნაკადების დისკონტირებით ანალოგიური პირობების, საკრედიტო რისკის და ვადის მქონე სესხის მიმდინარე განაკვეთების გამოყენებით.

26. ნაშთები და ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

მხარეები, ზოგადად, ითვლება დაკავშირებულად, თუ ისინი ექვემდებარებიან საერთო კონტროლს, ან ერთ მხარეს აქვს უნარი, გააკონტროლოს მეორე მხარე ან მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინოს ან ნაწილობრივი კონტროლით იმოქმედოს მეორე მხარის ფინანსურ და საოპერაციო გადაწყვეტილებებზე. თითოეული შესაძლო ურთიერთკავშირის განხილვისას, ყურადღება ექცევა ურთიერთობის შინაარსს და არა მხოლოდ სამართლებრივ ფორმას.

2018 წლის 31 დეკემბერს, დაკავშირებულ მხარეებთან დაუფარავი ნაშთები იყო შემდეგი:

	ჯგუფი					კომპანია			
	უმალესი მესაკუთ- რები	უმალესი ხელმძღვა- ნელობა	მეკავშირე საწარ- მოები	სხვა დაკავში- რებული მხარეები	უმალესი მესაკუთ- რები	უმალესი ხელმძღვა- ნელობა	შვილო- ბილი კომპა- ნიები	მეკავშირე საწარ- მოები	სხვა დაკავში- რებული მხარეები
სავაჭრო მოთხოვნები	6	38	1,682	6,069	–	3	473	1,682	2,165
გადახდილი ავანსები	–	–	–	49	–	–	209	–	43
გაცემული სესხები	1,441	–	–	–	1,441	–	–	–	–
გამოკლებული: სესხის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარიცხი	(1,441)	–	–	–	(1,441)	–	–	–	–
სესხები	–	–	(6)	–	–	–	(2,332)	(6)	–
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	(35)	–	(25)	(1,462)	(35)	–	(142)	(18)	(1,446)
მისაღები დივიდენდები	–	–	36	–	–	–	–	36	–
გადასახდელი დივიდენდები	(14)	–	–	–	(14)	–	–	–	–
გასაცემი ხელფასები	–	(1,351)	–	–	–	(1,077)	–	–	–

26. ნაშთები და ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან (გაგრძელება)

2017 წლის 31 დეკემბერს, დაკავშირებულ მხარეებთან დაუფარავი ნაშთები იყო შემდეგი:

	ჯგუფი				კომპანია				
	უმადლესი მესაკუთ- რეები	უმადლესი ხელმძღვა- ნელობა	მეკავშირე საწარ- მოები	სხვა დაკავში- რებული მხარეები	უმადლესი მესაკუთ- რეები	უმადლესი ხელმძღვა- ნელობა	შვილო- ბილი კომპა- ნიები	მეკავშირე საწარ- მოები	სხვა დაკავში- რებული მხარეები
სავაჭრო მოთხოვნები	25	58	121	481	23	2	161	121	465
გაცემული სესხები	1,396	–	–	1,426	1,396	–	–	–	1,426
გამოკლებული: სესხის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარიცხი	(1,396)	–	–	–	(1,396)	–	–	–	–
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	–	–	(18)	(892)	–	–	(465)	(18)	(892)
მისაღები დივიდენდები	–	–	14	–	–	–	–	14	–
გადასახდელი დივიდენდები	(772)	–	–	–	(772)	–	–	–	–
გასაცემი ხელფასები	–	(744)	–	–	–	(617)	–	–	–

სხვა დაკავშირებული მხარეები ძირითადად მოიცავს კომპანიის მესაკუთრეებთან დაკავშირებულ იურიდიულ და/ან ფიზიკურ პირებს.

2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის დაკავშირებულ მხარეებთან შემდეგი გარიგების თანხები დაფიქსირდა:

	ჯგუფი				კომპანია				
	უმადლესი მესაკუთ- რეები	უმადლესი ხელმძღვა- ნელობა	მეკავშირე საწარ- მოები	სხვა დაკავში- რებული მხარეები	უმადლესი მესაკუთ- რეები	უმადლესი ხელმძღვა- ნელობა	შვილო- ბილი კომპა- ნიები	მეკავშირე საწარ- მოები	სხვა დაკავში- რებული მხარეები
საქონლის რეალიზაცია	5	98	4,365	21,559	2	13	1,351	4,365	1,686
შემოსავალი გაწეული მომსახურებიდან	1	7	1	40	1	2	306	1	37
საიჯარო შემოსავალი	–	–	–	–	–	–	293	–	–
საქონლის გადასაყიდად შეძენა ძირითადი საშუალებების და მომსახურებების შეძენა	–	–	–	(28)	–	–	(451)	–	(28)
სხვა მომსახურებების შესყიდვა	–	–	–	(199)	–	–	(673)	–	(152)
საიჯარო ხარჯი	–	–	(294)	(503)	–	–	(212)	(294)	(440)
ხელფასები და პრემიები	–	(2,746)	–	–	–	(1,857)	–	–	–
საპროცენტო შემოსავალი	14	–	–	92	14	–	–	–	92
საპროცენტო ხარჯი	(20)	–	–	–	(20)	–	–	–	–
შედგების წილი	–	–	(22)	–	–	–	–	(22)	–
შემოსავალი დივიდენდებიდან	–	–	–	–	–	–	–	42	–
გადახდილი დივიდენდები	(3,758)	–	–	–	(3,758)	–	–	–	–

26. ნაშთები და ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან (გაგრძელება)

2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის დაკავშირებულ მხარეებთან შემდეგი გარიგებები დაფიქსირდა:

	ჯგუფი				კომპანია				
	უმადლესი მესაკუთ- რეები	უმადლესი ხელმძღვა- ნელობა	მეკავშირე საწარ- მოები	სხვა დაკავში- რებული მხარეები	უმადლესი მესაკუთ- რეები	უმადლესი ხელმძღვა- ნელობა	შვილო- ბილი კომპა- ნიები	მეკავშირე საწარ- მოები	სხვა დაკავში- რებული მხარეები
საქონლის რეალიზაცია	44	23	337	361	4	15	1,536	337	331
შემოსავალი გაწეული მომსახურებიდან	10	8	3	4	1	5	562	3	2
საიჯარო შემოსავალი	—	—	—	—	—	—	314	—	—
საქონლის	—	—	—	(9,224)	—	—	(7)	—	(9,192)
გადასაყიდად შეძენა ძირითადი	—	—	—	(22)	—	—	(139)	—	(22)
საშუალებების და მომსახურებების შეძენა	—	—	—	—	—	—	—	—	—
სხვა მომსახურებების	—	—	—	(79)	—	—	—	—	(79)
შესყიდვა	—	—	—	—	—	—	—	—	—
საიჯარო ხარჯი	—	—	(247)	—	—	—	(215)	(247)	—
ხელფასები და პრემიები	—	(2,182)	—	—	—	(1,523)	—	—	—
საპროცენტო	14	—	—	92	14	—	—	—	92
შემოსავალი	—	—	—	—	—	—	—	—	—
საპროცენტო ხარჯი	(20)	—	—	—	(20)	—	—	—	—
შედგების წილი	—	—	58	—	—	—	—	58	—
შემოსავალი	—	—	—	—	—	—	—	45	—
დივიდენდებიდან	—	—	—	—	—	—	—	—	—
გადახდილი	(3,991)	—	—	—	(3,991)	—	—	—	—
დივიდენდები	—	—	—	—	—	—	—	—	—

27. არაფულადი ოპერაციები

2018 წელს ჯგუფისა და კომპანიის მიერ შეძენილი ძირითადი საშუალებები მოიცავდა კაპიტალიზებულ საპროცენტო დანახარჯს 596 ლარის ოდენობით, კაპიტალიზებული 11%-იანი განაკვეთით და საკურსო ცვლილებით გამოწვეულ ზარალს 265 ლარის ოდენობით.

28. ანგარიშგებების წარდგენის თარიღის შემდგომი მოვლენები

2019 წელს კომპანიამ სამეთვალყურეო საბჭო შექმნა. საბჭო ხუთი წევრისგან შედგება, რომელთაგან სამი არააღმასრულებელი დირექტორია.

2019 წლის მარტში კომპანიამ „Scope Ratings GmbH“-სგან მიიღო საკრედიტო რეიტინგი „BB“-.

კომპანიამ გამოუშვა ობლიგაციები 30,000 ლარის ოდენობით, რომელთა დაფარვის წელია 2022, ცვლადი საპროცენტო განაკვეთით 4.25% + საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ გამოცემული რეფინანსირების განაკვეთი. ობლიგაციებით განხორციელდა საქართველოს კომერციული ბანკისგან მიღებული მოკლევადიანი სესხების რეფინანსირება.

წინამდებარე დოკუმენტი წარმოადგენს შპს „იუაი საქართველოს“ მიერ 2019 წლის 15 მაისს გამოშვებული ინგლისურენოვანი აუდიტის დასკვნის თარგმანს.

წინამდებარე თარგმანსა და აუდიტის დასკვნის ინგლისურენოვან ორიგინალს შორის შეუსაბამობის შემთხვევაში უპირატესობა ენიჭება ინგლისურენოვან ტექსტს.

შპს „თეგეტა მოტორსი“

2018 წლის
კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური
მმართველობითი ანგარიშგება

ავთანდილ ჭოქოთელი
გენერალური დირექტორი

რევაზ ზორაძე
ფინანსური დირექტორი

შპს „თეგეტა მოტორსი“

2018 წლის
კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური
მმართველობითი ანგარიშგება

ავთანდილ წერეთელი
გენერალური დირექტორი

რევაზ ზირაქაძე
ფინანსური დირექტორი

სარჩევი

სარჩევი.....	2
„კომპანიის“ მიმოხილვა და ისტორია	3
გარემოს დაცვის მენეჯმენტის სისტემები	5
„კომპანიის“ წინაშე არსებული ძირითადი რისკები და გაურკვევლობები	6
კორპორაციული მართვა.....	7
საავტომობილო პარკის მიმოხილვა საქართველოში ¹	8
ბიზნესი და ოპერაციები	9
შვილობილი კომპანიების მიმოხილვა	13
ბრენდები.....	14
„კომპანიის“ სამომავლო გეგმები და 2018 წლის მნიშვნელოვანი მოვლენები	15
„თეგეტა ჯგუფის“ კონსოლიდირებული ფინანსური ინფორმაცია.....	16
„თეგეტა ჯგუფის“ ფინანსური შედეგების მიმოხილვა.....	17

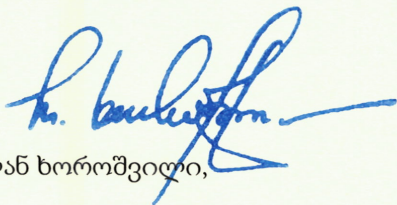
ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-10 პუნქტის მოთხოვნების შესაბამისად მომზადებული ანგარიში

შპს „თეგეტა მოტორსი“-ს პარტნიორებს და სამეთვალყურეო საბჭოს

შპს „თეგეტა მოტორსი“ (შემდგომში „კომპანია“) და მისი შვილობილი კომპანიების (შემდგომში ერთად „ჯგუფი“) 2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის მომზადებულ კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაზე 2019 წლის 15 მაისს გაცემულ დასკვნაში გამოვთქვით არამოდიფიცირებული აუდიტორული მოსაზრება. აუდიტირებული კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება არ ასახავს აუდიტირებულ კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაზე ჩვენ მიერ გაცემული დასკვნის თარიღის შემდეგ მომხდარი მოვლენების შედეგებს. ჩვენ არ ჩაგვიტარებია მმართველობით ანგარიშში ასახული იმ მოვლენების შედეგების აუდიტი, რომლებიც დადგა ჩვენ მიერ კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაზე გაცემული აუდიტორის დასკვნის თარიღის შემდეგ.

ჩვენი აზრით, რომელიც ეყრდნობა აუდიტის ფარგლებში ჩატარებულ სამუშაოებს:

- მმართველობით ანგარიშგებაში ასახული იმავე ფინანსური წლის ინფორმაცია, რომლისთვისაც მომზადდა კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება, შესაბამისობაშია კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებასთან; და
- მმართველობით ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ინფორმაცია აკმაყოფილებს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლისა და შესაბამისი ნორმატიული აქტების მოთხოვნებს.

რუსლან ხოროშვილი,

შპს „იუაის“ სახელით

თბილისი, საქართველო

2019 წლის 27 სექტემბერი

ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-10 პუნქტის მოთხოვნების შესაბამისად მომზადებული ანგარიში

შპს „თეგეტა მოტორსი“-ს პარტნიორებს და სამეთვალყურეო საბჭოს

შპს „თეგეტა მოტორსი“ (შემდგომში „კომპანია“) და მისი შვილობილი კომპანიების (შემდგომში ერთად „ჯგუფი“) 2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის მომზადებულ კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაზე 2019 წლის 15 მაისს გაცემულ დასკვნაში გამოვთქვით არამოდიფიცირებული აუდიტორული მოსაზრება. აუდიტირებული კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება არ ასახავს აუდიტირებულ კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაზე ჩვენ მიერ გაცემული დასკვნის თარიღის შემდეგ მომხდარი მოვლენების შედეგებს. ჩვენ არ ჩავვიტარებია მმართველობით ანგარიშში ასახული იმ მოვლენების შედეგების აუდიტი, რომლებიც დადგა ჩვენ მიერ კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაზე გაცემული აუდიტორის დასკვნის თარიღის შემდეგ.

ჩვენი აზრით, რომელიც ეყრდნობა აუდიტის ფარგლებში ჩატარებულ სამუშაოებს:

- მმართველობით ანგარიშგებაში ასახული იმავე ფინანსური წლის ინფორმაცია, რომლისთვისაც მომზადდა კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება, შესაბამისობაშია კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებასთან; და
- მმართველობით ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ინფორმაცია აკმაყოფილებს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლისა და შესაბამისი ნორმატიული აქტების მოთხოვნებს.

რუსლან ხოროშვილი,

შპს „იუაის“ სახელით

თბილისი, საქართველო

2019 წლის 27 სექტემბერი

„კომპანიის“ მიმოხილვა და ისტორია

შპს „თეგეტა მოტორსი“ („კომპანია“) დღეს ლიდერია საავტომობილო პროდუქტებისა და მომსახურების დარგში. ის წარმოადგენს უნივერსალურ კომპანიას, რომელიც მოდვაწეობს სატვირთო და მსუბუქი ავტომობილების, სასოფლო, სამშენებლო და სამრეწველო დანიშნულების ტექნიკით, სათადარიგო ნაწილებით, საპოხი მასალებით, საბურავებით ვაჭრობისა და ტექნიკური მომსახურების სფეროში. თეგეტა მოტორსი კორპორატიულ და საცალო კლიენტებს სთავაზობს მაღალი ხარისხის ავტო-პროდუქტებისა და სერვისის ფართო სპექტრს. მისი საქმიანობა რამდენიმე ბიზნეს მიმართულებად იყოფა, ესენია ავტო-საბურავები, ავტონაწილები, აკუმულატორები, საცხებ-საპოხი მასალები, დანადგარები და ავტოტექნომომსახურება.

თეგეტა მოტორსს შვილობილ კომპანიებთან (შემდგომში „ჯგუფი“) ერთად 2018 წლის დეკემბრის მდგომარეობით დასაქმებული ჰყავდა 1,600-ზე მეტი ადამიანი.

თეგეტა მოტორსი ემსახურება როგორც საცალო, ისე კორპორატიულ და სახელმწიფო ორგანიზაციებს, გამოირჩევა დახვეწილი სავაჭრო ინფრასტრუქტურით და აერთიანებს 25 სერვის-ცენტრს, რომლებიც თბილისსა და საქართველოს დიდ ქალაქებში მდებარეობს. „კომპანიის“ ფილიალები და სერვის ცენტრები მოიცავენ საქართველოს ყველა მსხვილ დასახლებულ პუნქტებს.

უმაღლესი დონის სერვისმა და საერთაშორისო სტანდარტების სერვის-ცენტრებმა განაპირობა ის, რომ „თეგეტა მოტორსი“, პირველად საქართველოში, ავტომობილების გაყიდვისა და მომსახურების სფეროში აღებული აქვს ISO სერთიფიკატები. 2016 წლიდან კომპანიამ მიიღო ISO 9001:2015 სერთიფიკატი.

- 2017 წლის შუა პერიოდში შპს „თეგეტა მოტორსი“ C ტიპი ინსპექტირების ორგანომ წარმატებით გაიარა გარე საკონტროლო აუდიტი.
- 2017 წლის ბოლოს კომპანიამ ხარისხის მენეჯმენტის სისტემის კუთხით წარმატებით გაიარა გარე საკონტროლო აუდიტი.
- 2018 წლის 12 ივლისს შპს „თეგეტა მოტორსი“ C ტიპის ინსპექტირების ორგანომ წარმატებით გაიარა გარე საკონტროლო აუდიტი.
- 2018 წლის 4 დეკემბერს კომპანიამ ხარისხის მენეჯმენტის სისტემის კუთხით წარმატებით გაიარა გარე საკონტროლო აუდიტი.

ბიზნეს-პროცესების ავტომატიზაციისა და მუშაობის ეფექტურობის გაზრდის მიზნით, „თეგეტა მოტორსმა“ 2009 წელს დამოუკიდებლად დანერგა ბიზნესის მართვისა და ბიზნეს-პროცესების ადმინისტრირების ავტომატიზებული თანამედროვე პროგრამა „SAP“, რომელიც ყოველწლიურად ვითარდება.

2018 წლის დასაწყისში თეგეტა მოტორსი გახდა Group Auto Caucasus-ს წევრი.

2018 წლის სექტემბერში კომპანიამ დანერგა შრომის უსაფრთხოებისა და ჯანმრთელობის მართვის (ISO 18001:2007) და გარემოს დაცვის მენეჯმენტის სისტემები (ISO 14001:2015).

თეგეტა მოტორსი აქტიურადაა ჩართული სხვადასხვა კორპორაციული სოციალური პასუხისმგებლობის პროექტებში. ერთ-ერთი ასეთი პროექტია „#არგამბოლო“, რომელიც 2016 წლის ბოლოს დაიწყო. პროექტის ფარგლებში ათასობით ავტომობილს ჩაუტარდა გამონაბოლქვის უფასო ტესტირება და პრობლემების შემთხვევაში მფლობელებს 50%-იანი ფასდაკლება მიეცათ სარემონტო სამუშაოებზე.

2018 წლის ბოლოს დაინერგა ბრიჯსტონის ბრენდის საბურავებზე უსასრულო გარანტიები.

შპს „თეგეტა მოტორსი“ დამატებით ოპერირებს შემდეგი შვილობილი კომპანიების მეშვეობით:

- **შპს თეგეტა თრაქ ენდ ბას** - სხვადასხვა სახის მძიმე ტექნიკის იმპორტი, რეალიზაცია და გაყიდვის შემდგომი მომსახურება. MAN-ის, SCHMITZ CARGOBULL-ის, CIFA-ს, TEREX-ის, ISUZU-ს და მრავალი სხვა სპეციალური ტექნიკის მწარმოებელი კომპანიის ოფიციალური წარმომადგენელი და პარტნიორი საქართველოში.
- **შპს თეგეტა კონსტრაქშენ ექვიფმენტ** - სამშენებლო და საგზაო ტექნიკის იმპორტი, რეალიზაცია და გაყიდვის შემდგომი მომსახურება. JCB-ის ოფიციალური დილერი საქართველოში.
- **შპს თეგეტა პრემიუმ ვიიქელს** - მსუბუქი ავტომობილების იმპორტი, რეალიზება და მომსახურება. „პორშეს“ და „მაზდას“ ოფიციალური იმპორტიორი საქართველოში.
- **შპს ტოიოტა ცენტრი თეგეტა** - იაპონური ბრენდის Toyota-ს ოფიციალურ დილერი და ავტორიზებული სერვის ცენტრი საქართველოში.
- **შპს თეგეტა აკადემია** - სასწავლო დაწესებულება, რომელიც უზრუნველყოფს საავტომობილო სფეროსთან დაკავშირებულ თეორიულ და პრაქტიკულ ტრენინგებს.

** დეტალური ინფორმაცია „კომპანიის“ შვილობილი კომპანიების შესახებ მოცემულია 2018 წლის აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში.*

ყველა ბიზნესი სტრუქტურირებულია, როგორც „კომპანიის“ 100%-იანი შვილობილი.

გარემოს დაცვის მენეჯმენტის სისტემები

კომპანიის მისიაა საქმიანობა წარმართოს ისე, რომ გაუფრთხილდეს და ზიანი არ მიაყენოს გარემოს, რისთვისაც უზრუნველყოფს ეკოლოგიური მიმართულებით წარმოქმნილი უარყოფითი ზეგავლენის პრევენციას.

გარემოს დაცვის მიმართულებით კომპანიის მიზანია:

- ტექნიკური ინფრასტრუქტურისა და შიდა პროცესების გაუმჯობესებაზე მუდმივად ზრუნვა;
- პერსონალის კვალიფიკაციის, მოტივაციისა და გაცნობიერების/ჩართულობის ამაღლება;
- ქვეყანაში მოქმედი ნორმატიული და საკანონმდებლო აქტების დაცვა;
- მენეჯმენტის სისტემის ფუნქციონირების მუდმივი გაუმჯობესება და აღნიშნული მიმართულებით რისკების შემცირება.

კომპანია ზრუნავს საკუთარ იმიჯზე, ადგილობრივ და საერთაშორისო პარტნიორთა და სხვა დაინტერესებულ მხარეთა ნდობის მოპოვებაზე. აღნიშნულის გათვალისწინებით, მისი საქმიანობიდან და სოციალური პასუხისმგებლობიდან გამომდინარე, კომპანია ვალდებულია იღებს, ადგილობრივი საკანონმდებლო მოთხოვნების დაცვით, მუდმივად გააუმჯობესოს გარემოს დაცვის მენეჯმენტის სისტემა და მისი ფუნქციონირების ეფექტურობა, რაც ძირითად საფუძველს წარმოადგენს შიდა მოხმარების ბუნებრივი რესურსების გაფრთხილებისა და მაქსიმალურად დაზოგვისათვის.

2018 წლის სექტემბერში კომპანიამ დანერგა გარემოს დაცვის მენეჯმენტის სისტემები (ISO 14001:2015).

ISO 14001 არის საერთაშორისო სტანდარტი, რომელიც განსაზღვრავს მოთხოვნებს გარემოსდაცვითი მართვის სისტემისთვის. ის ეხმარება ორგანიზაციებს გააუმჯობესონ თავიანთი გარემოსდაცვითი საქმიანობა რესურსების უფრო ეფექტურად გამოყენების გზით და ნარჩენების შემცირებით, კონკურენტუნარიანი უპირატესობითა და დაინტერესებული მხარეთა ნდობით.

„კომპანიის“ წინაშე არსებული ძირითადი რისკები და გაურკვევლობები

შპს თეგეტა მოტორსისა და მისი შვილობილი კომპანიების საქმიანობა კონცენტრირებულია საქართველოში. ვინაიდან ქვეყანა ჯერ კიდევ ფორმირების პროცესში მყოფი ბაზარია, მას არ აქვს კარგად განვითარებული ბიზნესის ინფრასტრუქტურა და ნორმატიული ბაზა, რაც უფრო განვითარებულ საბაზრო ეკონომიკებს ახასიათებთ. საქართველოში საქმიანობა შესაძლოა მოიცავდეს რისკებს, რომლებიც, ჩვეულებრივ, არ არსებობს განვითარებულ ბაზრებზე, მათ შორის რისკს, რომ ქართული ლარი არ არის თავისუფლად კონვერტირებადი ვალუტა ქვეყნის ფარგლებს გარეთ, არსებობს ვალუტის გაცვლითი კურსის მერყეობის რისკები-სავალუტო რისკები.

კომპანია საკრედიტო რისკს გასწევს იქედან გამომდინარე, რომ არსებობს სხვაობა ყიდვა-გაყიდვისა და სესხების ვალუტებსა და ჯგუფის საწარმოების სამუშაო ვალუტებს შორის. კომპანიის სამუშაო ვალუტა უპირატესად ქართული ლარია („ლარი“). ვალუტა, რომელშიც ეს ოპერაციები უმეტესწილად არის გამოხატული არის აშშ დოლარი, ევრო, ბრიტანული გირვანქა-სტერლინგი და იაპონური იენი. აქედან, ყველაზე მნიშვნელოვანია გარიგებები აშშ დოლარსა და ევროში. კომპანია სავალუტო რისკების ნაწილობრივ შესამცირებლად გეგმავს 2019 წელს გეგმავს უცხოურ ვალუტაში არსებული სესხების გალარებას.¹

¹ დეტალური ინფორმაცია კომპანიის მიერ ფინანსური რისკების მართვის შესახებ მოცემულია 2018 წლის აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში.

კორპორაციული მართვა

თეგეტა მოტორსში განსაზღვრულია კორპორაციული მართვის სხვადასხვა პროცესები, რომლებიც არეგულირებს შვილობილი კომპანიების კონტროლსა და მონიტორინგს, მარაგების, სავაჭრო მოთხოვნების და ვალდებულებების მართვას, ხელშეკრულებების და ახალი პროექტების მენეჯმენტს.

არსებული სტრუქტურის სრულყოფის მიზნით, „თეგეტა მოტორსმა“ ითანამშრომლა საერთაშორისო საფინანსო კორპორაციასთან (IFC) და მიიღო სიღრმისეული რეკომენდაციები კორპორაციული მართვის კუთხით. მენეჯმენტის განცხადებით, „თეგეტა მოტორსში“ განსაზღვრულია კორპორაციული მართვის სხვადასხვა პროცესები, რომლებიც არეგულირებს შვილობილი კომპანიების კონტროლსა და მონიტორინგს, მარაგების, სავაჭრო მოთხოვნების და ვალდებულებების მართვას, ხელშეკრულებების და ახალი პროექტების მენეჯმენტს.

საავტომობილო პარკის მიმოხილვა საქართველოში¹

ავტოპარკი საქართველოში ყოველწლიურად იზრდება. ზრდის მაჩვენებელი 2018 წელს 5,1% იყო, ხოლო რეგისტრირებულ ავტომობილთა ჯამური რაოდენობა 1.321 მილიონი იყო. 2018 წლის მდგომარეობით ავტომობილების 62% მსუბუქია, 20,2% მსუბუქი მაღალი გამავლობის (SUV), 7,7% სატვირთო, 4% სამგზავრო, 2,33% სასოფლო-სამეურნეო, ხოლო დანარჩენი 3,8% წარმოადგენს მოტოტრანსპორტს, სპეციალიზებულ ავტოტრანსპორტს და სხვა ტიპის ავტოტრანსპორტს. 4 წლამდე ასაკის ავტოსატრანსპორტო საშუალებები ავტოპარკის მხოლოდ 1,9%-ს შეადგენს, 4-6 წლამდე ასაკის ავტოსატრანსპორტო საშუალებები ავტოპარკის მხოლოდ 3,9%-ს შეადგენს, ხოლო 20 წელზე მეტი ასაკის ავტოსატრანსპორტო საშუალებები ავტოპარკის 45,5%-ს შეადგენს.

¹ საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო

ბიზნესი და ოპერაციები

თეგეტა მოტორსის მიმოხილვა

შვილობილების მეშვეობით ავტომობილების გაყიდვის გარდა თეგეტა მოტორსის ასორტიმენტი ასევე მოიცავს შემდეგ პროდუქციას: საბურავები, ზეთები, აკუმულატორები, სატვირთო და მსუბუქი ავტომობილების ნაწილები, ფილტრები, ავტომობილის აქსესუარები და მოვლის საშუალებები, საავტოფარეხო და ინდუსტრიული დანადგარები, ფოლადის გვარლები და საკონვეიერო ლენტები, სპეც ტექნიკის ნაწილები, დიზელის აგრეგატების ნაწილები.

თეგეტა მოტორსი მომხმარებლებს სთავაზობს როგორც მსუბუქი ავტომობილების სერვისის სრულ სპექტრს, ასევე სატვირთო და სპეც-ტექნიკის ხარისხიან მომსახურებას. თეგეტა მოტორსის სერვისის თანამშრომლები ყოველწლიურად გადიან კვალიფიკაციის ასამაღლებელ კურსებს უცხოელ პარტნიორებთან როგორებიცაა: ZF, BOSCH, SCHAEFFLER, SHELL, DENSO, FEBI, MOTUL, VARTA და სხვა. აღნიშნული სერვისცენტრები დაკომპლექტებულია თანამედროვე მანქანა-დანადგარებით. "თეგეტა მოტორსი" კორპორატიულ და საცალო მომხმარებელს ავტოტექნომომსახურების სრულ ასორტიმენტს სთავაზობს, რაც მოიცავს თითქმის ყველა მსუბუქი და სატვირთო სატრანსპორტო საშუალებების, მათ შორის: ავტობუსების, სამშენებლო და სპეცტექნიკის, სასოფლო-სამეურნეო და მიწისმოხრელი ტექნიკის დიაგნოსტიკას და შეკეთებას სპეციალური, ავტორიზებული პროგრამების მეშვეობით. მომსახურება მოიცავს:

- ვულკანიზაცია;
- სავალი ნაწილის შეკეთება;
- ელ. სისტემის დიაგნოსტიკა და შეკეთება;
- ძრავის დიაგნოსტიკა და შეკეთება;
- თვლების შეყრის გასწორება;
- დისკების გასწორება;
- ძრავში ზეთის შეცვლა;
- ავტომატურ კოლოფში ზეთის შეცვლა;
- წინა მაშუქების გასწორება სტენდზე;
- გადაცემათა კოლოფის შეკეთება;
- საწვავი სისტემის დიაგნოსტიკა და შეკეთება;
- სამღებრო და სათუნუქე სამუშაოები;
- ბუნებრივი აირის მონტაჟი;
- რეცხვა.

“ჯგუფის“ ბიზნესი პირობითად 5 ნაწილად შეიძლება დაიყოს:

- საავტომობილო პროდუქტების იმპორტს, დისტრიბუციას, საცალო გაყიდვებს და ავტომობილების სერვისის ახორციელებს „თეგეტა მოტორსი“;
- სპეციალური ტექნიკის, ავტობუსების იმპორტს და გაყიდვებს ახორციელებს შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბას“;
- სამშენებლო და საგზაო ტექნიკისა და სათადარიგო ნაწილების იმპორტს, გაყიდვებს და საგარანტიო მომსახურებას ახორციელებს შპს „თეგეტა კონსტრაქსშენ ექვიფმენტ“;
- სამარკო ნიშნის ავტომობილების, როგორცაა „პორშე“ და „მაზდა“, იმპორტს, გაყიდვებსა და მომსახურებას ახორციელებს შპს „თეგეტა პრემიუმ ვიიქელს“;
- იაპონური ბრენდ „ტოიოტა“-ს იმპორტსა და გაყიდვებზეა მთლიანად ორიენტირებული შპს „ტოიოტა ცენტრი თეგეტა“

არსებული უნიკალური პროდუქტები

1. „ჩემი ავტომობილის ისტორია“

ჩემი ავტომობილის ისტორია, არის ონლაინ მომსახურება „თეგეტა მოტორსის“ როგორც საცალო, ასევე კორპორაციული კლიენტებისათვის, რომელთაც საშუალება აქვთ, იხილონ საკუთარი დანახარჯები და დანაზოგები, განხორციელებული მომსახურებებისა თუ შენაძენების ხარჯთაღრიცხვა და მათი ანალიზი სხვადასხვა ჭრილში, ონლაინ რეჟიმში აკონტროლონ საკუთარი ავტომობილის ისტორია, მიიღონ აუცილებელი შეხსენებები და რეკომენდაციები ავტომობილის მოვლასთან დაკავშირებით. www.mycarhistory.ge-ზე მომხმარებლების მიერ „თეგეტა მოტორსში“ განხორციელებული ყოველი ოპერაცია ავტომატურად ვებ-პლატფორმაზე იწახება. ეს ინფორმაცია კონფიდენციალურია და მომხმარებელს მასზე წვდომა აქვს მხოლოდ ავტორიზაციის გავლის შემდეგ, პირადი მონაცემების შეყვანის საფუძველზე. აღნიშნულ სერვისს არ აქვს ანალოგი ქვეყნის მასშტაბით.

2. ონლაინ რეზერვაცია

ონლაინ რეზერვაცია წარმოადგენს წინასწარი ჩაწერის სერვისს, რომელიც მომხმარებლებს საშუალებას აძლევს დაჯავშნოს ვიზიტი სწრაფი სერვისის, ან სერვისების, მისაღებად „თეგეტა მოტორსის“ ცენტრალურ ფილიალში. მომხმარებელს რამდენიმე წუთში შეუძლია სახლიდან გაუსვლელად ჩაეწეროს მისთვის სასურველ დროს და თავი აარიდოს შესაძლო ლოდინის პროცესს, დაზოგოს დრო და სწრაფად მიიღოს სასურველი სერვისი:

- ძრავის ზეთის შეცვლა;
- ძრავის ზეთის ფილტრის შეცვლა;
- ძრავის ჰაერის ფილტრის შეცვლა;
- საწვავის ფილტრის შეცვლა;
- სალონის ფილტრის შეცვლა;
- საბურავის დაშლა-აწყობა;
- თვლების შეყრა;
- აკუმულატორის შეცვლა;
- საბურავის ბალანსირება;
- ალუმინის დისკების გასწორება;
- ავტომატურ გადაცემათა კოლოფში ზეთის შეცვლა;
- სავალი ნაწილის შემოწმება.

3. თეგეტა ქარდი

"თეგეტა ქარდი" (Classic, Silver, Gold, VIP) არის ავტომფლობელთათვის განკუთვნილი ლოიალობის ბარათი. ბარათის მფლობელი სარგებლობს „ჩემი ავტომობილის ისტორიის“ ონლაინ მომსახურებით. ნებისმიერი პროდუქტის/მომსახურების შეძენისას „თეგეტა ქარდზე“ აკუმულირდება ქულები, მათი გამოყენება სპეციალურ აქციებში მონაწილეობისას არის შესაძლებელი.

მომხმარებლის მხრიდან განხორციელებული ნებისმიერი შენაძენი პროდუქტსა თუ სერვისზე "თეგეტა მოტორსის" ცენტრებში ტარდება „თეგეტა ქარდზე“. ბარათზე ქულების განსაზღვრული რაოდენობის დაგროვებისას, მფლობელები მონაწილეობას იღებენ "თეგეტა მოტორსის" სპეციალურ აქციებში (მაგ. გამოცხადებული გათამაშებები, ქულების გაორმაგება და ა.შ.).

4. თეგეტა კომფორტი

„თეგეტა მოტორსი“ მომხმარებელს ავტომობილის შეკეთებას სერვისცენტრში მისვლის გარეშე სთავაზობს. „თეგეტა კომფორტი“ არის მომსახურება საქმიანი ადამიანებისთვის, რომლებსაც არ აქვთ დრო თავად მიიყვანონ ავტომობილი სერვისცენტრში. „თეგეტა კომფორტი“ გულისხმობს ავტომობილის მომსახურებას მომხმარებლის სერვის ცენტრში მისვლის გარეშე. „თეგეტა მოტორსის“ პერსონალური მენეჯერი მიაკითხავს ავტომობილს მომხმარებლისთვის სასურველ მისამართზე და თავად უზრუნველყოფს მის სერვის ცენტრში გადაყვანას და შეკეთებას. პერსონალური მენეჯერი მიდის მომხმარებლისთვის სასურველ მისამართზე, იბარებს ავტომობილს, რომელზეც მთლიანად იღებს პასუხისმგებლობას „კომპანია“ და უზრუნველყოფს მის ტრანსპორტირებას „თეგეტა მოტორსის“ ცენტრალურ ფილიალში. აღსანიშნავია, რომ ავტომობილი ტრანსპორტირების დროს დაზღვეულია.

5. ავტოსერვისის ტექნიკური პროექტები

„თეგეტა მოტორსი“ მეწარმეებს, რომელთა ბიზნეს გეგმა დაკავშირებულია საავტომობილო სფეროსთან (ავტოტექნომსახურებასთან), ტექნიკურ-საკონსულტაციო დახმარებას სთავაზობს. ავტოსერვისის ბიზნესის დაწყების ან გაფართოების მსურველებს „კომპანია“ სთავაზობს შემდეგი სახის მომსახურებას:

- ტექნიკური პროექტის შექმნა;
- სამშენებლო პროექტის შექმნა;
- არქიტექტორული გადაწყვეტილებები;
- იურიდიული საკითხების მოგვარება;
- ობიექტის აშენება;
- მოწყობილობა-დანადგარების შერჩევა, მიწოდება, მონტაჟი;
- სარეალიზაციო პროდუქციით მომარაგება;
- დახმარება კადრების კვალიფიკაციის ამაღლებაში.

6. ონლაინ კატალოგი

„თეგეტამ“ მრავალფუნქციური პორტალი „shop.tegetamotors“ შეიმუშავა, რომელიც პრაქტიკული პლატფორმაა მომხმარებლისთვის და წარმოადგენს ავტოსათადარიგო ნაწილების ონლაინ კატალოგს. დღეისათვის კატალოგში წარმოდგენილია საბურავების და აკუმულატორების სრული ასორტიმენტი. ონლაინ კატალოგის დახმარებით მომხმარებელს შეუძლია შეარჩიოს სასურველი პროდუქტი, მოიძიოს რომელ ფილიალში და რა ფასადაა მისი შეძენა შესაძლებელი. კატალოგი ხელმისაწვდომია მისამართზე shop.tegetamotors.ge მარტივი რეგისტრაციის გავლის შემდეგ.

გაყიდვის არხები

თეგეტა მოტორსი ბაზარს უკავშირდება გაყიდვების 4 მთავარი არხით:

- საცალო
- კორპორატიული
- სახელმწიფო ტენდერები
- საბითუმო

საცალო ვაჭრობა

კომპანიას ჰყავს 250,000-მდე ერთგულების ბარათის მფლობელი ყოველწლიურად აქტიური კლიენტი. კლასიკ ბარათი - 160,000, ვერცხლის ბარათი - 45,000, ხოლო ოქროს ბარათი - 40,000. თეგეტა მოტორსი მომხმარებლებს ლოიალობის ბარათების მფლობელებს შეუძლიათ ისარგებლონ დაგროვებადი სისტემით. დაგროვებული ქულებით მომხმარებელს აქვს შესაძლებლობა შეიძინოს მისთვის სასურველი პროდუქტი ბარათის 1 გატარებით.

კორპორატიული კლიენტები

„თეგეტა მოტორსი“ ემსახურება 35,000-ზე მეტ კორპორატიულ კლიენტს საქართველოში არსებული ყველა ბიზნეს სექტორიდან. კორპორატიული გაყიდვების არხი „ჯგუფის“ გაყიდვების ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი მიმართულებაა და მოიცავს შემდეგ სექტორში მომუშავე კომპანიებს: გზების და ჰესების მშენებლობა, სამთო სამომპოვებლო სამუშაოები, სამშენებლო მასალების, რკინის და მეტალის წარმოება.

სახელმწიფო ტენდერები

„თეგეტა მოტორსი“ ემსახურება 1,200-მდე საჯარო ორგანიზაციას. რაც გარკვეულწილად უზრუნველყოფს მომავალში სახელმწიფო სატრანსპორტო და ინფრასტრუქტურული პროექტების ზრდის შესაბამისად გაიზარდოს ბიზნესის ეს მოცულობაც.

საბითუმო ვაჭრობა

თეგეტა მოტორსი აქტიურად მოქმედებს საბითუმო გაყიდვებს სფეროში. კომპანიას ჰყავს 3,700-ზე მეტი სავაჭრო პარტნიორი ქვეყნის მასშტაბით. 2018 წელს „თეგეტა მოტორსმა“ შექმნა საბითუმო პორტალი, რის საშუალებითაც სავაჭრო პარტნიორებს შეუძლიათ მიიღონ სასურველი პროდუქტი ოფისიდან გაუსვლელად, ონლაინ შეკვეთების საშუალებით.

„თეგეტა ჯგუფის“ სტრუქტურა მოიცავს კომპანიებს, რომლებიც ჩართულნი არიან ავტომობილებისა და საავტომობილო პროდუქტების იმპორტის, დისტრიბუციის და სერვისის საცალო ვაჭრობის საქმიანობაში.

„კომპანია“ არის ლიდერი როგორც საცალო გაყიდვებში, ასევე, საბითუმო გაყიდვების, კორპორატიული გაყიდვებისა და სახელმწიფო ტენდერების ნაწილში.

სრულად კონსოლიდირებული შვილობილები წარმოადგენენ საოპერაციო ერთეულებს, რომლებიც კონცენტრირებას აკეთებენ ბიზნესის კონკრეტულ მიმართულებაზე. ასეთი კორპორატიული სტრუქტურა „კომპანიას“ საშუალებას აძლევს თითოეულ ერთეულში მიაღწიოს რესურსების გამოყენების მაქსიმალურ ეფექტურობას.

შვილობილი კომპანიების მიმოხილვა

შპს თეგეტა თრაქ ენდ ბას - დაარსდა 2006 წელს, როგორც ერთ-ერთი უმსხვილესი გერმანული საავტომობილო კონცერნის, MAN TRUCK & BUS AG-ის ოფიციალური იმპორტიორი საქართველოში. დღეისათვის კომპანია MAN-ის, SCHMITZ CARGOBULL-ის, CIFA-ს, TEREX-ის, ISUZU-ს და მრავალი სხვა სპეციალური ტექნიკის მწარმოებელი კომპანიის ოფიციალური წარმომადგენელი და პარტნიორია საქართველოში.

შპს თეგეტა კონსტრაქსშენ ექვიფმენტ - დაარსდა 2007 წელს. JCB-ის ოფიციალური დილერია საქართველოში. იგი მომხმარებელს სთავაზობს ცნობილი ბრიტანული ბრენდის, JCB-ის სამშენებლო და საგზაო ტექნიკას სრული საგარანტიო მომსახურებით, ასევე ნებისმიერი სამშენებლო ტექნიკის სერვისსა და სათადარიგო ნაწილებს.

შპს თეგეტა პრემიუმ ვიიქელს - დაარსდა 2010 წელს. „პორშე“ და „მაზდა“-ს ოფიციალური წარმომადგენელია საქართველოში. 2011 წელს კომპანიამ გახსნა „პორშე ცენტრი თბილისი“, ხოლო 2012 წელს ქართულ ბაზარზე შემოიყვანა იაპონური ბრენდი „მაზდა“. ახდენს აღნიშნული სამარკო ნიშნის მქონე მსუბუქი ავტომობილების იმპორტს, რეალიზებასა და პორშე და მაზდას სამარკო ნიშნის მქონე მსუბუქი ავტომობილების მომსახურებას.

შპს ტოიოტა ცენტრი თეგეტა - დაარსდა 2013 წელს. TOYOTA-ს ოფიციალური დილერია საქართველოში. 2013 წელს „თეგეტა მოტორსსა“ და „ტოიოტა კავკასიას“ შორის ურთიერთთანამშრომლობის შეთანხმება შედგა და 2013 წლის 26 აგვისტოს დაფუძნდა „TOYOTA CENTER TEGETA.“ 2014 წელს კომპანიამ „ტოიოტა კავკასიისგან“ ტოიოტას დილერისა და ავტორიზებული სერვისცენტრის სტატუსი მიიღო. კომპანია მონობრენდულია და მისი მომსახურება სრულიად ტოიოტას ბრენდის ავტომობილებზეა ფოკუსირებული.

შპს თეგეტა აკადემია - შპს თეგეტა აკადემია - იურიდიულ პირად დაარსდა 2017 წელს. მისი მიზანია პროფესიული განათლების პოპულარიზაცია ქვეყანაში, მაღალკვალიფიციური სპეციალისტების მომზადება ავტომომსახურების სფეროში და მათი შემდგომი დასაქმება. 2018 წელს „თეგეტა აკადემიის“ მიერ გადამზადდა 1,336 ადამიანი. ამასთან სპეციალური პროგრამების ფარგლებში თეგეტა აკადემიის მიერ გადამზადებული 114 პირი დასაქმდა „თეგეტა მოტორსის“ სხვადასხვა ფილიალებში. თეგეტა აკადემიის მიერ განხორციელდა მასშტაბური პროექტები: თეგეტა მოტორსის გაყიდვების კონსულტანტების და მოლარე-ოპერატორების პროფესიული ატესტაცია, მისტიური კვლევის ხარისხის მონიტორინგი, უცხო ენების პროექტი კომპანიის თანამშრომლებისთვის და მენეჯერებისთვის, შემუშავდა სექტორის მენეჯერის პროფესიული სტანდარტი, განხორციელდა დაიწყე კარიერა თეგეტა მოტორსის ფარგლებში 4 ნაკადის სწავლება. შემუშავდა 29 ახალი ტრენინგ მოდული, რომლიდანაც 18 უკვე განხორციელდა. აკადემიის სასწავლო კურსს უძღვებიან როგორც ადგილობრივი, ასევე უცხოელი ტრენერები, მსოფლიოს წამყვანი ავტოინდუსტრიის სფეროდან, როგორებიც გახლავთ ბოში, მოტული, პორშე, ტოიოტა და სხვა მსოფლიო წამყვანი ბრენდები.

დეტალური ინფორმაცია „კომპანიის“ შვილობილი კომპანიების შესახებ მოცემულია 2018 წლის აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში.

ყველა ბიზნესი სტრუქტურირებულია, როგორც „კომპანიის“ 100%-იანი შვილობილი.

ბრენდები

„თეგეტა ჯგუფმა“ ჩამოაყალიბა პარტნიორული ურთიერთობები მრავალ საერთაშორისო მწარმოებელთან და ბრენდთან. თეგეტა მოტორსი ოფიციალურად წარმოადგენს გლობალურ საავტომობილო ბრენდებს. ყველაზე მნიშვნელოვანი ბრენდების სია შემდეგია:

Bridgestone	Denso
Michelin	Febi
Continental	Hengst
Shell	MAN
Mobil	JCB
Motul	Toyota
Varta-johnson Controls	Porsche
Bosch	Mazda
ZF group	Hyundai

„ჯგუფში“ წარმოდგენილია თითქმის ყველა წამყვანი მწარმოებელი ავტონაწილების და მასალების მწარმოებელი კომპანიის პროდუქცია. მსხვილი ბრენდების სია შემდეგ სურათშია ნაჩვენები:

„კომპანია“ ყოველწლიურად ზრუნავს მაღალტექნოლოგიურ განვითარებაზე მსოფლიოს წამყვანი ბრენდების მხარდაჭერით, დასავლური ცოდნის, გამოცდილების გაზიარებითა და საკუთარ საქმიანობაში დანერგვით. „თეგეტა მოტორსი“ მუდმივად ხარისხზეა ორიენტირებული, სწორედ ამაზე მეტყველებს „კომპანიის“ უცვლელი სლოგანი „დროა აირჩიო ხარისხი“.

„კომპანიის“ სამომავლო გეგმები და 2018 წლის მნიშვნელოვანი მოვლენები

სამომავლო გეგმები

„კომპანია“ მიზნად ისახავს გააგრძელოს ბოლო წლების წარმატებული საქმიანობა და შესაბამისად შეიმუშავა გარკვეული სტრატეგიული პრიორიტეტები, რომლებიც უზრუნველყოფენ მის შემდგომ ზრდას. „თეგეტა მოტორსის“ ძირითადი სტრატეგიული მიზნები მომავალი წლებისთვის მოიცავს:

- კომპანიის პოზიციის გამყარება ბაზარზე და ბაზრის წილის ზრდა ყველა მიმართულებით;
- პროდუქციის დივერსიფიკაცია ბაზარზე მოსალოდნელი რყევების თავიდან ასაცილებლად;
- ფილიალების ქსელის გაფართოება საქართველოს მასშტაბით;
- ახალი ბაზრების ათვისება საქართველოს ფარგლებს გარეთ პარტნიორებთან ერთად.

კომპანიის განვითარებისათვის მნიშვნელოვან მიმართულებას წარმოადგენს ინფრასტრუქტურული პროექტების განვითარება, კერძოდ სასაწყობო და საოპერაციო ობიექტების მშენებლობა, დადგენილი სტრატეგიის მიხედვით კომპანია დამატებით განიხილავს სასესხო და/ან სააქციო კაპიტალის ბაზარზე გასვლას და სამომავლო პროექტების დასაფინანსებლად კაპიტალის მოზიდვას, კომპანიის მიზანია მსხვილ საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტებთან და საერთაშორისო ფონდებთან მუშაობა, მოზიდული კაპიტალი კომპანიას საშუალებას მისცემს შეამციროს სასესხო ვალდებულების ტვირთი და დააფინანსოს სამომავლო პროექტები, ხოლო გრძელ ვადაში კი გაისტუმროს ინვესტორი ორივე მხრისთვის მომგებიანი გარიგებით.

თეგეტა მოტორსის გრძელვადიანი სტრატეგიის ყველაზე მნიშვნელოვან ნაწილს წარმოადგენს, საერთაშორისო საფონდო ბირჟაზე გასვლა და აქციების გამოშვება, ეს იქნება როგორც კომპანიისთვის ისე ქვეყნისთვის ძალიან მნიშვნელოვანი ნაბიჯი.

2018 წლის მნიშვნელოვანი მოვლენები

- გაიხსნა ბაქოს მესამე ფილიალი;
- 2018 წლის დასაწყისში თეგეტა მოტორსი გახდა Group Auto Caucasus-ს წევრი;
- 2018 წლის სექტემბერში კომპანიამ დაწერა შრომის უსაფრთხოებისა და ჯანმრთელობის მართვის (ISO 18001:2007) და გარემოს დაცვის მენეჯმენტის სისტემები (ISO 14001:2015);
- 2018 წლის ბოლოს დაიწერა ბრიჯსტოუნის ბრენდის საბურავებზე უსასრულო გარანტიები.

2019 წლის მნიშვნელოვანი მოვლენები

- 2019 წელს შპს თეგეტა აკადემიამ გაიარა აკრედიტაცია და მოიპოვა პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულების სტატუსი;
- 2019 წელს გაიხსნა შპს „თეგეტა მოტორსის“ ბათუმის რეგიონალური ცენტრი;
- 2019 წლის 30 აპრილს შპს თეგეტა მოტორსმა 30 მილიონი ლარის ოდენობის ობლიგაციების ემისია განახორციელა. ობლიგაციები გამოშვებულ იქნა 1,000 (ათასი) ლარი ნომინალური ღირებულების ობლიგაციებად და მათი გამოსყიდვა მოხდება 2022 წლის 30 აპრილს, მათი ძირი ღირებულებით. ობლიგაციებიდან მოზიდული სახსრები კომპანიამ მიმართა არსებული საბანკო სესხების რეფინანსირებისთვის, რის შედეგადაც შეძლო ვალდებულებების ვადიანობის გახანგრძლივება, დაფინანსების სტრუქტურის დივერსიფიცირება და წვდომა კაპიტალის ბაზრებზე;
- 2019 წელს კომპანიამ განავითარა კორპორატიული მართვის სისტემა და კომპანიამ სამეთვალყურეო საბჭო შექმნა. საბჭო ხუთი წევრისგან შედგება, რომელთაგან სამი არააღმასრულებელი დირექტორია;
- 2019 წლის მარტში კომპანიამ „Scope Ratings GmbH“-სგან მიიღო საკრედიტო რეიტინგი „BB-“;
- 2019 წელს შპს თეგეტა მოტორსმა დაიწყო ვოლვოს ბრენდის ავტომობილებით ვაჭრობა.

„თეგეტა ჯგუფის“ კონსოლიდირებული ფინანსური ინფორმაცია

შპს „თეგეტა მოტორსი“ მის შვილობილ კომპანიებთან ერთად წარმოადგენს ერთიან ბიზნეს-ჯგუფს. „კომპანია“ სრულად აკონსოლიდირებს შვილობილების ფინანსურ შედეგებს და წარადგენს ერთიანი ბიზნეს-ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებას. „ჯგუფის“ ფინანსური ანგარიშგება შეიცავს შვილობილების ფინანსურ შედეგებს მათზე კონტროლის მოპოვების დღიდან კონტროლის დაკარგვის დღემდე. ბიზნესების შეძენა აღირიცხება შესყიდვის მეთოდით, რომლის მიხედვითაც შეძენილი ბიზნესის აქტივები და ვალდებულებები შეძენის დღისთვის მათი სამართლიანი ღირებულებით აღირიცხება. „ჯგუფის“ არსებული სტრუქტურა ვერტიკალური ინტეგრაციიდან გამომდინარეობს და მნიშვნელოვან სარგებელს ნახულობს შვილობილებს შორის ვაჭრობის გზით. ამ ურთიერთობებიდან წარმოქმნილი არარეალიზებული ნამეტი ელიმინირდება კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში. „თეგეტა ჯგუფის“ ფინანსური ანგარიშგება წარმოებს ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) მიხედვით. ამ დოკუმენტში წარმოდგენილი 2017 და 2018 ფისკალური წლების ფინანსური ანგარიშგებები აუდიტორულად შემოწმებულია დიდი ოთხეულის წევრი აუდიტორული კომპანიების მიერ.

„თეგეტა ჯგუფის“ ფინანსური შედეგების მიმოხილვა

შემოსავლები, რეალიზებული საქონლის თვითღირებულება და საერთო მოგება

„თეგეტა ჯგუფის“ ბრუნვა მოიცავს კლიენტებზე განხორციელებულ გაყიდვებს „ჯგუფში“ შემავალი მშობელი კომპანიის და შვილობილების მიერ. 2018 წელს „თეგეტა ჯგუფის“ გაყიდვებმა 427,984 მილიონი ლარი შეადგინა, რაც 23.2%-ით აღემატებოდა წინა წლის შედეგს, როდესაც გაყიდვებმა 347,347 მილიონი ლარი შეადგინა. რეალიზებული საქონლისა და მომსახურებების თვითღირებულება კი გაიზარდა წინა წელთან შედარებით 25.5%-ით. რეალიზებული პროდუქციის თვითღირებულების უფრო მეტად ზრდა შემოსავლებთან შედარებით გამოწვეულია უცხოური ვალუტის კურსების გაზრდით და ავტომობილების რეალიზაციის წილის ზრდით მთლიან გაყიდვებში.

(ათას ლარში)	2017	2018
შემოსავლები	347,347	427,984
რეალიზებული პროდუქციის თვითღირებულება	(277,155)	(347,880)
საერთო მოგება	70,192	80,104

საოპერაციო ხარჯები საქმიანობიდან

2018 წელს საოპერაციო მოგებამ 31.804 მილიონი ლარი შეადგინა. 2018 წლის მონაცემი 5.3%-ით ნაკლებია წინა წელთან შედარებით, როდესაც საოპერაციო მოგებამ 33.585 მილიონი ლარი შეადგინა.

(ათას ლარში)	2017	2018
შემოსავლები	347,347	427,984
რეალიზებული საქონლის თვითღირებულება	(277,155)	(347,880)
საერთო მოგება	70,192	80,104
ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები	(35,613)	(39,374)
რეკლამისა და მარკეტინგის ხარჯები	(4,371)	(8,681)
სხვა საოპერაციო შემოსავლები	5,048	2,476
სხვა საოპერაციო ხარჯები	(1,671)	(2,721)
საოპერაციო მოგება	33,585	31,804

საოპერაციო მოგების მოცულობის შემცირება პირველ რიგში გამოწვეულია უცხოური ვალუტის კურსების ზრდის გამო. ასევე, სხვა საოპერაციო შემოსავლის შემცირებით, ვინაიდან კომპანიის 2017 წელს არსებული მაღალი სხვა საოპერაციო შემოსავლები ძირითადად გამოწვეული იყო 1,695 მილიონი ლარის საკომისიო შემოსავლით, რომელიც „თეგეტა თრაქ ენდ ბასმა“ მიიღო „MAN Truck and Bus AG“-ის მიერ 2017 წელს შემოყვანილი 102 ლურჯი ავტობუსიდან.

სხვა საოპერაციო შემოსავლები (ათას ლარში)	2017	2018
შემოსულობა საგარანტიო რეზერვის	455	467
გადაფასებიდან		
საოპერაციო საიჯარო შემოსავალი	74	227
შემოსულობა ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან	55	165
სადაზღვევო ზარალის ანაზღაურება	98	134
შემოსავალი სასაწყობო მომსახურებიდან	80	110
შემოსავალი ჯარიმებიდან	24	85
სააგენტო მომსახურების საკომისიო	1,695	13
გაუფასურების ანარიცხებისაღდგენა სავაჭრო და სხვა	581	-
მოთხოვნებზე		
მარაგების ჩამოწერის აღდგენა	485	-
სხვა შემოსავალი	1,501	1,275
სულ	5,048	2,476

ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები 2018 წელს 10.6%-ით გაიზარდა და 39.37 მილიონი ლარი შეადგინა. 2017 წელს ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები 35.61 მილიონ ლარს შეადგენდა. ხარჯების ზრდის მთავარი გამომწვევი ფაქტორი იყო 2018 წელს კომპანიის მასშტაბის ზრდა.

ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები (ათას ლარში)	2017	2018
პერსონალის ხარჯი	(20,062)	(20,524)
საიჯარო ხარჯი	(3,642)	(5,124)
ცვეთა და ამორტიზაცია	(2,732)	(3,280)
საოფისე ხარჯი	(1,617)	(2,060)
გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა	(1,956)	(1,955)
პროფესიონალური მომსახურებები	(1,484)	(1,659)
კომუნალური ხარჯი	(1,108)	(1,250)
სამივლინებო ხარჯი	(687)	(834)
კომუნიკაციის ხარჯი	(399)	(564)
უსაფრთხოება	(379)	(417)
შეკეთება და ტექნიკური მომსახურება	(524)	(396)
საბანკო ხარჯები	(270)	(325)
საწვავის ხარჯი	(222)	(279)
სხვა ხარჯები	(531)	(707)
სულ	(35,613)	(39,374)

EBITDA

2018 წელს EBITDA 37.1 მილიონი ლარი იყო, რაც 2.1%-ით ნაკლებია წინა წელთან შედარებით, როდესაც EBITDA 37.98 მილიონი ლარი იყო. EBITDA-ს შემცირება ძირითადად გამოიწვია საერთო მოგების მარჟის შემცირებამ, სხვა საოპერაციო შემოსავლის შემცირებამ.

(ათას ლარში)	2017	2018
შემოსავლები	347,347	427,984
საოპერაციო მოგება	33,585	31,804
ცვეთისა და ამორტიზაციის ხარჯი	(4,390)	(5,338)
EBITDA	37,975	37,142

ფინანსური შემოსავალი / (ხარჯი) და წმინდა მოგება

„თეგეტა ჯგუფის“ ფინანსური ხარჯი უმეტესწილად წარმოადგენს საპროცენტო ხარჯს „თეგეტა ჯგუფის“ საბანკო ვალებსა და სხვა ინსტრუმენტებზე. 2018 წელს საპროცენტო ხარჯმა 9.67 მილიონი ლარი შეადგინა, რაც 8.4%-ით მეტია წინა წელთან შედარებით, როდესაც საპროცენტო ხარჯი 8.92 მილიონი იყო. საპროცენტო ხარჯის ზრდა გამოწვეული იყო 2018 წლის განმავლობაში სასესხო ვალდებულებების მოცულობის ზრდით¹.

2018 წელს დაფიქსირდა ზარალი საკურსო სხვაობიდან 2.29 მილიონი ლარი, რაც გამოწვეული იყო უცხოური ვალუტის კურსის ზრდით. 2017 წელს მოგებამ საკურსო სხვაობიდან 2.97 მილიონი ლარი შეადგინა. კომპანია უცხოური ვალუტის კურსების ზრდის გამო გამოწვეული საკურსო სხვაობების შესამცირებლად 2019 წელს გეგმავს სესხების გაღარებას.

(ათას ლარში)	2017	2018
შემოსავლები	347,347	427,984
საოპერაციო მოგება	33,585	31,804
საპროცენტო შემოსავალი	240	372
საპროცენტო ხარჯი	(8,919)	(9,672)
უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებით გამოწვეული შემოსულობა / (ზარალი)	2,971	(2,291)
საკომისიო ხარჯები	(371)	(311)
მეკავშირე კომპანიების შედეგების წილი	58	(22)
მოგება დაბეგვრამდე	27,564	19,880
მოგების გადასახადის შეღავათი/(ხარჯი)	(608)	(638)
წმინდა მოგება	26,956	19,242

TEGETA MOTORS LLC

Consolidated and Separate Financial Statements

*For the year ended 31 December 2018
Together with independent auditor's report*

Contents

INDEPENDENT AUDITOR'S REPORT

CONSOLIDATED AND SEPARATE FINANCIAL STATEMENTS

Consolidated and separate statements of financial position.....	4
Consolidated and separate statements of profit or loss and other comprehensive income.....	5
Consolidated and separate statements of changes in equity	6
Consolidated and separate statements of cash flows	7

NOTES TO THE CONSOLIDATED AND SEPARATE FINANCIAL STATEMENTS

1. Tegeta Motors Group.....	8
2. Operating environment of the Group	9
3. Summary of significant accounting policies	9
4. Changes in accounting policies and disclosures.....	20
5. New standards and interpretations issued but not yet effective.....	21
6. Critical accounting estimates and assumptions.....	22
7. Property, plant and equipment	23
8. Investments in associates	24
9. Inventories	25
10. Trade and other receivables	25
11. Cash and cash equivalents	26
12. Borrowings	26
13. Trade and other payables	28
14. Revenue from contract with customers.....	28
15. Cost of sales.....	29
16. General and administrative expenses	29
17. Other operating income.....	29
18. Other operating expenses.....	30
19. Finance costs.....	30
20. Finance income.....	30
21. Equity	30
22. Income tax expense.....	30
23. Contingencies and commitments	30
24. Financial risk management	32
25. Fair value of financial instruments.....	35
26. Balances and transactions with related parties	35
27. Non-cash transactions	37
28. Subsequent events.....	37

Independent auditor's report

To the Shareholders and Supervisory Board of
Tegeta Motors LLC

Opinion

We have audited the consolidated and separate financial statements of Tegeta Motors LLC (the Company) and its subsidiaries (together referred to as "the Group"), which comprise the consolidated and separate statements of financial position as at 31 December 2018, and the consolidated and separate statements of profit or loss and other comprehensive income, the consolidated and separate statements of changes in equity and consolidated and separate statements of cash flows for the year then ended, and notes to the consolidated and separate financial statements, including a summary of significant accounting policies.

In our opinion, the accompanying consolidated and separate financial statements present fairly, in all material respects, the consolidated and separate financial positions of the Group and the Company as at 31 December 2018 and its consolidated and separate financial performance and its consolidated and separate cash flows for the year then ended in accordance with International Financial Reporting Standards (IFRSs).

Basis for opinion

We conducted our audit in accordance with International Standards on Auditing (ISAs). Our responsibilities under those standards are further described in the *Auditor's responsibilities for the audit of the consolidated and separate financial statements* section of our report. We are independent of the Group and the Company in accordance with the International Ethics Standards Board for Accountants' Code of Ethics for Professional Accountants (IESBA Code), and we have fulfilled our other ethical responsibilities in accordance with the IESBA Code. We believe that the audit evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion.

Other matter paragraph

The consolidated and separate financial statements of the Group and the Company as at and for the year ended 31 December 2017 were audited by another auditor who expressed an unmodified opinion on those consolidated and separate financial statements on 31 July 2018.

Other information included in the Group's and Company' Annual reports

Other information consists of the information included in the Annual Reports other than the consolidated and separate financial statements and our auditor's report thereon. Management is responsible for the other information. The Annual Reports are expected to be made available to us after the date of this auditor's report.

Our opinion on the consolidated and separate financial statements does not cover the other information and we will not express any form of assurance conclusion thereon.

In connection with our audit of the consolidated and separate financial statements, our responsibility is to read the other information identified above when it becomes available and, in doing so, consider whether the other information is materially inconsistent with the consolidated and separate financial statements or our knowledge obtained in the audit or otherwise appears to be materially misstated.

Responsibilities of management and the Supervisory Board for the consolidated and separate financial statements

Management is responsible for the preparation and fair presentation of the consolidated and separate financial statements in accordance with IFRSs, and for such internal control as management determines is necessary to enable the preparation of consolidated and separate financial statements that are free from material misstatement, whether due to fraud or error.

In preparing the consolidated and separate financial statements, management is responsible for assessing the Group's and the Company's ability to continue as a going concern, disclosing, as applicable, matters related to going concern and using the going concern basis of accounting unless management either intends to liquidate the Group or the Company or to cease operations, or has no realistic alternative but to do so.

The Supervisory Board is responsible for overseeing the Group's and the Company's financial reporting process.

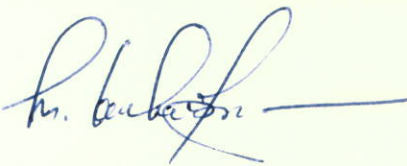
Auditor's responsibilities for the audit of the consolidated and separate financial statements

Our objectives are to obtain reasonable assurance about whether the consolidated and separate financial statements as a whole are free from material misstatement, whether due to fraud or error, and to issue an auditor's report that includes our opinion. Reasonable assurance is a high level of assurance, but is not a guarantee that an audit conducted in accordance with ISAs will always detect a material misstatement when it exists. Misstatements can arise from fraud or error and are considered material if, individually or in the aggregate, they could reasonably be expected to influence the economic decisions of users taken on the basis of these consolidated and separate financial statements.

As part of an audit in accordance with ISAs, we exercise professional judgment and maintain professional skepticism throughout the audit. We also:

- ▶ Identify and assess the risks of material misstatement of the consolidated and separate financial statements, whether due to fraud or error, design and perform audit procedures responsive to those risks, and obtain audit evidence that is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion. The risk of not detecting a material misstatement resulting from fraud is higher than for one resulting from error, as fraud may involve collusion, forgery, intentional omissions, misrepresentations, or the override of internal control.
- ▶ Obtain an understanding of internal control relevant to the audit in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances, but not for the purpose of expressing an opinion on the effectiveness of the Group's and the Company's internal control.
- ▶ Evaluate the appropriateness of accounting policies used and the reasonableness of accounting estimates and related disclosures made by management.
- ▶ Conclude on the appropriateness of management's use of the going concern basis of accounting and, based on the audit evidence obtained, whether a material uncertainty exists related to events or conditions that may cast significant doubt on the Group's and the Company's ability to continue as a going concern. If we conclude that a material uncertainty exists, we are required to draw attention in our auditor's report to the related disclosures in the consolidated and separate financial statements or, if such disclosures are inadequate, to modify our opinion. Our conclusions are based on the audit evidence obtained up to the date of our auditor's report. However, future events or conditions may cause the Group or the Company to cease to continue as a going concern.
- ▶ Evaluate the overall presentation, structure and content of the consolidated and separate financial statements, including the disclosures, and whether the consolidated and separate financial statements represent the underlying transactions and events in a manner that achieves fair presentation.
- ▶ Obtain sufficient appropriate audit evidence regarding the financial information of the entities or business activities within the Group and the Company to express an opinion on the consolidated and separate financial statements. We are responsible for the direction, supervision and performance of the group audit. We remain solely responsible for our audit opinion.

We communicate with the Supervisory Board regarding, among other matters, the planned scope and timing of the audit and significant audit findings, including any significant deficiencies in internal control that we identify during our audit.

Ruslan Khoroshvili

On behalf of EY LLC

Tbilisi, Georgia

15 May 2019

TEGETA MOTORS LLC
Consolidated and separate statements of financial position
(Amounts in thousands of Georgian Lari)

		GROUP		COMPANY	
	Note	31 December 2018	31 December 2017	31 December 2018	31 December 2017
ASSETS					
Non-current assets					
Property, plant and equipment	7	81,508	71,166	72,182	61,304
Intangible assets		3,768	3,178	3,711	3,128
Prepayments for fixed assets		4,089	—	4,298	—
Rent prepaid		1,638	1,764	—	—
Warranty related assets	6	1,078	—	—	—
Investments in subsidiaries	1	—	—	3,459	3,038
Investments in associates	8	203	267	206	206
Total non-current assets		92,284	76,375	83,856	67,676
Current assets					
Warranty related asset	6	937	—	160	—
Inventories	9	91,387	70,183	65,751	51,712
Trade and other receivables	10	26,913	20,799	18,769	13,676
Prepayments		14,768	5,083	2,829	3,161
Prepaid income tax		1,478	—	1,299	—
Loans issued		28	1,488	7	1,482
Cash and cash equivalents	11	21,423	13,902	2,837	4,885
Total current assets		156,934	111,455	91,652	74,916
TOTAL ASSETS		249,218	187,830	175,508	142,592
EQUITY					
Charter capital		18,133	4,133	18,133	4,133
Retained earnings		60,753	44,119	52,475	43,949
TOTAL EQUITY	21	78,886	48,252	70,608	48,082
LIABILITIES					
Non-current liabilities					
Borrowings	12	60,995	64,954	43,672	45,353
Warranty provision	6	2,474	—	—	—
Contract liabilities		588	2,162	—	—
Total non-current liabilities		64,057	67,116	43,672	45,353
Current liabilities					
Borrowings	12	41,062	30,484	28,359	17,300
Trade and other payables	13	31,175	31,851	26,274	26,980
Warranty provision	6	1,162	—	160	—
Financial guarantee provision		—	—	421	—
Tax payables, other than income tax		5,453	3,649	4,759	2,982
Contract liabilities	14	27,423	6,478	1,255	1,895
Total current liabilities		106,275	72,462	61,228	49,157
TOTAL LIABILITIES		170,332	139,578	104,900	94,510
TOTAL EQUITY AND LIABILITIES		249,218	187,830	175,508	142,592

Approved for issue and signed on 15 May 2019

 Avtandil Tsereteli
General Director

 Revaz Zirakadze
Finance Director

The accompanying notes on pages 8 to 37 are an integral part of these consolidated and separate financial statements.

TEGETA MOTORS LLC
Consolidated and separate statements of profit or loss and other comprehensive income
(Amounts in thousands of Georgian Lari)

	Note	GROUP		COMPANY	
		2018	2017	2018	2017
Revenue from contract with customers	14	427,984	347,347	234,946	204,606
Cost of sales	15	(347,880)	(277,155)	(175,437)	(151,042)
Gross profit		80,104	70,192	59,509	53,564
General and administrative expenses	16	(39,374)	(35,613)	(33,706)	(30,739)
Selling and distribution expenses		(8,681)	(4,371)	(7,275)	(3,261)
Other operating income	17	2,476	5,048	3,944	4,245
Other operating expenses	18	(2,721)	(1,671)	(1,810)	(1,571)
Operating profit		31,804	33,585	20,662	22,238
Finance income	20	372	3,211	290	2,958
Finance costs	19	(12,274)	(9,290)	(9,239)	(5,995)
Share of results of associates	8	(22)	58	–	–
Profit before income tax		19,880	27,564	11,713	19,201
Income tax expense	22	(638)	(608)	(531)	(562)
Profit for the year		19,242	26,956	11,182	18,639
Other comprehensive income		–	–	–	–
Total comprehensive income		19,242	26,956	11,182	18,639

The accompanying notes on pages 8 to 37 are an integral part of these consolidated and separate financial statements.

TEGETA MOTORS LLC
Consolidated and separate statements of changes in equity
(Amounts in thousands of Georgian Lari)

GROUP	Charter capital	Retained earnings	Total equity
Balance at 31 December 2016	4,133	21,163	25,296
Dividends declared (Note 21)	–	(4,000)	(4,000)
Total comprehensive income for the year	–	26,956	26,956
Balance at 31 December 2017	4,133	44,119	48,252
Effect of adoption of IFRS 9 (Note 4)	–	392	392
Balance at 1 January 2018	4,133	44,511	48,644
Dividends declared (Note 21)	–	(3,000)	(3,000)
Increase of charter capital (Note 21)	14,000	–	14,000
Total comprehensive income for the year	–	19,242	19,242
Balance at 31 December 2018	18,133	60,753	78,886

COMPANY	Charter capital	Retained earnings	Total equity
Balance at 31 December 2016	4,133	29,310	33,443
Dividends declared (Note 21)	–	(4,000)	(4,000)
Total comprehensive income for the year	–	18,639	18,639
Balance at 31 December 2017	4,133	43,949	48,082
Effect of adoption of IFRS 9 (Note 4)	–	344	344
Balance at 1 January 2018	4,133	44,293	48,426
Dividends declared (Note 21)	–	(3,000)	(3,000)
Increase of charter capital (Note 21)	14,000	–	14,000
Total comprehensive income for the year	–	11,182	11,182
Balance at 31 December 2018	18,133	52,475	70,608

The accompanying notes on pages 8 to 37 are an integral part of these consolidated and separate financial statements.

TEGETA MOTORS LLC
Consolidated and separate financial statements of cash flows
(Amounts in thousands of Georgian Lari)

		GROUP		COMPANY	
	Note	2018	2017	2018	2017
Cash flows from operating activities					
Profit before income tax		19,880	27,564	11,713	19,201
Adjustments for:					
Depreciation of property, plant and equipment	7	4,832	3,996	3,633	3,034
Amortization of intangible assets		506	394	495	385
Provision for / (reversal of) expected credit losses for trade and other receivables	10	322	(581)	213	(225)
Gain on disposal of property, plant and equipment		(165)	(55)	(168)	(26)
Reversal of inventory write-down		–	(485)	–	–
Utilization of provisions for liabilities and charges		–	(50)	–	(50)
Reversal of impairment of investment in subsidiary	11	–	–	–	(2,437)
(Reversal of) / provision for expected credit losses on loans issued		(19)	175	(19)	175
Interest income	20	(372)	(240)	(290)	(232)
Interest expense	12, 19	9,672	8,919	6,680	5,769
Foreign exchange losses/(gains)	19, 20	2,291	(2,971)	2,482	(2,726)
Trade payables forgiven		(25)	(77)	–	(4)
Write-down of inventories to net realizable value	9	1,108	498	856	498
Write-off of prepayment and bad debt		–	75	–	55
Dividend income	1	–	–	(2,042)	(45)
Share of results of associates	8	22	(13)	–	–
Operating cash flows before working capital changes		38,052	37,149	23,553	23,372
Changes in trade and other receivables		(5,867)	(1,968)	(4,677)	(2,302)
Changes in prepayments		(9,559)	1,082	332	(691)
Changes in inventories		(22,312)	(22,077)	(14,895)	(14,083)
Changes in trade and other payables		576	5,808	237	3,551
Changes in warranty provision		3,636	–	160	–
Changes in warranty related asset		(2,015)	–	(160)	–
Changes in contract liabilities		19,371	4,312	(640)	727
Changes in tax payables		1,804	978	1,777	1,172
Changes in working capital		(14,366)	(11,865)	(17,866)	(11,626)
Net cash from operating activities		21,570	24,321	3,857	10,865
Cash flows from investing activities					
Purchase of property, plant and equipment		(21,096)	(12,552)	(20,531)	(10,500)
Proceeds from sale of property, plant and equipment		2,036	603	1,615	–
Acquisition of intangible assets		(1,060)	(842)	(1,042)	(842)
Proceeds from sale of investment in joint venture		–	1,137	–	1,137
Cash contribution into the capital of subsidiaries and associates		–	–	–	(503)
Loans issued		(7,174)	(1,018)	(7,474)	(1,018)
Repayment of loans issued		8,666	464	8,966	1,164
Interest received		256	144	258	195
Dividends received		6	31	2,006	31
Net cash used in investing activities		(18,366)	(12,033)	(16,202)	(10,336)
Cash flows from financing activities					
Proceeds from borrowings	12	156,256	161,016	112,007	129,729
Repayment of borrowings	12	(151,091)	(151,733)	(103,277)	(118,417)
Interest paid	12	(10,125)	(9,098)	(6,972)	(5,822)
Cash contribution into the charter capital	21	14,000	–	14,000	–
Dividends paid		(3,758)	(3,991)	(3,758)	(3,991)
Net cash used in financing activities		5,282	(3,806)	12,000	1,499
Effect of exchange rate changes on cash and cash equivalents		(965)	(23)	(1,703)	419
Net increase/(decrease) in cash and cash equivalents		7,521	8,459	(2,048)	2,447
Cash and cash equivalents at the beginning of the year		13,902	5,443	4,885	2,438
Cash and cash equivalents at the end of the year	11	21,423	13,902	2,837	4,885

Non-cash transactions are presented in Note 27.

The accompanying notes on pages 8 to 37 are an integral part of these consolidated and separate financial statements.

TEGETA MOTORS LLC
Notes to the consolidated and separate financial statements for 2018
(Amounts in thousands of Georgian Lari)

1. Tegeta Motors Group

Tegeta Motors LLC (the “Company”), identification number 202177205, was incorporated on 26 April 2001 and is domiciled in Georgia. The Company has been set up as a limited liability company in accordance with Georgian law. The Company’s registered address is #5, 12th Kilometer of David Agmashenebeli Alley, 0131, Tbilisi, Georgia.

Shareholders structure of the Company are:

Shareholders	2018	2017
Temur Kokhodze, citizen of Georgia	70.0%	70.0%
Zauri Tskhadadze, citizen of Georgia	21.0%	21.0%
Giorgi Mshvildadze, citizen of Georgia	3.0%	3.0%
Marine Mumladze, citizen of Georgia	3.0%	–
Elguja Tsakadze, citizen of Georgia	–	3.0%
Beka Kiliptari, citizen of Georgia	1.5%	1.5%
Tina Kokhodze, citizen of Georgia	1.5%	1.5%

The Company’s principal business activity is trading with imported auto tires, lubricants, accumulators and other spare parts, as well as providing the automotive maintenance and repair services through servicing facilities located in different regions of Georgia. The Company owns 25 regional retail outlets and servicing facilities around Georgia and an administrative office in Tbilisi.

The Company is a parent company to the following entities (together referred to as the “Group”), that are included in the consolidated financial statements of the Group:

Subsidiary	Activity	Shareholding/voting (%)		Investment in subsidiaries (000 GEL)	
		31 December 2018	31 December 2017	31 December 2018	31 December 2017
Direct subsidiaries					
Tegeta Truck and Bus LLC	Retail of transportation trucks, buses and trailers	100%	100%	0.2	0.2
Tegeta Construction Equipment LLC	Retail of heavy duty construction vehicles	100%	100%	0.2	0.2
Tegeta Premium Vehicles LLC	Retail of Porsche and Mazda brand vehicles	100%	100%	2,937	2,900
Toyota Centre Tegeta LLC	Retail and service of Toyota brand vehicles	100%	100%	406	22
Tegeta Leasing LLC	Leasing of heavy duty construction vehicles	100%	100%	11	11
Tegeta Academy LLC	Automotive direction training center	100%	100%	30	30
Tegeta Motors Telavi LLC	Inactive	100%	100%	0.2	0.2
Tegeta Motors Akhaltsikhe LLC	Inactive	100%	100%	0.2	0.2
Tegeta Logistics LLC	Inactive	100%	100%	74	74
Geoprotector LLC	Inactive	60%	60%	–	–
Tegeta Motors Baku LLC	Inactive	100%	–	–	–
Agroservice LLC	Inactive	100%	100%	0.2	0.2
				3,459	3,038

All subsidiaries are incorporated and domiciled in Georgia, except Tegeta Motors Baku, which is under Azerbaijan’s jurisdiction. As at 31 December 2017, due to improved financial performance the Company reassessed the carrying amount of investment in Tegeta Premium Vehicles LLC and reversed impairment of GEL 2,437.

During 2018 the Company’s subsidiaries declared dividends in the value of GEL 2,042 income from its subsidiaries (2017: GEL 45).

During 2018 the Company provided guarantee on the loans payable by its subsidiaries with the fair value of GEL 421, which were recorded as an increase in the cost of investment in the Company’s separate financial statements.

List of associates of the Group is included in Note 8.

2. Operating environment of the Group

The Group's business is concentrated in Georgia. As an emerging market, Georgia does not possess a well-developed business and regulatory infrastructure that would generally exist in a more mature market economy. Operations in Georgia may involve risks that are not typically associated with those in developed markets, including the risk that the Georgian Lari is not freely convertible outside the country, there are currency exchange fluctuation risks, debt and equity markets are not well developed. However, over the last years the Georgian government has made a number of developments that positively affect the overall investment climate of the country, specifically implementing the reforms necessary to enhance banking, judicial, taxation and regulatory systems. As a result, throughout recent years, Georgia has been improving its key indicators, including externally assessed indicators such as sovereign credit rating, ease of doing business, economic freedom, and others. In the view of the management of the Group, these steps contribute to mitigation of the risks of doing business in Georgia.

The existing tendency aimed at the overall improvement of the business environment is expected to persist. The future stability of the Georgian economy is largely dependent upon these reforms and developments and the effectiveness of economic, financial and monetary measures undertaken by the Government. However, the Georgian economy is vulnerable to market downturns and economic slowdowns elsewhere in the developed countries.

3. Summary of significant accounting policies**(a) Basis of preparation**

The consolidated and separate financial statements of the Group and the Company (together referred to as "the financial statements") have been prepared in accordance with International Financial Reporting Standards (IFRSs) as issued by the International Accounting Standards Board (IASB). The principal accounting policies applied in the preparation of these financial statements are set out below. These policies have been consistently applied to all the periods presented, except for application of new and amended standards discussed in Note 4 below.

The financial statements have been prepared on a historical cost basis except for financial assets and financial liabilities that are measured at fair value at initial recognition. The financial statements are presented in Georgian Lari (GEL) and all values are rounded to the nearest thousands, except when otherwise indicated.

(b) Basis of consolidation

The consolidated financial statements comprise the financial statements of the Company and its subsidiaries as at 31 December 2018. Control is achieved when the Group is exposed, or has rights, to variable returns from its involvement with the investee and has the ability to affect those returns through its power over the investee. Specifically, the Group controls an investee if, and only if, the Group has:

- ▶ Power over the investee (i.e., existing rights that give it the current ability to direct the relevant activities of the investee);
- ▶ Exposure, or rights, to variable returns from its involvement with the investee;
- ▶ The ability to use its power over the investee to affect its returns.

Generally, there is a presumption that a majority of voting rights results in control. To support this presumption and when the Group has less than a majority of the voting or similar rights of an investee, the Group considers all relevant facts and circumstances in assessing whether it has power over an investee, including:

- ▶ The contractual arrangement(s) with the other vote holders of the investee;
- ▶ Rights arising from other contractual arrangements;
- ▶ The Group's voting rights and potential voting rights.

The Group re-assesses whether or not it controls an investee if facts and circumstances indicate that there are changes to one or more of the three elements of control. Consolidation of a subsidiary begins when the Group obtains control over the subsidiary and ceases when the Group loses control of the subsidiary. Assets, liabilities, income and expenses of a subsidiary acquired or disposed of during the year are included in the consolidated financial statements from the date the Group gains control until the date the Group ceases to control the subsidiary.

Profit or loss and each component of other comprehensive income are attributed to the equity holders of the parent of the Group and to the non-controlling interests, even if this results in the non-controlling interests having a deficit balance. When necessary, adjustments are made to the financial statements of subsidiaries to bring their accounting policies into line with the Group's accounting policies. All intra-group assets and liabilities, equity, income, expenses and cash flows relating to transactions between members of the Group are eliminated in full on consolidation.

A change in the ownership interest of a subsidiary, without a loss of control, is accounted for as an equity transaction. If the Group loses control over a subsidiary, it derecognises the related assets (including goodwill), liabilities, non-controlling interest and other components of equity, while any resultant gain or loss is recognised in profit or loss. Any investment retained is recognised at fair value.

3. Summary of significant accounting policies (continued)

(b) Basis of consolidation (continued)

(i) Business combinations

Business combinations are accounted for using the acquisition method. The cost of an acquisition is measured as the aggregate of the consideration transferred, which is measured at acquisition date fair value, and the amount of any non-controlling interests in the acquiree. For each business combination, the Group elects whether to measure the non-controlling interests in the acquiree at fair value or at the proportionate share of the acquiree's identifiable net assets.

When the Group acquires a business, it assesses the financial assets and liabilities assumed for appropriate classification and designation in accordance with the contractual terms, economic circumstances and pertinent conditions as at the acquisition date. This includes the separation of embedded derivatives in host contracts by the acquiree.

Any contingent consideration to be transferred by the acquirer will be recognised at fair value at the acquisition date. Contingent consideration classified as equity is not remeasured and its subsequent settlement is accounted for within equity. Contingent consideration classified as an asset or liability that is a financial instrument and within the scope of IFRS 9 *Financial Instruments*, is measured at fair value with the changes in fair value recognised in profit or loss in accordance with IFRS 9. Other contingent consideration that is not within the scope of IFRS 9 is measured at fair value at each reporting date with changes in fair value recognised in profit or loss.

(ii) Investments in associates

An associate is an entity over which the Group has significant influence. Significant influence is the power to participate in the financial and operating policy decisions of the investee, but is not control or joint control over those policies.

The considerations made in determining significant influence are similar to those necessary to determine control over subsidiaries. The Group's investments in its associate is accounted for using the equity method.

Under the equity method, the investment in an associate or a joint venture is initially recognised at cost. The carrying amount of the investment is adjusted to recognise changes in the Group's share of net assets of the associate or joint venture since the acquisition date.

The statement of profit or loss and other comprehensive income reflects the Group's share of the results of operations of the associate. Any change in other comprehensive of those investees is presented as part of the Group's other comprehensive income. In addition, when there has been a change recognised directly in the equity of the associate, the Group recognises its share of any changes, when applicable, in the statement of changes in equity. Unrealised gains and losses resulting from transactions between the Group and the associate is eliminated to the extent of the interest in the associate.

The aggregate of the Group's share of profit or loss of an associate is shown on the face of the statement of profit or loss and other comprehensive income outside operating profit and represents profit or loss after tax and non-controlling interests in the subsidiaries of the associate.

The financial statements of the associate is prepared for the same reporting period as the Group. When necessary, adjustments are made to bring the accounting policies in line with those of the Group.

After application of the equity method, the Group determines whether it is necessary to recognise an impairment loss on its investment in its associate. At each reporting date, the Group determines whether there is objective evidence that the investment in the associate is impaired. If there is such evidence, the Group calculates the amount of impairment as the difference between the recoverable amount of the associate and its carrying value, and then recognises the loss within Share of profit of an associate in the profit or loss.

Upon loss of significant influence over the associate, the Group measures and recognises any retained investment at its fair value. Any difference between the carrying amount of the associate upon loss of significant influence and the fair value of the retained investment and proceeds from disposal is recognised in profit or loss.

(iii) Investment in subsidiaries and associates in the separate financial statements of the Company

The Company accounts for the investment in subsidiary and associate at cost, which is the consideration paid or payable. The Company recognises a dividend from a subsidiary and associate in its separate statement of comprehensive income, when the dividend is declared. The investment in subsidiary is tested for impairment in accordance with the policy described in Note 3 (k).

3. Summary of significant accounting policies (continued)

(c) Revenue from contracts with customers

Revenue from sale of goods and rendered services

Revenue from sale of goods is recognised at a point in time when control of the goods is transferred to the customer, generally when the goods are handed over to the customers. The normal credit terms are 30 to 90 days upon transfer of the goods. Revenue is recorded at an amount that reflects the consideration to which the Group expects to be entitled in exchange for those goods. The Group determines whether it is a principal or an agent in these transactions by evaluating the nature of its promise to the customer. The Group is a principal and records revenue on a gross basis if it controls the promised goods before transferring them to the customer. The Group has generally concluded that it is the principal in its revenue arrangements, except for the agency services, because it typically controls the goods before transferring them to the customer.

Revenue from rendered services is recognised over time, using an input method to measure progress towards complete satisfaction of the service, because the customer simultaneously receives and consumes the benefits provided by the Group..

The Group considers whether there are other promises in the contract that are separate performance obligations to which a portion of the transaction price needs to be allocated. (e.g. warranties, customer loyalty points, etc). In determining transaction price for the sale of goods and rendering services the Group considers effects of variable consideration.

(i) Variable consideration

If the consideration in a contract includes a variable amount, the Group estimates the amount of consideration to which it will be entitled in exchange for transferring the goods to the customer or rendering the services. The variable consideration is estimated at contract inception and constrained until it is highly probable that a significant revenue reversal in the amount of cumulative revenue recognised will not occur when the associated uncertainty with the variable consideration is subsequently resolved. Some contracts for the sale of spare parts provide customers with a right of return and volume rebates. The rights of return and volume rebates give rise to variable consideration.

(ii) Rights of return

Certain contracts provide a customer with a right to return the goods within a specified period. The Group uses the expected value method to estimate the goods that will not be returned because this method best predicts the amount of variable consideration to which the Group will be entitled. The requirements in IFRS 15 on constraining estimates of variable consideration are also applied in order to determine the amount of variable consideration that can be included in the transaction price. For goods that are expected to be returned, instead of revenue, the Group recognises a refund liability.

(iii) Volume rebates

The Group provides retrospective volume rebates to certain customers once the quantity of products purchased during the period exceeds a threshold specified in the contract. Rebates are offset against amounts payable by the customer. To estimate the variable consideration for the expected future rebates, the Group applies the most likely amount method for contracts with a several-volume thresholds and the expected value method for contracts with more than one volume threshold. The selected method that best predicts the amount of variable consideration is primarily driven by the number of volume thresholds contained in the contract. The Group then applies the requirements on constraining estimates of variable consideration and recognises a refund liability for the expected future rebates.

(iv) Customer loyalty points program

Since September 2013 the Group operates a loyalty points program which allows customers to accumulate points, which could be redeemed in exchange of goods free of charge in the future. The loyalty points give rise to a separate performance obligation as they provide a material right to the customer. A portion of the transaction price is allocated to the loyalty points awarded to customers based on relative stand-alone selling price and recognised as a contract liability until the points are redeemed. Revenue is recognised upon redemption of loyalty points by the customer.

(i) Warranty obligations

The Group typically provides warranties for general repairs of defects or replacement of defected item(s) to provide assurance that the sold products comply with agreed-upon specifications. These assurance type warranties are accounted for under IAS 37 *Provisions, Contingent Liabilities and Contingent Assets*.

(v) Bundle sale of spare parts and parts replacement services

The Group provides services in replacing the spare parts bought at its own retail shops or repair services. These services are sometimes sold separately to customers or bundled together with the sale of spare parts.

3. Summary of significant accounting policies (continued)**(c) Revenue from contracts with customers (continued)**

Contracts for bundled sales of rendered services are comprised of two performance obligations because the promises to transfer sold goods and render services are capable of being distinct and separately identifiable. Accordingly, the Group allocates the transaction price based on the relative stand-alone selling prices of the goods and rendered services. The Group recognises revenue from rendering services and sale of equipment at a point in time in accordance with respective standalone price.

Contract balances***Contract assets***

A contract asset is the right to consideration in exchange for goods or services transferred to the customer. If the Group performs by transferring goods or services to a customer before the customer pays consideration or before payment is due, a contract asset is recognised for the earned consideration that is conditional. The Group does not have contract assets.

Trade receivables

A receivable represents the Group's right to an amount of consideration that is unconditional (i.e. only the passage of time is required before payment of the consideration is due).

Contract liabilities

A contract liability is the obligation to transfer goods or services to a customer for which the Group has received consideration (or an amount of consideration is due) from the customer. If a customer pays consideration before the Group transfers goods or services to the customer, a contract liability is recognised when the payment is made or the payment is due (whichever is earlier). Contract liabilities are recognised as revenue when the Group performs obligations under the contract.

(d) Finance income and costs

The Group's finance income and finance costs include:

- ▶ Interest income;
- ▶ Interest expense;
- ▶ The foreign currency gain or loss on financial assets and financial liabilities;
- ▶ Other finance costs.

Interest income or expense is recognized using the effective interest method.

Foreign currency gains and losses are reported on a net basis as either finance income or finance costs depending on whether foreign currency movements are in a net gain or net loss position.

Borrowing costs that are not directly attributable to the acquisition, construction or production of a qualifying asset are recognized in profit or loss using the effective interest method.

(e) Foreign currency

The financial statements are presented in GEL, which is also the parent Company's functional currency. For each entity the Group determines the functional currency and items included in the financial statements of each entity are measured using that functional currency. The Group uses the direct method of consolidation and on disposal of a foreign currency operation, the gain or loss that is reclassified to profit or loss reflects the amount that arises from using direct method.

Foreign currency transactions

Transactions in foreign currencies are initially recorded by the Group's entities at their respective functional currency spot rates at the date the transaction first qualifies for recognition.

Monetary assets and liabilities denominated in foreign currencies are translated at the functional currency spot rates of exchange at the reporting date.

Differences arising on settlement or translation of monetary items are recognized in profit or loss with the exception of monetary items that are designated as part of the hedge of the Group's net investment of a foreign operation. These are recognised in other comprehensive income until the net investment is disposed of, at which time, the cumulative amount is reclassified to profit or loss. Tax charges and credits attributable to exchange differences on those monetary items are also recorded in other comprehensive income.

3. Summary of significant accounting policies (continued)

(e) Foreign currency (continued)

Non-monetary items measured at fair value in a foreign currency are translated using the exchange rates at the date when the fair value is determined. The gain or loss arising on translation of non-monetary items measured at fair value is treated in line with the recognition of the gain or loss on the change in fair value of the item. Non-monetary items in a foreign currency that are measured based on historical cost are translated using the exchange rate at the date of the transaction.

In determining the spot exchange rate to use on initial recognition of the related assets, expense or income (or part of it) on the derecognition of a non-monetary asset or non-monetary liability relating to advance consideration, the date of the transaction is the date on which the Group initially recognises the non-monetary asset or non-monetary liability arising from the advance consideration. If there are multiple payments or receipts in advance, the Group determines the transaction date for each payment or receipt of advance consideration.

Group companies

On consolidation, the assets and liabilities of foreign operations are translated into GEL at the rate of exchange prevailing at the reporting date and their statements of profit or loss are translated at exchange rates prevailing at the dates of the transactions. The exchange differences arising on translation for consolidation are recognised in the other comprehensive income. On disposal of a foreign operation, the component of other comprehensive income relating to that particular foreign operation is recognised in profit or loss. Where an exchange difference arises on an intragroup balance that, in substance, forms part of an entity's net investment in a foreign operation, then the exchange difference is not to be recognised in profit or loss in the consolidated financial statements, but is recognised in other comprehensive income and accumulated in a separate component of equity until the disposal of the foreign operation.

(f) Tax

Current income tax

The annual profit earned by entities other than banks, insurance companies and microfinance organizations is not taxed in Georgia starting from 1 January 2017 Corporate income tax on distributed earnings is levied on profit distributed as dividends to the shareholders that are individuals or non-residents of Georgia at the rate of 15/85 of net distribution. The corporate income tax arising from the payment of dividends is accounted for as a liability and expense in the period in which dividends are declared, regardless of the actual payment date or the period for which the dividends are paid. In certain circumstances, deductions from income tax charge payable are available that are accounted as reduction of income tax expense related to respective distribution. Due to the nature of the Georgian taxation system, no deferred tax assets and liabilities arise for the entities registered in Georgia. Withholding tax payable in respect of dividend distribution to the shareholders of the Group is recognized as deduction from equity in the consolidated statement of changes in equity.

Georgian tax legislation also provides for charging corporate income tax on certain transactions that are considered as profit distributions (for example, transactions at non-market prices, non-business related expenses or supply of goods and services free of charge). Taxation of such transactions is accounted similar to operating taxes and is reported as Taxes, other than income tax within general and administrative expenses in profit and loss.

Value added tax ("VAT")

Revenues, expenses and assets are recognised net of the amount of sales tax, except:

- ▶ When the sales tax incurred on a purchase of assets or services is not recoverable from the taxation authority, in which case, the sales tax is recognised as part of the cost of acquisition of the asset or as part of the expense item, as applicable;
- ▶ When receivables and payables are stated with the amount of sales tax included.

The net amount of sales tax recoverable from, or payable to, the taxation authority is included as part of taxes payable, other than income tax or prepaid taxes, other than income tax, that are presented on net basis in the statement of financial position.

Net presentation of tax assets and liabilities

Starting from 1 January 2016 changes were introduced in Georgian legislation on the rules of tax settlement. Based on new rules, Revenue Service of Georgia monitors taxpayers' net indebtedness towards to the State by introducing a consolidated accounts of taxpayer. Therefore, the Group presents assets and liabilities related to all taxes payables or receivables by each entity on a net basis.

3. Summary of significant accounting policies (continued)

(g) Current versus non-current classification

The Group presents assets and liabilities in statement of financial position based on current/non-current classification. An asset as current when it is:

- ▶ Expected to be realised or intended to sold or consumed in normal operating cycle;
- ▶ Held primarily for the purpose of trading;
- ▶ Expected to be realised within twelve months after the reporting period; or
- ▶ Cash or cash equivalent unless restricted from being exchanged or used to settle a liability for at least twelve months after the reporting period.

All other assets are classified as non-current.

A liability is current when:

- ▶ It is expected to be settled in normal operating cycle;
- ▶ It is held primarily for the purpose of trading;
- ▶ It is due to be settled within twelve months after the reporting period; or
- ▶ There is no unconditional right to defer the settlement of the liability for at least twelve months after the reporting period.

The Group classifies all other liabilities as non-current.

(h) Inventories

Inventories are valued at the lower of cost and net realizable value. Net realizable value is the estimated selling price in the ordinary course of business, less the estimated selling expenses. The cost of spare parts and other inventories is determined on the weighted average cost basis and includes expenditure incurred in acquiring the inventories and bringing them to their existing location and condition. The cost of vehicles is determined on the specific identification basis.

(i) Property, plant and equipment

Recognition and measurement

Property, plant and equipment stated at cost, net of accumulated depreciation and impairment losses, if any. Cost includes expenditure that is directly attributable to the acquisition of the asset. The cost of self-constructed assets includes the cost of materials and direct labour, any other costs directly attributable to bringing the asset to a working condition for their intended use, the costs of dismantling and removing the items and restoring the site on which they are located, and capitalised borrowing costs. Purchased software that is integral to the functionality of the related equipment is capitalised as part of that equipment. Construction in progress is stated at cost, net of accumulated impairment losses, if any.

When parts of an item of property, plant and equipment have different useful lives, they are accounted for as separate items (major components) of property, plant and equipment and depreciated separately based on their specific useful lives. Likewise, when a major inspection is performed, its cost is recognised in the carrying amount of the plant and equipment as a replacement if the recognition criteria are satisfied. All other repair and maintenance costs are recognised in the statement of profit and loss as incurred.

Any gain or loss on disposal of an item of property, plant and equipment is determined by comparing the proceeds from disposal with the carrying amount of property, plant and equipment, and is recognised net within other income/other expenses in profit or loss.

Depreciation

Items of property, plant and equipment are depreciated from the date that they are installed and are ready for use, or in respect of internally constructed assets, from the date that the asset is completed and is ready for use. Depreciation is based on the cost of an asset less its estimated residual value.

Depreciation is generally recognised in profit or loss on a straight-line basis over the estimated useful lives of each part of an item of property, plant and equipment, since this most closely reflects the expected pattern of consumption of the future economic benefits embodied in the asset. Leased assets are depreciated over the shorter of the lease term and their useful lives unless it is reasonably certain that the Group will obtain ownership by the end of the lease term. Land is not depreciated.

3. Summary of significant accounting policies (continued)

(i) Property, plant and equipment (continued)

The estimated useful lives of significant items of property, plant and equipment for the current and comparative periods are as follows:

► Buildings	30-50 years;
► Machinery and equipment	3-10 years;
► Office fixtures, vehicles and others	2-10 years.

Depreciation methods, useful lives and residual values are reviewed at each reporting date and adjusted if appropriate.

Borrowing costs

Borrowing costs directly attributable to the acquisition, construction or production of an asset that necessarily takes a substantial period of time to get ready for its intended use or sale are capitalised as part of the cost of the asset. All other borrowing costs are expensed in the period in which they occur. Borrowing costs consist of interest and other costs that an entity incurs in connection with the borrowing of funds.

(j) Intangible assets

Intangible assets acquired separately are measured on initial recognition at cost. The cost of intangible assets acquired in a business combination is their fair value at the date of acquisition. Following initial recognition, intangible assets are carried at cost less any accumulated amortisation and accumulated impairment losses. Internally generated intangible assets, excluding capitalised development costs, are not capitalised and expenditure is reflected in profit and loss in the period in which the expenditure is incurred.

The Group's intangible assets have finite useful lives.

Intangible assets with finite lives are amortised over the useful economic life and assessed for impairment whenever there is an indication that the intangible asset may be impaired. The amortisation period and the amortisation method for an intangible asset with a finite useful life are reviewed at least at the end of each reporting period. Changes in the expected useful life or the expected pattern of consumption of future economic benefits embodied in the asset are considered to modify the amortisation period or method, as appropriate, and are treated as changes in accounting estimates.

The amortisation expense on intangible assets with finite lives is recognised in the profit or loss as the expense category that is consistent with the function of the intangible assets. The intangible assets of the Group have useful lives from 6 to 15 years.

An intangible asset is derecognised upon disposal (i.e., at the date the recipient obtains control) or when no future economic benefits are expected from its use or disposal. Any gain or loss arising upon derecognition of the asset (calculated as the difference between the net disposal proceeds and the carrying amount of the asset) is included in profit or loss.

(k) Financial instruments

A financial instrument is any contract that gives rise to a financial asset of one entity and a financial liability or equity instrument of another entity.

(i) Financial assets

Initial recognition and measurement

Financial assets are classified at initial recognition, as subsequently measured at amortised cost, fair value through other comprehensive income (OCI), and fair value through profit or loss. The Group determines the classification of its financial assets at initial recognition.

The classification of financial assets at initial recognition depends on the financial asset's contractual cash flow characteristics and the Group's business model for managing them. With the exception of trade receivables that do not contain a significant financing component or for which the Group has applied the practical expedient, the Group initially measures a financial asset at its fair value plus, in the case of a financial asset not at fair value through profit or loss, transaction costs. Trade receivables that do not contain a significant financing component or for which the Group has applied the practical expedient are measured at the transaction price determined under IFRS 15 revenue from contracts with customers.

In order for a financial asset to be classified and measured at amortised cost or fair value through OCI, it needs to give rise to cash flows that are 'solely payments of principal and interest (SPPI)' on the principal amount outstanding. This assessment is referred to as the SPPI test and is performed at an instrument level.

The Group's business model for managing financial assets refers to how it manages its financial assets in order to generate cash flows. The business model determines whether cash flows will result from collecting contractual cash flows, selling the financial assets, or both.

3. Summary of significant accounting policies (continued)

(k) Financial instruments (continued)

All regular way purchases and sales of financial assets are recognised on the trade date i.e. the date that the Group commits to purchase or sell the asset. Regular way purchases or sales are purchases or sales of financial assets that require delivery of assets within the period generally established by regulation or convention in the marketplace.

Subsequent measurement

For purposes of subsequent measurement, financial assets are classified in four categories:

- ▶ Financial assets at amortised cost (debt instruments);
- ▶ Financial assets at fair value through OCI with recycling of cumulative gains and losses (debt instruments);
- ▶ Financial assets designated at fair value through OCI with no recycling of cumulative gains and losses upon derecognition (equity instruments);
- ▶ Financial assets at fair value through profit or loss.

Financial assets at amortised cost (debt instruments)

This category is most relevant to the Group. The Group measures financial assets at amortised cost if both of the following conditions are met:

- ▶ The financial asset is held within a business model with the objective to hold financial assets in order to collect contractual cash flows; and
- ▶ The contractual terms of the financial asset give rise on specified dates to cash flows that are solely payments of principal and interest on the principal amount outstanding.

Financial assets at amortised cost are subsequently measured using the effective interest (EIR) method and are subject to impairment. Gains and losses are recognised in profit or loss when the asset is derecognised, modified or impaired.

The Group's financial assets at amortised cost includes trade and other receivables and loans issued.

Impairment of financial assets

Further disclosures related to impairment of financial assets are also provided in the following notes:

- ▶ Significant accounting judgments, estimates and assumptions – Note 6;
- ▶ Trade receivables – Note 10;
- ▶ Changes in accounting policies and disclosures – Note 4.

The Group recognises an allowance for expected credit losses (ECLs) for all debt instruments not held at fair value through profit or loss. ECLs are based on the difference between the contractual cash flows due in accordance with the contract and all the cash flows that the Group expects to receive, discounted at an approximation of the original effective interest rate. The expected cash flows will include cash flows from the sale of collateral held or other credit enhancements that are integral to the contractual terms.

ECLs are recognised in two stages. For credit exposures for which there has not been a significant increase in credit risk since initial recognition, ECLs are provided for credit losses that result from default events that are possible within the next 12-months (a 12-month ECL). For those credit exposures for which there has been a significant increase in credit risk since initial recognition, a loss allowance is required for credit losses expected over the remaining life of the exposure, irrespective of the timing of the default (a lifetime ECL).

For trade receivables, the Group applies a simplified approach in calculating ECLs. Therefore, the Group does not track changes in credit risk, but instead recognises a loss allowance based on lifetime ECLs at each reporting date. The Group has established a provision matrix that is based on its historical credit loss experience, adjusted for forward-looking factors specific to the debtors and the economic environment.

For funds held in credit institutions (cash and cash equivalent, bank deposits), the Group calculated ECLs based on the 12-month ECL. The 12-month ECL is the portion of lifetime ECLs that results from default events on a financial instruments that are possible within 12 month after the reporting date. However, when there has been a significant increase in credit risk since origination, the allowance will be based on the lifetime ECL.

The Group considers a financial asset in default when contractual payments are 180 days past due. However, in certain cases, the Group may also consider a financial asset to be in default when internal or external information indicates that the Group is unlikely to receive the outstanding contractual amounts in full before taking into account any credit enhancements held by the Group. A financial asset is written off when there is no reasonable expectation of recovering the contractual cash flows. Subsequent recoveries of amounts previously written off decrease the charge for impairment of financial assets in the profit or loss.

3. Summary of significant accounting policies (continued)

(k) Financial instruments (continued)

Derecognition

A financial asset (or, where applicable, a part of a financial asset or part of a group of similar financial assets) is primarily derecognised (i.e., removed from the Group's consolidated statement of financial position) when:

- ▶ The rights to receive cash flows from the asset have expired; or
- ▶ The Group has transferred its rights to receive cash flows from the asset or has assumed an obligation to pay the received cash flows in full without material delay to a third party under a 'pass-through' arrangement; and either (a) the Group has transferred substantially all the risks and rewards of the asset, or (b) the Group has neither transferred nor retained substantially all the risks and rewards of the asset, but has transferred control of the asset.

When the Group has transferred its rights to receive cash flows from an asset or has entered into a pass-through arrangement, it evaluates if, and to what extent, it has retained the risks and rewards of ownership. When it has neither transferred nor retained substantially all of the risks and rewards of the asset, nor transferred control of the asset, the Group continues to recognise the transferred asset to the extent of its continuing involvement. In that case, the Group also recognises an associated liability. The transferred asset and the associated liability are measured on a basis that reflects the rights and obligations that the Group has retained.

Continuing involvement that takes the form of a guarantee over the transferred asset is measured at the lower of the original carrying amount of the asset and the maximum amount of consideration that the Group could be required to repay.

(ii) Financial liabilities

Initial recognition and subsequent measurement

Financial liabilities are classified, at initial recognition, as financial liabilities at fair value through profit or loss, loans and borrowings, payables, or as derivatives designated as hedging instruments in an effective hedge, as appropriate.

All financial liabilities are recognised initially at fair value and, in the case of loans and borrowings and payables, net of directly attributable transaction costs.

The Group's financial liabilities as at 31 December 2018 and 2017 include trade and other payables and borrowings.

Subsequent measurement

The measurement of financial liabilities depends on their classification, as described below:

Loans and borrowings

This is category most relevant to the Group. After initial recognition, borrowings are subsequently measured at amortized cost using the EIR method. Gains and losses are recognised in profit or loss when the liabilities are derecognised as well as through the EIR amortized process.

Amortized cost is calculated by taking into account any discount or premium on acquisition and fees or cost that are an integral part of the EIR. The EIR amortisation is included as finance costs in the statement of profit or loss. This category generally applies to borrowings.

Financial guarantee contracts – separate financial statements of the Company

Financial guarantee contracts issued by the Group are those contracts that require a payment to be made to reimburse the holder for a loss it incurs because the specified debtor fails to make a payment when due in accordance with the terms of a debt instrument. Those financial guarantee contracts, which are integral part of the related loan agreements, are recognised initially as a liability at fair value, adjusted for transaction costs that are directly attributable to the issuance of the guarantee. Subsequently, the liability is measured at the higher of the best estimate of the expenditure required to settle the present obligation at the reporting date and the amount recognised less cumulative amortisation.

Derecognition

A financial liability is derecognised when the obligation under the liability is discharged or cancelled or expires.

When an existing financial liability is replaced by another from the same lender on substantially different terms, or the terms of an existing liability are substantially modified, such an exchange or modification is treated as a derecognition of the original liability and the recognition of a new liability, and the difference in the respective carrying amounts is recognised in the consolidated income statement.

(iii) Offsetting of financial instruments

Financial assets and liabilities are offset and the net amount is reported in the statement of financial position when there is a legally enforceable right to set off the recognised amounts and there is an intention to settle on a net basis, or to realise the asset and settle the liability simultaneously.

3. Summary of significant accounting policies (continued)

(l) Impairment of non-financial assets

The Group assesses, at each reporting date, whether there is an indication that an asset may be impaired. If any indication exists, or when annual impairment testing for an asset is required, the Group estimates the asset's recoverable amount. An asset's recoverable amount is the higher of an asset's or cash-generating unit's (CGU) fair value less costs to sell and its value in use. Recoverable amount is determined for an individual asset, unless the asset does not generate cash inflows that are largely independent of those from other assets or groups of assets. When the carrying amount of an asset or CGU exceeds its recoverable amount, the asset is considered impaired and is written down to its recoverable amount.

In assessing value in use, the estimated future cash flows are discounted to their present value using a pre-tax discount rate that reflects current market assessments of the time value of money and the risks specific to the asset. In determining fair value less costs to sell, recent market transactions are taken into account.

If no such transactions can be identified, an appropriate valuation model is used. These calculations are corroborated by valuation multiples, quoted share prices for publicly traded companies or other available fair value indicators.

The Group bases its impairment calculation on detailed budgets and forecast calculations, which are prepared separately for each of the Group's CGUs to which the individual assets are allocated. These budgets and forecast calculations generally cover a period of four years. For longer periods, a long-term growth rate is calculated and applied to project future cash flows after the fifth year.

Impairment losses of continuing operations, including impairment on inventories, are recognised in the profit or loss in expense categories consistent with the function of the impaired asset.

An assessment is made at each reporting date to determine whether there is an indication that previously recognised impairment losses no longer exist or have decreased. If such indication exists, the Group estimates the asset's or CGU's recoverable amount. A previously recognised impairment loss is reversed only if there has been a change in the assumptions used to determine the asset's recoverable amount since the last impairment loss was recognised. The reversal is limited so that the carrying amount of the asset does not exceed its recoverable amount, nor exceed the carrying amount that would have been determined, net of depreciation, had no impairment loss been recognised for the asset in prior years. Such reversal is recognized in the statement of comprehensive income unless the asset is carried at revalued amount, in which case, the reversal is treated as revaluation increase.

(m) Fair value measurement

The Group measures financial instruments at fair value less cost to sell at initial recognition. Fair value is the price that would be received to sell an asset or paid to transfer a liability in an orderly transaction between market participants at the measurement date. The fair value measurement is based on the presumption that the transaction to sell the asset or transfer the liability takes place either:

- ▶ In the principal market for the asset or liability;
- ▶ In the absence of a principal market, in the most advantageous market for the asset or liability.

The principal or the most advantageous market must be accessible to by the Group. The fair value of an asset or a liability is measured using the assumptions that market participants would use when pricing the asset or liability, assuming that market participants act in their economic best interest.

The Group uses valuation techniques that are appropriate in the circumstances and for which sufficient data are available to measure fair value, maximizing the use of relevant observable inputs and minimizing the use of unobservable inputs.

All assets and liabilities for which fair value is measured or disclosed in the financial statements are categorized within the fair value hierarchy, described as follows, based on the lowest level input that is significant to the fair value measurement as a whole:

- ▶ Level 1 – quoted (unadjusted) market prices in active markets for identical assets or liabilities;
- ▶ Level 2 – valuation techniques for which the lowest level input that is significant to the fair value measurement is directly or indirectly observable;
- ▶ Level 3 – valuation techniques for which the lowest level input that is significant to the fair value measurement is unobservable.

For assets and liabilities that are recognised in the financial statements on a recurring basis, the Group determines whether transfers have occurred between levels in the hierarchy by re-assessing categorization (based on the lowest level input that is significant to the fair value measurement as a whole) at the end of each reporting period.

For the purpose of fair value disclosures, the Group has determined classes of assets and liabilities on the basis of the nature, characteristics and risks of the asset or liability and the level of the fair value hierarchy as explained above.

3. Summary of significant accounting policies (continued)

(n) Charter capital

The amount of the Company's charter capital is defined by the Company's charter. The changes in the Company's charter shall be made only based on the decision of the Company's owners. The charter capital is recognized by the Company to the extent that it was contributed by the owners to the Company.

(o) Cash and short-term deposits

Cash and short-term deposits in the statement of financial position comprise cash at banks and on hand and short-term deposits with a maturity of three months or less, which are subject to an insignificant risk of changes in value.

For the purpose of the statement of cash flows, cash and cash equivalents consist of cash and short-term deposits, as defined above, net of outstanding bank overdrafts as they are considered an integral part of the Group's cash management.

(p) Provisions

General provisions

Provisions are recognised when the Group has a present obligation (legal or constructive) as a result of a past event, it is probable that an outflow of resources embodying economic benefits will be required to settle the obligation and a reliable estimate can be made of the amount of the obligation. When the Group expects some or all of a provision to be reimbursed, for example, under an insurance contract, the reimbursement is recognised as a separate asset, but only when the reimbursement is virtually certain. The expense relating to a provision is presented in the profit or loss net of any reimbursement.

If the effect of the time value of money is material, provisions are discounted using a current pre-tax rate that reflects, when appropriate, the risks specific to the liability. When discounting is used, the increase in the provision due to the passage of time is recognised as a finance cost.

Warranty provisions and related asset

The Group provides warranties for general repairs and replacement of defected item(s) and for replacement of products with non-conformity with manufacturer's specifications. Provisions related to these assurance-type warranties are recognized when the product is sold or the service is provided to the customer. Initial recognition is based on historical experience. The initial estimate of warranty-related costs is revised annually.

The Group separately recognizes the warranty related asset to record its right for the warranty reimbursement from the manufacturer, when the reimbursement is virtually certain.

(q) Leases

Determining whether an arrangement contains a lease

The determination of whether an arrangement is (or contains) a lease is based on the substance of the arrangement at the inception of the lease. The arrangement is, or contains, a lease if fulfilment of the arrangement is dependent on the use of a specific asset (or assets) and the arrangement conveys a right to use the asset (or assets), even if that asset is (or those assets are) not explicitly specified in an arrangement.

Group as a lease

A lease is classified at the inception date as a finance lease or an operating lease. A lease that transfers substantially all the risks and rewards incidental to ownership to the Group is classified as a finance lease.

Finance leases are capitalised at the commencement of the lease at the inception date fair value of the leased property or, if lower, at the present value of the minimum lease payments. Lease payments are apportioned between finance charges and reduction of the lease liability so as to achieve a constant rate of interest on the remaining balance of the liability. Finance charges are recognised in finance costs in the statement of profit or loss.

A leased asset is depreciated over the useful life of the asset. However, if there is no reasonable certainty that the Group will obtain ownership by the end of the lease term, the asset is depreciated over the shorter of the estimated useful life of the asset and the lease term.

An operating lease is a lease other than a finance lease. Operating lease payments are recognised as an operating expense in the statement of profit or loss on a straight-line basis over the lease term.

3. Summary of significant accounting policies (continued)

(q) Leases (continued)

Group as a lessor

Leases in which the Group does not transfer substantially all the risks and rewards of ownership of an asset are classified as operating leases. Rental income arising is accounted for on a straight-line basis over the lease terms and is included in revenue in the statement of profit or loss due to its operating nature. Initial direct costs incurred in negotiating and arranging an operating lease are added to the carrying amount of the leased asset and recognised over the lease term on the same basis as rental income. Contingent rents are recognised as revenue in the period in which they are earned.

4. Changes in accounting policies and disclosures

(a) New and amended standards and interpretations

The Group applied IFRS 15 and IFRS 9 for the first time. The nature and effect of the changes as a result of adoption of these new accounting standards are described below.

Several other amendments and interpretations apply for the first time in 2018, but do not have an impact on the financial statements. The Group has not early adopted any standards, interpretations or amendments that have been issued but are not yet effective.

IFRS 15 Revenue from Contracts with Customers

IFRS 15 supersedes IAS 11 *Construction Contracts*, IAS 18 *Revenue* and related Interpretations and it applies, with limited exceptions, to all revenue arising from contracts with its customers. IFRS 15 establishes a five-step model to account for revenue arising from contracts with customers and requires that revenue be recognised at an amount that reflects the consideration to which an entity expects to be entitled in exchange for transferring goods or services to a customer. IFRS 15 requires entities to exercise judgement, taking into consideration all of the relevant facts and circumstances when applying each step of the model to contracts with their customers.

The Group adopted IFRS 15 using the full retrospective method of adoption. However, the adoption of this standard did not have material effect on the financial statements.

Sale of goods with variable consideration

Some contracts for the sale of goods provide customers with a right of return and volume rebates. Before adopting IFRS 15, the Group recognised revenue from the sale of goods measured at the fair value of the consideration received or receivable, net of returns and volume rebates. If revenue could not be reliably measured, the Group deferred recognition of revenue until the uncertainty was resolved. Under IFRS 15, rights of return and volume rebates may give rise to variable consideration. However, the Group determined at 31 December the refund liability for goods to be returned to be immaterial and did not record allowance for volume rebates, as at each reporting date the reached volume threshold expires.

Loyalty points program

Under existing loyalty program, at 31 December issued but not yet redeemed points expire. Accordingly, at the reporting date the Group does not recognize contract liability in respect of issued but not yet redeemed points.

Bundle sale of spare parts and parts replacement services

Before the adoption of IFRS 15 the Group already allocated the transaction price for bundled sale of spare parts and replacement services to separate performance obligations. The allocation was performed using relative fair value approach. Accordingly, adoption of IFRS 15 did not impact the Group's revenue recognition in this respect.

IFRS 9 Financial Instruments

IFRS 9 replaces IAS 39 *Financial Instruments: Recognition and Measurement* for annual periods beginning on or after 1 January 2018, bringing together all three aspects of the accounting for financial instruments: classification and measurement; impairment; and hedge accounting.

The Group applied IFRS 9 retrospectively, with the initial application date of 1 January 2018. The management of the Group decided not to restate the comparative information for the period beginning 1 January 2017 and hence:

- ▶ The comparative information on financial assets and liabilities is disclosed in accordance with classification and measurements requirements of IAS 39 (Notes 10, 11 and 13b);
- ▶ The adjustment to the opening balance of retained earnings as at 1 January 2018 is recognized in the statement of changes of equity for the year ended 31 December 2018. The amounts of such adjustment for the Group and the Company are GEL 392 and GEL 344 respectively, relates only to trade and other receivables.

4. Changes in accounting policies and disclosures (continued)

(a) New and amended standards and interpretations (continued)

Classification and measurement

Under IFRS 9, the debt financial instruments are subsequently measured at fair value through profit or loss, at amortized cost or at fair value through other comprehensive income. The classification depends on two criteria: the business model used by the Company to manage financial assets; and whether the contractual cash flows for financial instruments are ‘solely payments of principal and interest’ on the outstanding principal amount.

The assessment of the Group’s business model was made as of 1 January 2018, the date of initial application, and based on facts and circumstances as at initial recognition of the assets.

The classification and measurement requirements of IFRS 9 did not have an impact on the Group. Under the new requirements, the Group still classifies its financial assets at amortized cost.

Impairment

The adoption of IFRS 9 changed the Group’s accounting for impairment losses for financial assets by replacing IAS 39’s incurred loss approach with a forward looking expected credit loss approach. IFRS 9 requires the Group to recognize an allowance for ELCs for all debt instruments not held at fair value through profit or loss and contract assets.

The adoption of the ELC requirements of IFRS 9 resulted in decrease in allowance of debt financial assets by GEL 392 for the Group and GEL 344 for the Company on 1 January 2018.

(b) Other standards and interpretations

The following standards/interpretations that became effective on 1 January 2018 had no impact on the financial position or results of operations:

- ▶ IFRIC Interpretation 22 *Foreign Currency Transactions and Advance Considerations*;
- ▶ Amendments to IAS 40 *Transfers of Investment Property*;
- ▶ Amendments to IFRS 2 *Classification and Measurement of Share-based Payment Transactions*;
- ▶ Amendments to IFRS 4 *Applying IFRS 9 Financial Instruments with IFRS 4 Insurance Contracts*;
- ▶ Amendments to IAS 28 *Investments in Associates and Joint Ventures* – Clarification that measuring investees at fair value through profit or loss is an investment-by-investment choice;
- ▶ Amendments to IFRS 1 *First-time Adoption of International Financial Reporting Standards* – Deletion of short-term exemptions for first-time adopters.

5. New standards and interpretations issued but not yet effective

The new and amended standards and interpretations that are issued, but not yet effective, up to the date of issuance of the financial statements are disclosed below. The Group intends to adopt these new and amended standards and interpretations, if applicable, when they become effective.

IFRS 16 Leases

IFRS 16 was issued in January 2016 and it replaces IAS 17 *Leases*, IFRIC 4 *Determining whether an Arrangement Contains a Lease*, SIC-15 *Operating Leases – Incentives* and SIC-27 *Evaluating the Substance of Transactions Involving the Legal Form of a Lease*. IFRS 16 sets out the principles for the recognition, measurement, presentation and disclosure of leases and requires lessees to account for all leases under a single on-balance sheet model similar to the accounting for finance leases under IAS 17. The standard includes two recognition exemptions for lessees – leases of ‘low-value’ assets (e.g., personal computers) and short-term leases (i.e., leases with a lease term of 12 months or less). At the commencement date of a lease, a lessee will recognise a liability to make lease payments (i.e., the lease liability) and an asset representing the right to use the underlying asset during the lease term (i.e., the right-of-use asset). Lessees will be required to separately recognise the interest expense on the lease liability and the depreciation expense on the right-of-use asset.

Lessees will be also required to remeasure the lease liability upon the occurrence of certain events (e.g., a change in the lease term, a change in future lease payments resulting from a change in an index or rate used to determine those payments). The lessee will generally recognise the amount of the remeasurement of the lease liability as an adjustment to the right-of-use asset.

Lessor accounting under IFRS 16 is substantially unchanged from today’s accounting under IAS 17. Lessors will continue to classify all leases using the same classification principle as in IAS 17 and distinguish between two types of leases: operating and finance leases.

5. New standards and interpretations issued but not yet effective (continued)

IFRS 16, which is effective for annual periods beginning on or after 1 January 2019, requires lessees and lessors to make more extensive disclosures than under IAS 17.

IFRS 16, which is effective for annual periods beginning on or after 1 January 2019, requires lessees and lessors to make more extensive disclosures than under IAS 17 and IFRIC 4.

The Group plans to adopt IFRS 16 retrospectively to each prior reporting period presented. The Group will elect to apply the standard to contracts that were previously identified as leases applying IAS 17 and IFRIC 4. The Group will therefore not apply the standard to contracts that were not previously identified as containing a lease applying IAS 17 and IFRIC 4.

At the reporting date, the Group performed a preliminary analysis of the impact of IFRS 16 and estimated that as at 1 January 2019 the right of use-assets will increase by GEL 16,800 and related liabilities will increase by the same amount.

6. Critical accounting estimates and assumptions

The preparation of the Group's financial statements requires management to make judgments, estimates and assumptions that affect the reported amounts of revenues, expenses, assets and liabilities, and the accompanying disclosures, and the disclosure of contingent liabilities. Uncertainty about these assumptions and estimates could result in outcomes that require a material adjustment to the carrying amount of assets or liabilities affected in future periods.

Judgments

In process of applying the Group's accounting policies, management has made the following judgement, which has the most significant effect on the amounts recognized in the financial statements.

Identifying performance obligations in a bundled sale of spare parts and parts replacement services

The Group provides parts replacement services that are sold bundled together with the sale of goods to a customer. The rendered services are a promise to transfer services in the future and are part of the negotiated exchange between the Group and the customer.

The Group determined that both the good and services are capable of being distinct. The fact that the Group regularly sells both goods and service on a stand-alone basis indicates that the customer can benefit from both products on their own. Consequently, the Group allocated a portion of the transaction price to the sale of goods and the rendered service based on relative stand-alone selling prices. The group determines the stand-alone selling price at contract inception of the distinct good or service underlying each performance obligation in the contract and allocate the transaction price in proportion to those stand-alone prices.

Estimates and assumptions

The key assumptions concerning the future and other key sources of estimation uncertainty at the reporting date, that have a significant risk of causing a material adjustment to the carrying amounts of assets and liabilities within the next financial year, are described below. The Group based its assumptions and estimates on parameters available when the financial statements were prepared. Existing circumstances and assumptions about future developments, however, may change due to market changes or circumstances arising beyond the control of the Group. Such changes are reflected in the assumptions when they occur.

Provision for expected credit losses of trade and other receivables

The Group uses a provision matrix to calculate ECLs for trade receivables and contract assets. The provision rates are based on days past due for groupings of various customer segments that have similar loss patterns.

The provision matrix is initially based on the Group's historical observed default rates. The Group will calibrate the matrix to adjust the historical credit loss experience with forward-looking information. At every reporting date, the historical observed default rates are updated and changes in the forward-looking estimates are analyzed.

The assessment of the correlation between historical observed default rates, forecast economic conditions and ECLs is a significant estimate. The amount of ECLs is sensitive to changes in circumstances and of forecast economic conditions. The Group's historical credit loss experience and forecast of economic conditions may also not be representative of customer's actual default in the future. The information about the ECLs on the Group's trade receivables and contract assets is disclosed in Note 10.

Warranty obligation and assets

A provision is recognised for expected warranty claims on products sold during the year, based on past experience of the level of repairs and replacements. The provision is an estimate calculated based on historical experience of the level of volumes, product mix, repair and replacement cost and represents management's best estimates of the amounts necessary to settle the Group's obligation on products sold as of each reporting date. As at 31 December 2018 the Group recognised warranty provision in amount of GEL 3,636 in its financial statements (the Company: GEL 160). The Group also recorded related asset of GEL 2,015 (the Company: GEL 160) to recognize its contractual right to reimburse these warranty obligations from the respective manufacturer.

7. Property, plant and equipment

Movements in the carrying amount of Group's property, plant and equipment were as follows:

GROUP	Land and buildings	Machinery and equipment	Office fixtures and vehicles	Others	Construction in progress	Total
Cost	57,642	11,484	9,881	3,796	729	83,532
Accumulated depreciation	(5,027)	(7,866)	(6,232)	(2,105)	–	(21,230)
Carrying amount at 31 December 2016	52,615	3,618	3,649	1,691	729	62,302
Additions	5,120	1,192	2,327	3,308	1,628	13,575
Transfers	(11)	499	620	(1,108)	–	–
Disposals	(46)	(114)	(990)	(85)	–	(1,235)
Depreciation charge	(903)	(1,139)	(1,176)	(778)	–	(3,996)
Accumulated depreciation for disposals	5	89	368	58	–	520
Carrying amount at 31 December 2017	56,780	4,145	4,798	3,086	2,357	71,166
Cost	62,705	13,061	11,838	5,911	2,357	95,872
Accumulated depreciation	(5,925)	(8,916)	(7,040)	(2,825)	–	(24,706)
Carrying amount at 31 December 2017	56,780	4,145	4,798	3,086	2,357	71,166
Additions	1,167	1,083	2,659	4,601	7,597	17,107
Transfers	108	680	806	(1,594)	–	–
Disposals	(738)	(118)	(1,657)	(181)	–	(2,694)
Depreciation charge	(939)	(1,304)	(1,458)	(1,131)	–	(4,832)
Accumulated Depreciation for disposals	11	157	554	39	–	761
Carrying amount at 31 December 2018	56,389	4,643	5,702	4,820	9,954	81,508
Cost	63,242	14,706	13,646	8,737	9,954	110,285
Accumulated depreciation	(6,853)	(10,063)	(7,944)	(3,917)	–	(28,777)
Carrying amount at 31 December 2018	56,389	4,643	5,702	4,820	9,954	81,508

At 31 December 2018 the Group's and the Company's land, buildings, machinery and equipment with carrying value at GEL 61,032 and GEL 53,038 (2017: GEL 60,925 and GEL 52,619), respectively have been pledged to third parties as collateral for borrowings (refer to Note 23).

7. Property, plant and equipment (continued)

Movements in the carrying amount of Company's property, plant, equipment were as follows:

COMPANY	Land and buildings	Machinery and equipment	Office fixtures and vehicles	Others	Construction in progress	Total
Cost	49,314	9,387	7,844	3,544	714	70,803
Accumulated depreciation	(4,032)	(7,019)	(5,381)	(1,855)	–	(18,287)
Carrying amount at 31 December 2016	45,282	2,368	2,463	1,689	714	52,516
Additions	5,005	1,136	2,056	2,519	1,628	12,344
Transfers	(11)	499	620	(1,108)	–	–
Disposals	(46)	(112)	(609)	(85)	–	(852)
Depreciation charge	(740)	(855)	(894)	(545)	–	(3,034)
Accumulated Depreciation for disposals	5	88	179	58	–	330
Carrying amount at 31 December 2017	49,495	3,124	3,815	2,528	2,342	61,304
Cost	54,262	10,910	9,911	4,870	2,342	82,295
Accumulated depreciation	(4,767)	(7,786)	(6,096)	(2,342)	–	(20,991)
Carrying amount at 31 December 2017	49,495	3,124	3,815	2,528	2,342	61,304
Additions	1,136	1,021	2,038	4,378	7,597	16,170
Transfers	108	680	806	(1,594)	–	–
Disposals	(738)	(94)	(1,284)	(181)	–	(2,297)
Depreciation charge	(775)	(1,016)	(1,160)	(682)	–	(3,633)
Accumulated Depreciation for disposals	11	86	502	39	–	638
Carrying amount at 31 December 2018	49,237	3,801	4,717	4,488	9,939	72,182
Cost	54,768	12,517	11,471	7,473	9,939	96,168
Accumulated depreciation	(5,531)	(8,716)	(6,754)	(2,985)	–	(23,986)
Carrying amount at 31 December 2018	49,237	3,801	4,717	4,488	9,939	72,182

8. Investments in associates

Group	31 December 2018	31 December 2017
Carrying amount at 1 January	267	254
Share of results	(22)	58
Dividends received	(42)	(45)
Carrying amount at 31 December	203	267

The associates summarized financial information, including total assets, liabilities, revenues and profit or loss, were as follows:

Name	Nature	Total assets	Total liabilities	Revenue	Net profit/ (loss)	Interest held	At cost
At 31 December 2017							
Tegeta Motors Meskheti LLC	Rent of commercial space	557	(172)	147	106	34%	96
DSD Tegeta LLC	Rent of commercial space	962	(497)	184	70	25%	109
Tegeta and L LLC	Retailer of spare parts	275	(143)	381	27	15%	1
At 31 December 2018							
Tegeta Motors Meskheti LLC	Rent of commercial space	557	(150)	147	(110)	34%	96
DSD Tegeta LLC	Rent of commercial space	1,254	(1,030)	191	58	25%	109
Aztech and Tegeta Motors LLC	Retailer of spare parts	8,796	(9,655)	15,752	(374)	20%	–
Tegeta and L LLC	Retailer of spare parts	219	(170)	521	9	15%	1

TEGETA MOTORS LLC
Notes to the consolidated and separate financial statements for 2018
(Amounts in thousands of Georgian Lari)
9. Inventories

	GROUP		COMPANY	
	31 December 2018	31 December 2017	31 December 2018	31 December 2017
Goods for resale (at lower of cost and net realizable value)	59,367	51,369	47,014	40,730
Goods in transit (at lower of cost and net realizable value)	28,475	16,327	15,625	8,886
Other (at cost)	3,545	2,487	3,112	2,096
Total inventories	91,387	70,183	65,751	51,712

The Group's and the Company's inventories were written down to their net realizable values and expensed in cost of sales in amounts of GEL 1,108 and GEL 856 respectively (2017: GEL 498 and GEL 498).

At 31 December 2018 the Group's and the Company's inventories, amounting to GEL 91,387 and GEL 65,751 (2017: GEL 70,183 and GEL 51,712) respectively, have been pledged to third parties as collateral for borrowings (refer to Note 23).

10. Trade and other receivables

	GROUP		COMPANY	
	31 December 2018	31 December 2017	31 December 2018	31 December 2017
Trade receivables	25,243	21,003	16,209	13,450
Receivables from associates	1,682	121	1,682	121
Receivables from subsidiaries	—	—	473	161
Less provision for expected credit losses	(615)	(776)	(307)	(508)
Total trade receivables	26,310	20,348	18,057	13,224
Other receivables	603	451	712	452
Total trade and other receivables	26,913	20,799	18,769	13,676

Analysis by credit quality of financial assets within trade and other receivables for the Group and the Company as at 31 December 2018 is as follows:

GROUP	Current	<31 days	30-93 days	93-186 days	186-341 days	>341 days	Total
Estimated total gross carrying amount at default	9,635	8,345	3,457	2,747	1,929	1,622	27,735
Expected credit loss	58	36	45	73	109	294	615
Expected loss rate	0.60%	0.43%	1.31%	2.65%	5.64%	18.11%	2.22%

COMPANY	Current	<31 days	30-93 days	93-186 days	186-341 days	>341 days	Total
Estimated total gross carrying amount at default	9,039	4,551	2,542	1,237	820	1,177	19,366
Expected credit loss	52	32	41	36	52	94	307
Expected loss rate	0.57%	0.70%	1.61%	2.92%	6.39%	8.00%	1.59%

10. Trade and other receivables (continued)

Analysis by credit quality of financial assets within trade and other receivables for the Group and the Company as at 1 January 2018 is as follows:

GROUP	Current	<31 days	30-93 days	93-186 days	186-341 days	>341 days	Total
Estimated total gross carrying amount at default	6,872	8,695	3,351	748	1,041	869	21,575
Expected credit loss	1	1	4	21	113	244	384
Expected loss rate	0.02%	0.02%	0.13%	2.76%	10.85%	20.86%	1.49%

COMPANY	Current	<31 days	30-93 days	93-186 days	186-341 days	>341 days	Total
Estimated total gross carrying amount at default	7,388	3,684	1,346	504	635	624	14,182
Expected credit loss	1	1	3	17	39	104	165
Expected loss rate	0.01%	0.02%	0.19%	3.42%	6.19%	16.61%	1.16%

Movements in the provision for expected credit losses are as follows:

	GROUP		COMPANY	
	31 December 2018	31 December 2017	31 December 2018	31 December 2017
Provision for expected credit losses at 1 January	776	1,357	508	733
Effect of adoption new accounting standard (Note 4)	(392)	–	(344)	–
Charge for the year / (recovery of previously recorded provision for expected credit losses) (Note 18)	322	(581)	213	(225)
Utilization of allowance of expected credit losses	(91)	–	(70)	–
Provision for expected credit losses at 31 December	615	776	307	508

11. Cash and cash equivalents

	GROUP		COMPANY	
	31 December 2018	31 December 2017	31 December 2018	31 December 2017
Current accounts with banks	20,511	10,507	2,083	1,760
Cash in transit	651	49	513	49
Cash on hand	255	3,089	241	3,076
Restricted cash	6	257	–	–
Total cash and cash equivalents	21,423	13,902	2,837	4,885

Major cash and cash equivalents balances are held by the Group with Georgian commercial bank, having Standard and Poor's and Fitch rating of BB-.

Current accounts earned interest at annual 1%-7%. In 2018, Interest income on deposits totaled for the Group and the Company GEL 198 and GEL 114 during 2018, respectively (2017: GEL 97 and GEL 36).

12. Borrowings

	GROUP		COMPANY	
	31 December 2018	31 December 2017	31 December 2018	31 December 2017
Loans received – non-current portion	60,995	64,954	43,672	45,353
Non-current liabilities	60,995	64,954	43,672	45,353
Loans received – current portion	41,059	30,373	28,356	17,189
Finance lease liabilities	3	111	3	111
Current liabilities	41,062	30,484	28,359	17,300
Total borrowings	102,057	95,438	72,031	62,653

12. Borrowings (continued)

The table below summarizes outstanding loans received as at 31 December 2018:

Original currency	Agreement date	Maturity date	Lender	GROUP	COMPANY
USD	2018	2024	Georgian commercial bank	11,358	11,358
EUR	2018	2024	Georgian commercial bank	22,442	22,442
GEL	2018	2024	Georgian commercial bank	36,022	36,022
USD	2018	2025	Georgian commercial bank	26,113	–
EUR	2018	2019	Georgian commercial bank	3,183	–
JPY	2018	2019	Georgian commercial bank	1,644	–
GBP	2018	2019	Georgian commercial bank	1,292	–
GEL	2018	2019	Tegeta Truck and Bus LLC	–	551
EUR	2018	2019	Tegeta Truck and Bus LLC	–	1,655
				102,054	72,028

The table below summarizes outstanding loans received as at 31 December 2017:

Original currency	Agreement/ amendment date	Maturity date	Lender	GROUP	COMPANY
USD	2013	2024	Georgian commercial bank	62,542	62,542
USD	2017	2018	Georgian commercial bank	26,691	–
GBP	2017	2018	Georgian commercial bank	3,461	–
EUR	2017	2018	Georgian commercial bank	1,804	–
JPY	2017	2018	Georgian commercial bank	829	–
				95,327	62,542

For details of assets pledged for bank loans as collateral and discussion of compliance with covenants refer to Note 23.

Movements in borrowings were as follows:

GROUP	Total
At 31 December 2016	89,844
Receipts from borrowings	161,016
Interest expense	8,919
Interest payments	(9,098)
Principal repayments	(151,733)
Foreign exchange gain, net	(3,510)
At 31 December 2017	95,438
Receipts from borrowings	156,256
Interest expense	10,268
Interest payments	(10,125)
Principal repayments	(151,091)
Foreign exchange loss, net	1,311
At 31 December 2018	102,057

TEGETA MOTORS LLC
Notes to the consolidated and separate financial statements for 2018
(Amounts in thousands of Georgian Lari)
12. Borrowings (continued)

COMPANY	Total
At 1 January 2017	54,502
Receipts from borrowings	129,729
Interest expense	5,769
Interest payments	(5,822)
Principal repayments	(118,417)
Foreign exchange gain, net	(3,108)
At 31 December 2017	62,653
Receipts from borrowings	112,007
Interest expense	7,276
Interest payments	(6,972)
Principal repayments	(103,277)
Foreign exchange loss, net	344
At 31 December 2018	72,031

13. Trade and other payables

	GROUP		COMPANY	
	31 December 2018	31 December 2017	31 December 2018	31 December 2017
Trade payables	25,050	25,399	21,177	20,599
Payables for non-current assets	1,892	2,653	1,870	2,794
Payables to associates	25	18	25	18
Dividends payable	14	772	14	772
Payables to subsidiaries	—	—	—	465
Total financial liabilities within trade and other payables	26,981	28,842	23,086	24,648
Accrued employee benefit costs	3,802	2,601	3,006	2,136
Other	392	408	182	196
Total trade and other payables	31,175	31,851	26,274	26,980

14. Revenue from contract with customers

	GROUP		COMPANY	
	31 December 2018	31 December 2017	31 December 2018	31 December 2017
Revenue from sales of goods	405,779	328,183	216,324	188,082
Revenue from rendered services	22,205	19,164	18,622	16,524
Total revenues	427,984	347,347	234,946	204,606

The Group and the Company has recognized the following revenue-related trade receivables and contract liabilities:

	GROUP		COMPANY	
	31 December 2018	31 December 2017	31 December 2018	31 December 2017
Trade receivables	26,310	20,348	18,057	13,224
Contract liabilities – non-current portion	588	2,162	—	—
Contract liabilities – current portion	27,423	6,478	1,255	1,895

Accounts receivable are recognized when the right to consideration becomes unconditional. Contract liabilities are received consideration from the customers and represent the Group's obligation to transfer goods to these customers.

Contract liabilities of the Group and the Company in the amount of GEL 27,423 and GEL 1,255 is expected to be recognised as revenue in 2019 related to performance obligations that are unsatisfied at the reporting date. In 2018, the Group and the Company recognized as revenue GEL 5,176 and GEL 1,630 that was included under contract liabilities at the beginning of the reporting period.

Contract liabilities of the Group as of 31 December 2018 includes advances received in the amount of GEL 22,500 from Tbilisi Transport Company LLC for supply of municipal buses for a city of Tbilisi.

TEGETA MOTORS LLC
Notes to the consolidated and separate financial statements for 2018
(Amounts in thousands of Georgian Lari)
15. Cost of sales

	GROUP		COMPANY	
	2018	2017	2018	2017
Cost of goods sold	(330,155)	(261,625)	(160,562)	(138,213)
Cost of services rendered:				
Staff costs	(13,136)	(10,955)	(11,375)	(9,726)
Depreciation charge	(2,058)	(1,658)	(1,470)	(1,291)
Purchased services	(1,013)	(1,344)	(943)	(854)
Consumable materials used	(910)	(1,069)	(590)	(540)
Other costs	(608)	(504)	(497)	(418)
Total cost of sales	(347,880)	(277,155)	(175,437)	(151,042)

16. General and administrative expenses

	GROUP		COMPANY	
	2018	2017	2018	2017
Staff costs	(20,524)	(20,062)	(17,247)	(17,226)
Rent expense	(5,124)	(3,642)	(5,046)	(3,705)
Depreciation and amortization	(3,280)	(2,732)	(2,658)	(2,128)
Office expense	(2,060)	(1,617)	(1,825)	(1,385)
Taxes other than on income	(1,955)	(1,956)	(1,404)	(1,426)
Professional services	(1,659)	(1,484)	(1,507)	(1,363)
Utilities	(1,250)	(1,108)	(1,076)	(956)
Business trip expense	(834)	(687)	(578)	(534)
Communication expense	(564)	(399)	(515)	(369)
Security	(417)	(379)	(368)	(341)
Repair and maintenance	(396)	(524)	(377)	(422)
Bank charges	(325)	(270)	(286)	(236)
Fuel expense	(279)	(222)	(273)	(219)
Other expenses	(707)	(531)	(546)	(429)
Total general and administrative expenses	(39,374)	(35,613)	(33,706)	(30,739)

Total staff cost is allocated between: Cost of sales, Selling and distribution expenses, General and administrative expenses and are amounted to GEL 37,049 (2017: GEL 31,017) for the Group and GEL 32,011 (2017: GEL 26,952) for the Company.

17. Other operating income

	GROUP		COMPANY	
	2018	2017	2018	2017
Gain from remeasurement of warranty provision	467	455	–	–
Operating lease income	227	74	512	381
Gain on disposal of property, plant and equipment	165	55	168	26
Insurance claim reimbursement	134	98	129	80
Income from storage services	110	80	102	74
Income from penalties	85	24	17	23
Agency fee (a)	13	1,695	–	–
Reversal of impairment on trade and other receivables	–	581	–	225
Reversal of inventory write off	–	485	–	–
Dividend income	–	–	2,042	45
Recovery of impairment write off on investments	–	–	–	2,437
Other	1,275	1,501	974	954
Total other operating income	2,476	5,048	3,944	4,245

(a) The Group won a tender announced by Tbilisi City Hall to act as an agent in the sale of 143 new busses by MAN Truck and Bus AG (the MAN) to Tbilisi City Hall. The agency fee includes commission for busses delivered.

18. Other operating expenses

	GROUP		COMPANY	
	2018	2017	2018	2017
Write-down of inventories to net realizable value	(1,108)	(498)	(856)	(498)
Provision for expected credit losses for trade and other receivables (Note 10)	(322)	–	(213)	–
Fines and penalties and other tax related expenses	(235)	(157)	(103)	(150)
Tender participation expenses	(84)	(50)	(80)	(49)
Charity expenses	(2)	(158)	(2)	(158)
Provision for loans issued	–	(175)	–	(175)
Other	(970)	(633)	(556)	(541)
Total other operating expenses	(2,721)	(1,671)	(1,810)	(1,571)

19. Finance costs

	GROUP		COMPANY	
	2018	2017	2018	2017
Interest expenses (Note 12)	(9,672)	(8,919)	(6,680)	(5,769)
Foreign exchange losses, net	(2,291)	–	(2,482)	–
Commission expenses	(311)	(371)	(77)	(226)
Total finance costs	(12,274)	(9,290)	(9,239)	(5,995)

20. Finance income

	GROUP		COMPANY	
	2018	2017	2018	2017
Interest income	372	240	290	232
Foreign exchange gains, net	–	2,971	–	2,726
Total finance income	372	3,211	290	2,958

21. Equity

In 2018, shareholders increased charter capital of the Company by cash contribution of GEL 14,000.

The Company declared dividends to its existing shareholders in the amount of GEL 3,000 in 2018 (2017: GEL 4,000).

22. Income tax expense

	GROUP		COMPANY	
	2018	2017	2018	2017
Current income tax	(638)	(608)	(531)	(562)
Income tax expense for the year	(638)	(608)	(531)	(562)

The current income tax represents the tax on paid dividends to the shareholders of the Company.

23. Contingencies and commitments

Legal proceedings

In the ordinary course of business, the Group is subject to legal actions, litigations and complaints. On the basis of its own estimates and both internal and external professional advice, management is of the opinion that the ultimate liability not already provided for, if any, arising from such actions or complaints will not have a material adverse effect on the financial condition or the results of future operations.

23. Contingencies and commitments (continued)

Tax legislation

The taxation system in Georgia is relatively new and is characterized by frequent changes in legislation, official pronouncements and court decisions, which are often unclear, contradictory and subject to varying interpretation by different tax authorities. Taxes are subject to review and investigation by a number of government bodies, which have the authority to impose severe fines, penalties and interest charges.

Management believes that it has provided adequately for tax liabilities based on its interpretations of applicable Georgian tax legislation, official pronouncements and court decisions. However, the interpretations of the relevant authorities could differ and the effect on the financial statements, if the authorities were successful in enforcing their own interpretations, could be significant.

Assets pledged

The following assets were pledged as collateral towards the borrowings from banks (Note 12):

	GROUP		COMPANY	
	31 December 2018	31 December 2017	31 December 2018	31 December 2017
Land and buildings (Notes 7, 12)	56,389	56,780	49,237	49,495
Machinery and equipment (Notes 7, 12)	4,643	4,145	3,801	3,124
Inventories (Notes 9, 12)	91,387	70,183	65,751	51,712

Guarantees

The Company and its subsidiaries enter into guarantee agreements to guarantee obligation of the Group entities towards banks. The guarantees are irrevocable assurances that the Group will make payments one of its subsidiaries (or the Company) cannot meet its obligations. The Group has not guaranteed any obligations of third parties.

The following guarantees were issued in thousands of US Dollars:

Issuer	Beneficiary – related parties	31 December 2018		31 December 2017	
		Maximum exposure	Amounts at risk	Maximum exposure	Amounts at risk
Tegeta Truck and Bus LLC	The Company	50,000		50,000	
Tegeta Construction Equipment LLC		50,000	26,745	50,000	24,074
Tegeta Premium Vehicles LLC		50,000		50,000	
Toyota Center Tegeta LLC		50,000		–	–
The Company	Toyota Center Tegeta LLC	10,500	8,870	10,500	9,318
The Company	Tegeta Premium Vehicles LLC	5,200	826	5,200	800
The Company	Tegeta Truck and Bus LLC	1,300	1,300	1,300	973
The Company	Transcaucasian Distribution Company LLC	1,200	1,200	1,200	282
Tegeta Construction Equipment LLC	Tegeta Truck and Bus LLC	50,000	1,526	50,000	973
Tegeta Construction Equipment LLC	Tegeta Premium Vehicles LLC	50,000	826	50,000	800
Tegeta Premium Vehicles LLC	Tegeta Truck and Bus LLC	20,000	1,526	20,000	973
Tegeta Truck and Bus LLC	Tegeta Premium Vehicles LLC	10,000	826	10,000	800
Tegeta Truck and Bus LLC	Tegeta Construction Equipment LLC	1,000	743	1,000	1,483

Guarantees represent integral part of related loan agreements, and therefore are not accounted for separately.

As at 31 December the Company recognized in its separate financial statements the fair value of guarantees issued in favor of its subsidiaries of GEL 421. The Company increased investment in subsidiaries by the same amount.

Compliance with contractual covenants

The Group is subject to certain covenants related primarily to its bank loans (Refer to Note 12). Non-compliance with such covenants may result in negative consequences for the Group including growth in the cost of borrowings and declaration of default. As at 31 December 2018, the Group was in compliance with all the contractual covenants, except certain financial covenants under loan agreements with a Georgian commercial bank, from which the Group received the waiver for the total amount of the loans as of 31 December 2018.

23. Contingencies and commitments (continued)

Contractual commitments

In August, 2018 Company's subsidiary "Tegeta Truck and Bus" LLC won the tender of provision of municipality buses to the Tbilisi Transport Company LLC. As at 31 December the Group had commitment to deliver buses to Tbilisi Transportation Company LLC during 2019.

The Group's cash and cash equivalents as at 31 December 2018 include funds received from Tbilisi Transportation Company LLC of GEL 13,666 that were paid to the bus supplier in first quarter of 2019.

24. Financial risk management

The Group's principal financial liabilities comprise borrowings and trade and other payables. The main purpose of these financial liabilities is to raise finances for the Group's operations and investing activities. The Group has trade and other receivables, amounts due from the financial institutions and cash and cash equivalents and loans issued that arrive directly from its operations.

The Group is exposed to credit risk, foreign currency risk, liquidity risk and interest rate risk.

Credit risk

Credit risk is the risk that a counterparty will not meet its obligations under a financial instrument or customer contract, leading to a financial loss. The Group is exposed to credit risk from its operating activities (primarily trade receivables) and from its financing activities, including deposits with banks.

The Group's and the Company's maximum exposure to credit risk by class of assets is reflected in the carrying amounts of financial assets in the statement of financial position.

	GROUP		COMPANY	
	31 December 2018	31 December 2017	31 December 2018	31 December 2017
Trade receivables (Note 10)	27,528	21,575	19,076	14,184
Loans issued	28	1,488	7	1,482
Cash and cash equivalents (Note 11)	21,423	13,902	2,837	4,885
Total maximum exposure to credit risk	48,979	36,965	21,920	20,551

Trade receivables

The Group has established a credit quality review process to provide early identification of possible changes in the creditworthiness of counterparties, including regular analysis of debt service and ageing of receivables. Counterparty limits are established by the use of a credit terms. The credit quality review process allows the Group to assess the potential loss as a result of the risks to which it is exposed and take corrective actions.

The Group has established policies, procedures and controls relating to customer credit risk management. Credit quality of a customer is assessed based on an extensive credit rating scorecard and individual credit limits are defined in accordance with this assessment.

An impairment analysis is performed at each reporting date using a provision matrix to measure expected credit losses. The provision rates are based on days past due for groupings of various customer segments with similar loss patterns. The calculation reflects the probability-weighted outcome, the time value of money and reasonable and supportable information that is available at the reporting date about past events, current conditions and forecasts of future economic conditions. Generally, trade receivables are written-off if past due for more than one year and are not subject to enforcement activity. The Group does not hold collaterals or letter of credit.

The Group's management review ageing analysis of outstanding trade receivables and follows up on past due balances. Management therefore considers it appropriate to provide ageing and other information about credit risk as disclosed in Note 10.

Cash on current account and short term deposits

The Group manages the credit risk by depositing the majority of available cash with well-known banks in Georgia. Management of the Group continually monitors the status of the banks where deposits are maintained, also status of major customers and respective receivables are monitored on daily bases.

The Group has no significant concentrations of credit risk since the customers portfolio is diversified among a large number of customers, both private individuals and companies. Although collection of receivables could be influenced by economic factors, management believes that there is no significant risk of loss to beyond the provisions already recorded in the consolidated and separate financial statements.

24. Financial risk management (continued)

Market risk

Market risks arise from open positions in (a) foreign currencies and (b) interest bearing liabilities all of which are exposed to general and specific market movements. Management sets limits on the value of risk that may be accepted, which is monitored on a daily basis. However, the use of this approach does not prevent losses outside of these limits in the event of more significant market movements.

Sensitivities to market risks included below are based on a change in a factor while holding all other factors constant. In practice this is unlikely to occur and changes in some of the factors may be correlated – for example, changes in interest rate and changes in foreign currency rates.

Currency risk

The Group is exposed to currency risk to the extent that there is a mismatch between currencies in which sales, purchases and borrowings are denominated and the respective functional currencies of Group entities. The functional currencies of Group companies are primarily the Georgian Lari (GEL). The currencies in which these transactions primarily are denominated are USD, EUR, Pound Sterling and Japanese Yen of which transactions in USD and EUR are most significant.

The table below summarizes the Group's and the Company's exposure to foreign currency exchange rate risk at the end of the reporting period:

GROUP	31 December 2018			31 December 2017		
	Monetary financial assets	Monetary financial liabilities	Net position	Monetary financial assets	Monetary financial liabilities	Net position
US Dollars	6,503	(51,866)	(45,363)	7,664	(101,592)	(93,928)
Euros	16,652	(31,027)	(14,375)	6,118	(7,822)	(1,704)

COMPANY	31 December 2018			31 December 2017		
	Monetary financial assets	Monetary financial liabilities	Net position	Monetary financial assets	Monetary financial liabilities	Net position
US Dollars	2,573	(25,716)	(23,143)	1,563	(74,157)	(72,594)
Euros	1,244	(28,905)	(27,661)	961	(5,555)	(4,594)

The following table presents sensitivities of profit and loss and equity to reasonably possible changes in exchange rates applied at the end of the reporting period relative to the functional currency of the Group and the Company with all other variables held constant:

	GROUP	COMPANY
	2018	2018
	Impact on profit or loss	Impact on profit or loss
US Dollar strengthening by 10%	(4,536)	(2,314)
US Dollar weakening by 10%	4,536	2,314
Euro strengthening by 10%	(1,438)	(2,766)
Euro weakening by 10%	1,438	2,766

The Group's and the Company's exposure to currency risk at the end of the reporting period is not representative of the typical exposure during the year.

24. Financial risk management (continued)

Interest rate risk

The Group takes on exposure to the effects of fluctuations in the prevailing levels of market interest rates on its financial position and cash flows. The table below summarizes the Group's and the Company's exposure to interest rate risks. The table presents the aggregated amounts of the financial assets and liabilities at carrying amounts, categorized by the earlier of contractual interest, reprising or maturity dates.

	GROUP		COMPANY	
	31 December 2018	31 December 2017	31 December 2018	31 December 2017
Fixed rate instruments				
Loans issued	28	1,488	7	1,482
Borrowings	(2,098)	(8,720)	(445)	(249)
Variable rate instruments				
Borrowings	(99,959)	(86,718)	(71,586)	(62,404)

A reasonably possible change of 100 basis points in interest rates at the reporting date would have affected profit or loss by GEL 1,000. This analysis assumes that all other variables, in particular foreign currency rates, remain constant.

Liquidity risk

Liquidity risk is the risk that an entity will encounter difficulty in meeting obligations associated with financial liabilities that are settled by delivering cash or another financial asset. The Group's approach to managing liquidity is to ensure, as far as possible, that it will always have sufficient liquidity to meet its liabilities when due, under both normal and stressed conditions, without incurring unacceptable losses or risking damage to the Group's reputation.

The Group ensures that it has sufficient cash on demand to meet expected operational expenses for a period of three months, including the servicing of financial obligations; this excludes the potential impact of extreme circumstances that cannot reasonably be predicted, such as natural disasters.

The table below shows liabilities by their remaining contractual maturity. When the amount payable is not fixed, the amount disclosed is determined by reference to the conditions existing at the end of the reporting period. Foreign currency payments are translated using the spot exchange rate at the end of the reporting period.

The following are the remaining contractual maturities of financial liabilities at the 31 December 2018. The amounts are gross and undiscounted, and include estimated interest payments and exclude the impact of netting agreements.

GROUP	Demand and less than 1 month	From 1 to 3 months	From 3 to 12 months	From 1 to 5 years	Over 5 years	Total
Borrowings	2,762	7,248	36,746	62,687	10,921	120,364
Trade and other payables	31,175	—	—	—	—	31,175
Total future payments	33,937	7,248	36,746	62,687	10,921	151,539

COMPANY	Demand and less than 1 month	From 1 to 3 months	From 3 to 12 months	From 1 to 5 years	Over 5 years	Total
Borrowings	1,166	2,327	27,225	47,589	4,689	82,996
Trade and other payables	26,274	—	—	—	—	26,274
Total future payments	27,440	2,327	27,225	47,589	4,689	109,270

24. Financial risk management (continued)

Liquidity risk (continued)

The maturity analysis of financial liabilities at 31 December 2017 is as follows:

GROUP	Demand and less than 1 month	From 1 to 3 months	From 3 to 12 months	From 1 to 5 years	Over 5 years	Total
Borrowings	2,364	4,382	28,284	60,330	19,140	114,500
Trade and other payables	31,851	–	–	–	–	31,851
Total future payments	34,215	4,382	28,284	60,330	19,140	146,351

COMPANY	Demand and less than 1 month	From 1 to 3 months	From 3 to 12 months	From 1 to 5 years	Over 5 years	Total
Borrowings	1,323	2,427	18,202	44,650	6,074	72,676
Trade and other payables	26,980	–	–	–	–	26,980
Total future payments	28,303	2,427	18,202	44,650	6,074	99,656

The Group does not have formal objectives set in respect of management of capital.

25. Fair value of financial instruments

Fair value of financial assets and financial liabilities approximates carrying value.

For financial assets and financial liabilities that are liquid or having a short term maturity (less than twelve months), and for the financial liabilities with floating interest rates, it is assumed that the carrying amounts approximate to their fair value.

The fair value of borrowings with fixed interest rates is estimated by discounting future cash flows using rates currently available for loans on similar terms, credit risk and remaining maturities.

26. Balances and transactions with related parties

Parties are generally considered to be related if the parties are under common control or if one party has the ability to control the other party or can exercise significant influence or joint control over the other party in making financial and operational decisions. In considering each possible related party relationship, attention is directed to the substance of the relationship, not merely the legal form.

At 31 December 2018, the outstanding balances with related parties were as follows:

	GROUP				COMPANY				
	Owners	Key mana- gement	Asso- ciates	Other related parties	Owners	Key mana- gement	Subsi- diaries	Asso- ciates	Other related parties
Trade receivables	6	38	1,682	6,069	–	3	473	1,682	2,165
Prepayments	–	–	–	49	–	–	209	–	43
Loans issued	1,441	–	–	–	1,441	–	–	–	–
Less provision for expected credit loss	(1,441)	–	–	–	(1,441)	–	–	–	–
Borrowings	–	–	(6)	–	–	–	(2,332)	(6)	–
Trade and other payables	(35)	–	(25)	(1,462)	(35)	–	(142)	(18)	(1,446)
Dividends receivable	–	–	36	–	–	–	–	36	–
Dividends payable	(14)	–	–	–	(14)	–	–	–	–
Salary payable	–	(1,351)	–	–	–	(1,077)	–	–	–

26. Balances and transactions with related parties (continued)

At 31 December 2017, the outstanding balances with related parties were as follows:

	GROUP				COMPANY				
	Owners	Key management	Associates	Other related parties	Owners	Key management	Subsidiaries	Associates	Other related parties
Trade receivables	25	58	121	481	23	2	161	121	465
Loans issued	1,396	–	–	1,426	1,396	–	–	–	1,426
Less provision for loan expected credit loss	(1,396)	–	–	–	(1,396)	–	–	–	–
Trade and other payables	–	–	(18)	(892)	–	–	(465)	(18)	(892)
Dividends receivable	–	–	14	–	–	–	–	14	–
Dividends payable	(772)	–	–	–	(772)	–	–	–	–
Salary payable	–	(744)	–	–	–	(617)	–	–	–

Other related parties mainly represent entities and/or individuals related to the owners of the Company.

The transaction amounts with related parties for the year ended 31 December 2018 were as follows:

	GROUP				COMPANY				
	Owners	Key management	Associates	Other related parties	Owners	Key management	Subsidiaries	Associates	Other related parties
Sale of goods	5	98	4,365	21,559	2	13	1,351	4,365	1,686
Revenue from services rendered	1	7	1	40	1	2	306	1	37
Rental income	–	–	–	–	–	–	293	–	–
Purchases of goods for resale	–	–	(347)	(12,647)	–	–	(1,345)	(347)	(12,185)
Purchases of property and services	–	–	–	(28)	–	–	(451)	–	(28)
Purchases of other services	–	–	–	(199)	–	–	(673)	–	(152)
Rent expense	–	–	(294)	(503)	–	–	(212)	(294)	(440)
Salaries and bonuses	–	(2,746)	–	–	–	(1,857)	–	–	–
Interest income	14	–	–	92	14	–	–	–	92
Interest expense	(20)	–	–	–	(20)	–	–	–	–
Share of results	–	–	(22)	–	–	–	–	(22)	–
Dividend income	–	–	–	–	–	–	–	42	–
Dividends paid	(3,758)	–	–	–	(3,758)	–	–	–	–

The transaction amounts with related parties for the year ended 31 December 2017 were as follows:

	GROUP				COMPANY				
	Owners	Key management	Associates	Other related parties	Owners	Key management	Subsidiaries	Associates	Other related parties
Sale of goods	44	23	337	361	4	15	1,536	337	331
Revenue from services rendered	10	8	3	4	1	5	562	3	2
Rental income	–	–	–	–	–	–	314	–	–
Purchases of goods for resale	–	–	–	(9,224)	–	–	(7)	–	(9,192)
Recovery of loans issued	–	–	–	(22)	–	–	(139)	–	(22)
Purchases of other services	–	–	–	(79)	–	–	–	–	(79)
Rent expense	–	–	(247)	–	–	–	(215)	(247)	–
Salaries and bonuses	–	(2,182)	–	–	–	(1,523)	–	–	–
Interest income	14	–	–	92	14	–	–	–	92
Interest expense	(20)	–	–	–	(20)	–	–	–	–
Share of results	–	–	58	–	–	–	–	58	–
Dividend income	–	–	–	–	–	–	–	45	–
Dividends paid	(3,991)	–	–	–	(3,991)	–	–	–	–

27. Non-cash transactions

In 2018, acquisition of property, plant and equipment of the Group and the Company included capitalized interest expense of GEL 596 with capitalized rate of 11% and foreign exchange loss of GEL 265.

28. Subsequent events

In 2019 the Company set up Supervisory Board. The Board includes five members out of which three are non-executive directors.

In March 2019 the Company received BB- credit rating from Scope Ratings GmbH.

The Company issued bonds in the amount of GEL 30,000 maturing in 2022, with variable interest rate of 4.25% + refinance rate issued by the National Bank of Georgia. The bonds were used to refinance existing short-term loans from the Georgian commercial bank.